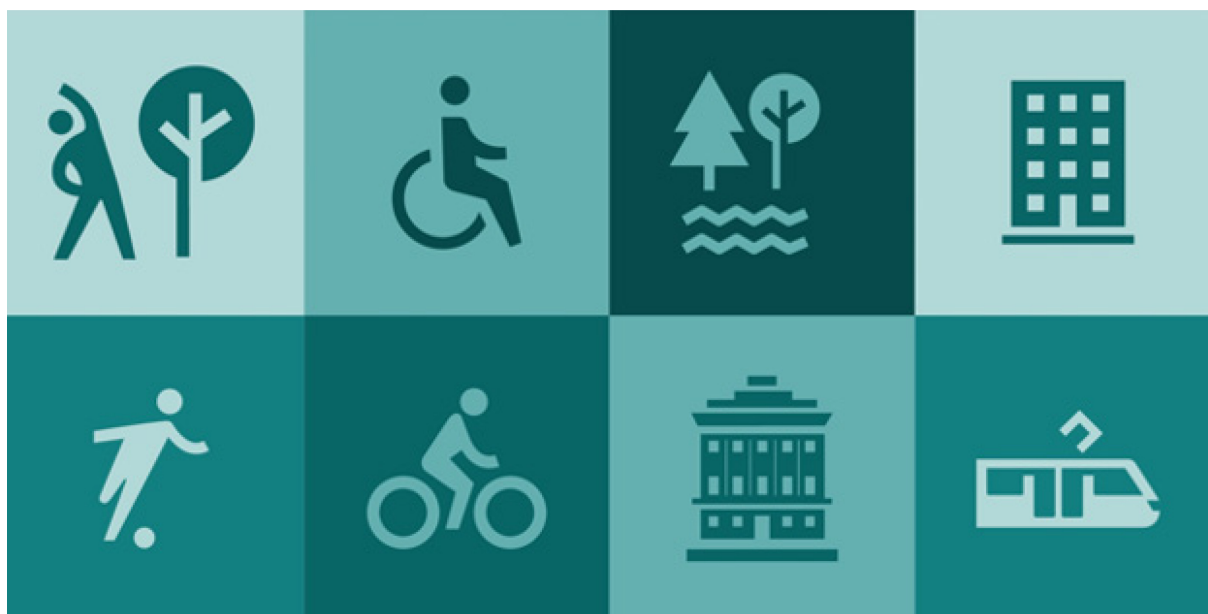
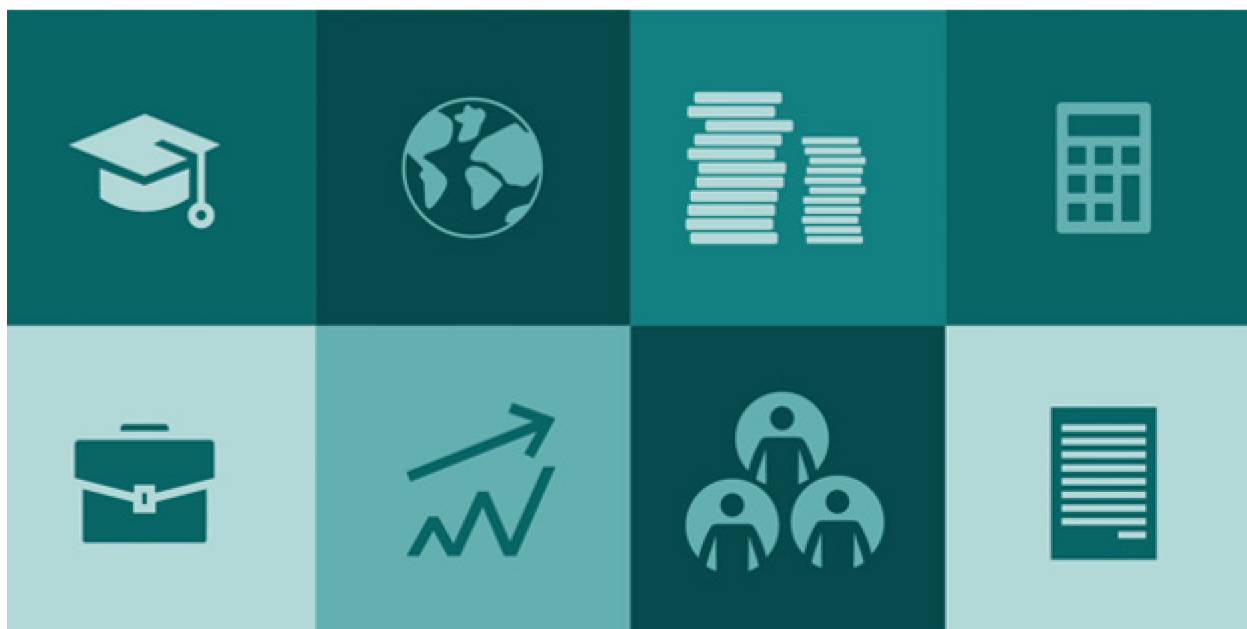

Załącznik Nr 1

Raport z monitoringu Strategii Rozwoju Miasta 2020+ za 2024 rok

Spis treści

Załącznik Nr 1	0
Raport z monitoringu Strategii Rozwoju Miasta 2020+ za 2024 rok....	0
Wstęp	0
I Analiza wskaźników strategicznych	1
Cel strategiczny	1
Realizacja priorytetu „Silna Metropolia”	13
Realizacja priorytetu „Nowoczesna przedsiębiorczość”	21
Realizacja priorytetu: „Zielone, mobilne miasto”	29
Realizacja priorytetu „Przyjazne osiedla”	35
Realizacja priorytetu: „Wspólnotowość i dialog społeczny”	45
II. Poziom zaawansowania realizacji zadań kluczowych	51
Priorytet: „Silna Metropolia”	51
Priorytet: „Nowoczesna przedsiębiorczość”	65
Priorytet: „Zielone, mobilne miasto”	71
Priorytet: „Przyjazne osiedla”	85
Priorytet: „Wspólnotowość i dialog społeczny”	99
III. Nakłady budżetu Miasta na realizację zadań projektowych kluczowych	107

WSTĘP

Raport z monitoringu Strategii Rozwoju Miasta Poznania 2020+ odnosi się do działań realizowanych w 2024 r. Opracowany został zgodnie z Zarządzeniem nr 562/2018/P Prezydenta Miasta Poznania z 2 sierpnia 2018 r. w sprawie Systemu monitoringu Strategii Rozwoju Miasta Poznania 2020+. Wprowadzony wyżej wymienionym aktem, system monitoringu ma na celu:

- dostarczenie informacji na temat sytuacji społeczno-gospodarczej miasta Poznania i jego pozycji konkurencyjnej w kraju jako podstawy do podejmowania decyzji zarządczych w zakresie ustalania priorytetów rozwojowych i alokacji środków na rozwój i inwestycje;
- zapewnianie zgodności realizowanej w Poznaniu polityki rozwoju (podejmowanych działań i inwestycji) z celami rozwoju miasta;
- obserwację występujących trendów i zjawisk zachodzących w otoczeniu zewnętrznym tak, aby móc przygotować właściwe narzędzia i instrumenty wspierające rozwój miasta;
- identyfikację i analizę ryzyka celu głównego i priorytetów Strategii.

W systemie monitoringu wyodrębniono moduły: analityczny, rzeczowy oraz trendów rozwojowych, przy czym dwa pierwsze uwzględniane są w monitoringu corocznym, a ostatni – nie rzadziej niż raz na 5 lat.

Moduł analityczny obejmuje analizę porównawczą wybranych wskaźników określających sytuację społeczno-gospodarczą w kluczowych obszarach funkcjonowania Poznania w porównaniu z wybranymi miastami. Pozwala określić pozycję konkurencyjną i stopień atrakcyjności Poznania wobec tych miast.

Źródłem danych statystycznych jest Główny Urząd Statystyczny (GUS), Urząd Miasta Poznania (UMP), Międzynarodowe Targi Poznańskie sp. z o.o., Stowarzyszenie Poznańska Lokalna Organizacja Turystyczna (PLOT), Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska (WIOŚ) oraz regionalne porty lotnicze. Wartość wskaźników statystycznych określono w oparciu o dane opublikowane do 16 maja 2025 r. W przypadku, gdy do tego dnia nie zostały opracowane dane za 2024 r., wskaźniki analizowane są w ujęciu ostatnich lat, za które dostępne są dane. Ponieważ oficjalna statystyka GUS-u nie ujmuje w swoich badaniach pełnego spectrum niektórych zjawisk, w tych przypadkach podano dla Poznania także wielkości wyliczone na podstawie baz danych Urzędu Miasta Poznania. GUS jest natomiast jedynym źródłem danych dla benchmarkingu Poznania na tle wybranych miast, który jest integralną częścią systemu monitoringu Strategii.

Moduł rzeczowy obejmuje analizę poziomu zaawansowania realizacji zadań kluczowych, nakładów budżetu Miasta na realizację priorytetów i działań strategicznych, odnosi się również do analizy powiązania efektów realizowanych programów sektorowych ze Strategią Rozwoju Miasta Poznania 2020+.

I ANALIZA WSKAŹNIKÓW STRATEGICZNYCH

Cel strategiczny

Cel Strategii został zdefiniowany w następujący sposób: „**Podniesienie jakości życia wszystkich mieszkańców i znaczenia Poznania na arenie międzynarodowej**”.

Stopień realizacji celu mierzony jest w oparciu o wartości poniższych wskaźników i analizę zmian zachodzących w obszarach, które te wskaźniki obrazują.

WSKAŹNIKI STATYSTYCZNE

Indeks jakości życia mieszkańców Poznania

Wartość tego wskaźnika ustalona została na podstawie wyników badań ankietowych przeprowadzonych na zlecenie Miasta Poznania w I kwartale 2025 r. Około 80% mieszkańców ocenia pozytywnie jakość życia w Poznaniu, 70% dostrzega istotne zmiany w rozwoju miasta w ostatnich latach.

Tabela 1. Wskaźniki dla celu strategicznego

Wskaźnik	Wartość
Dynamika salda migracji w 2024 r. (2010=100)	63%
Dynamika PKB na mieszkańca w 2022 r. (2010=100)	191%
Dynamika stopy bezrobocia w 2024 r. (2010=100)	28%
Dynamika wpływów do budżetu Miasta z udziałów w podatku PIT oraz CIT w 2024 r. (2010=100)	182%
Dynamika udziału studentów zagranicznych w liczbie studentów ogółem w 2023 r. (2010=100)	727%
Dynamika liczby noclegów w turystycznych obiektach noclegowych w 2024 r. (2010=100)	143%
Dynamika liczby pasażerów w Porcie Lotniczym Poznań – Ławica w 2024 r. (2010=100)	196%
Dynamika liczby podmiotów z udziałem kapitału zagranicznego w 2024 r. (2010=100)	126%

Źródło: GUS, Port Lotniczy Poznań–Ławica sp. z o.o., UMP

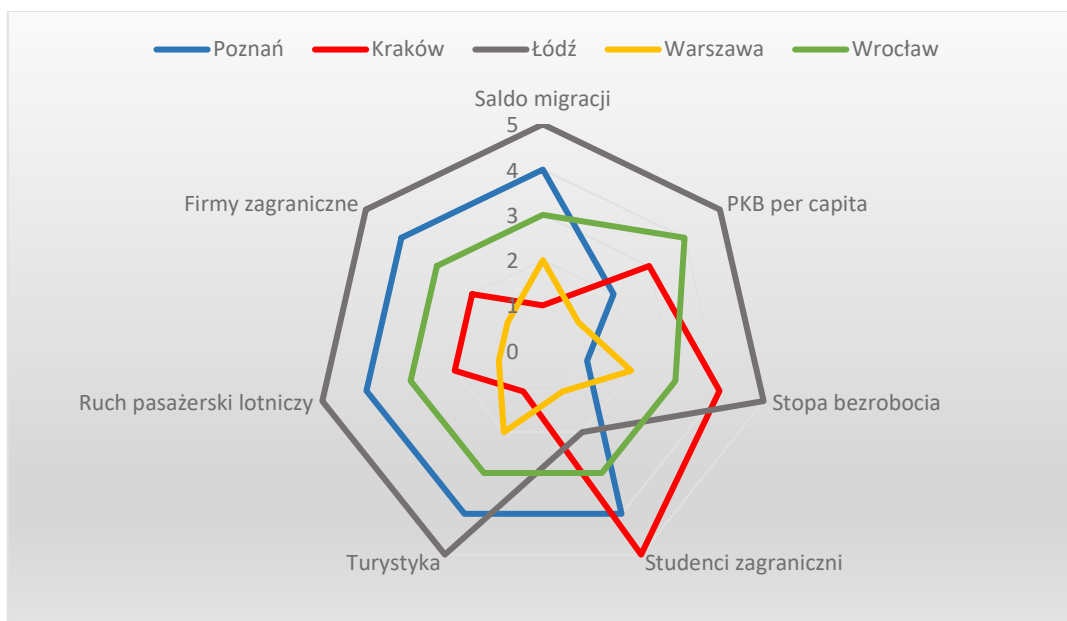
Tabela 2. Benchmarking Poznania dla wybranych wskaźników tematycznych celu strategicznego

Wskaźnik	Poznań	Kraków	Łódź	Warszawa	Wrocław
Saldo migracji na 1000 mieszkańców w 2024 r.	-2,0	4,1	-2,3	1,7	1,4
PKB na mieszkańca w tys. zł w 2022 r.	139	117	91	191	91
Stopa bezrobocia w % w 2024 r.	1,0	1,9	4,4	1,4	1,6
Udział studentów zagranicznych w liczbie studentów ogółem ¹ w % w 2023 r.	8,0	6,5	8,7	12,2	8,1
Noclegi w turystycznych obiektach noclegowych na 1000 mieszkańców w 2024 r.	2530	6089	1650	3909	3191
Pasażerowie w regionalnych portach lotniczych na 1000 mieszkańców w 2024 r.	5157	11659	547	11 749	5760
Podmioty z udziałem kapitału zagranicznego na 10 tys. mieszkańców w 2024 r.	64	70	27	181	69

Źródło: GUS, regionalne porty lotnicze, UMP

¹ Dane dla województw

Wykres 1. Pozycja miast w benchmarkingu dla wybranych wskaźników tematycznych celu strategicznego

Wskaźnik	Poznań	Kraków	Łódź	Warszawa	Wrocław
Saldo migracji	5	1	4	2	3
PKB per capita	2	3	4	1	4
Stopa bezrobocia	1	4	5	2	3
Studenci zagraniczni	4	5	2	1	3
Turystyka	4	1	5	2	3
Ruch pasażerski lotniczy	3	1	5	2	4
Firmy zagraniczne	4	2	5	1	3

Analiza

Analiza realizacji celu strategicznego wskazuje na prawidłowy kierunek rozwoju Poznania. Wskaźniki gospodarki powiązanej z rynkiem międzynarodowym osiągnęły dodatnią dynamikę w porównaniu z 2010 r. Zmniejszył się poziom migracji, stopa bezrobocia pozostała na najniższym poziomie w kraju, rośnie poziom umiędzynarodowienia studiów i liczba firm zagranicznych działających w mieście. Zwiększył się ruch lotniczy i turystyczny.

Poznańska gospodarka rozwijała się stabilnie pomimo wysokiej inflacji i cen energii i paliw na rynkach globalnych z powodu wojny na Ukrainie. W Poznaniu lokalna gospodarka wypracowuje dwukrotnie większy niż w kraju produkt krajowy brutto na mieszkańca. Miasto jest atrakcyjnym miejscem lokalizacji firm z udziałem kapitału zagranicznego. Stopa bezrobocia utrzymuje się na najniższym poziomie w Polsce. Dobre zarządzanie budżetem

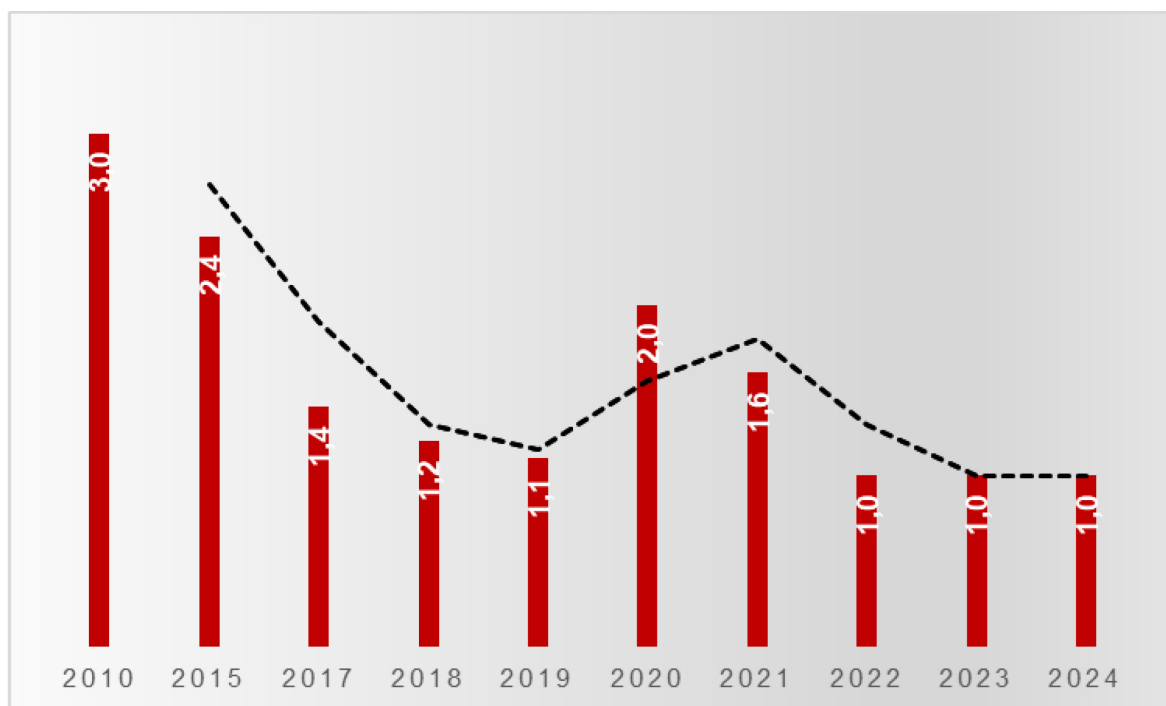
Miasta oraz silna lokalna gospodarka i rynek pracy wpływają na wysokie oceny wiarygodności kredytowej Poznania potwierdzone w 2024 r. przez największą międzynarodową agencję ratingową Fitch Ratings (A– z prognozą stabilną).

Poznań jest atrakcyjnym miastem dla cudzoziemców. Na koniec 2024 r. w mieście przebywało ok. 80 tys. obcokrajowców, w tym do 70 tys. obywateli Ukrainy, wśród których ok. 30 tys. stanowili uchodźcy wojenni z Ukrainy. Wśród uchodźców przeważały kobiety z dziećmi. Ponad połowa obywateli Ukrainy podjęła pracę, większość jako pracownicy tymczasowi pracujący przede wszystkim w przemyśle, transporcie, handlu i budownictwie. Zwiększa się liczba pracowników tymczasowych z Białorusi oraz krajów azjatyckich i Ameryki Południowej. Rośnie liczba studentów zagranicznych, którzy decydują się na edukację w poznańskich szkołach wyższych. Największy ich odsetek stanowią obywatele Ukrainy i Białorusi. W 2024 r. nastąpił wzrost liczby turystów korzystających z poznańskich obiektów noclegowych i pasażerów linii lotniczych.

Chociaż saldo migracji dla Poznania nadal jest ujemne, od 2016 r. ruch migracyjny wyhamowuje. Większość ruchu migracyjnego odbywa się między Poznaniem a sąsiednimi gminami powiatu poznańskiego, co powoduje, że gospodarka nie ponosi negatywnych skutków przemieszczania się pracowników. Saldo migracji nie odzwierciedla wszystkich zmian w liczbie osób faktycznie mieszkających w Poznaniu. Oficjalna statystyka GUS-u nie uwzględnia w liczbie mieszkańców osób, które nie zameldowały się w mieście. Są to głównie uchodźcy wojenni z Ukrainy, tymczasowi pracownicy (przede wszystkim obcokrajowcy) oraz studenci studiów dziennych spoza Poznania. Ich liczba nie tylko rekompensuje ujemne saldo migracji, ale wręcz zwiększa liczbę mieszkańców Poznania. Według danych mobilnych w Poznaniu mieszka ponad 717 tys. osób.

Analiza benchmarkingowa Poznania na tle największych polskich miast potwierdza bardzo silną pozycję lokalnej gospodarki i rynku pracy w skali kraju. Miasto powinno zintensyfikować działania przyciągające studentów, kapitał zewnętrzny i nowych stałych mieszkańców.

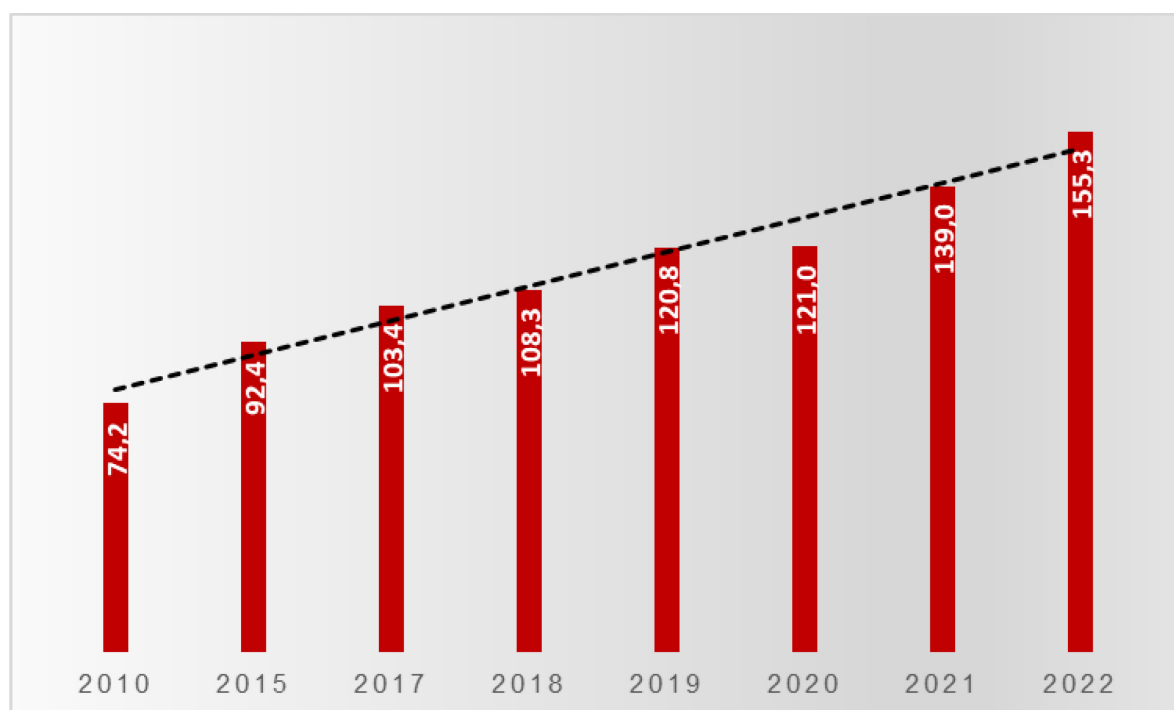
Wykres 2. Stopa bezrobocia w Poznaniu (w %)

Rok	Stopa bezrobocia w %
2010	3,0
2015	2,4
2017	1,4
2018	1,2
2019	1,2
2020	2,0
2021	1,6
2022	1,0
2023	1,0
2024	1,0

Źródło: GUS

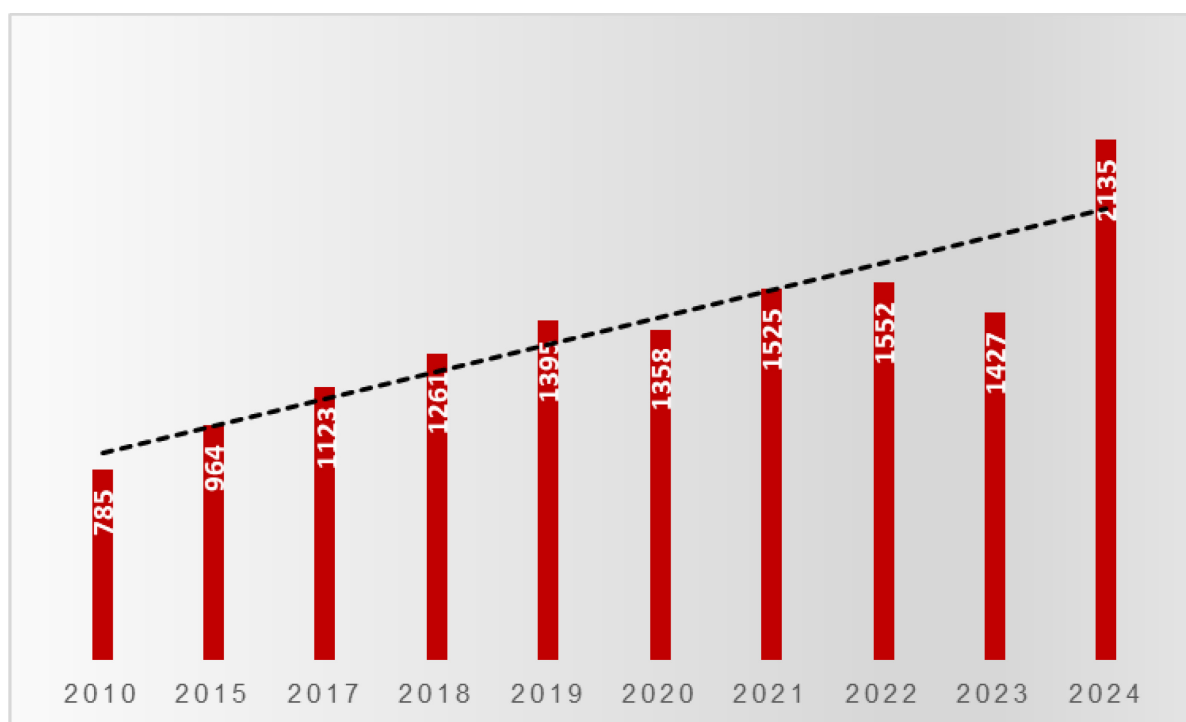
Wykres 3. PKB na mieszkańca w Poznaniu (w tys. zł)

Rok	PKB na mieszkańca w tys. zł
2010	74,2
2015	92,4
2017	103,4
2018	108,3
2019	120,8
2020	121,0
2021	139,0
2022	155,3

Źródło: GUS

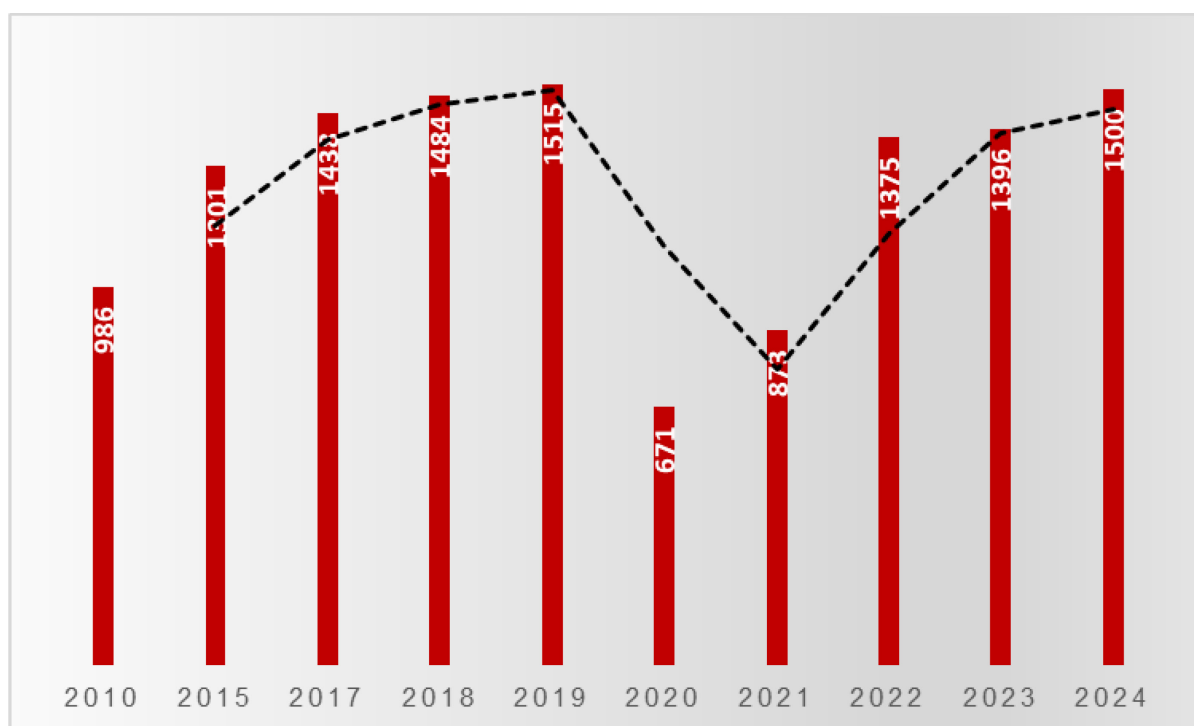
Wykres 4. Wpływy do budżetu Miasta Poznania z udziałów w PIT i CIT (w mln zł)

Rok	Wpływy do budżetu Miasta z udziałów w PIT i CIT w mln zł
2010	785
2015	964
2017	1123
2018	1261
2019	1395
2020	1358
2021	1525
2022	1552
2023	1427
2024	2135

Źródło: UMP

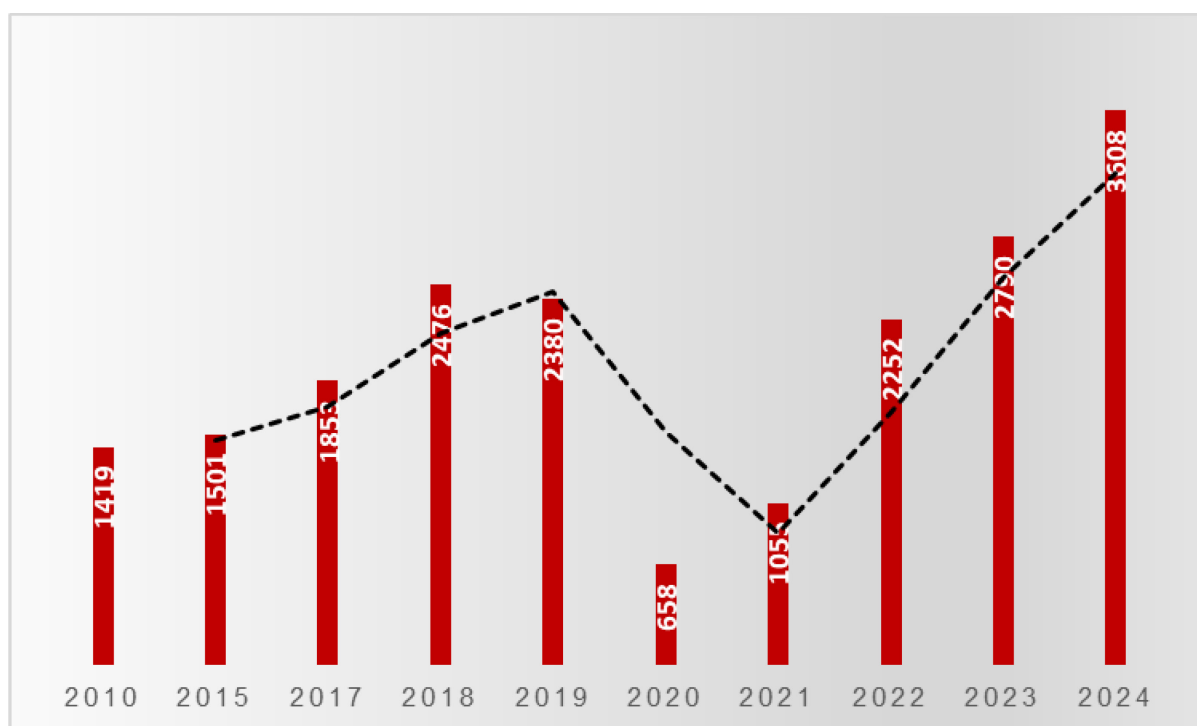
Wykres 5. Noclegi w turystycznych obiektach noclegowych w Poznaniu (w tys.)

Rok	Noclegi w turystycznych obiektach noclegowych w tys.
2010	986
2015	1301
2017	1438
2018	1484
2019	1515
2020	671
2021	873
2022	1375
2023	1396
2024	1500

Źródło: GUS

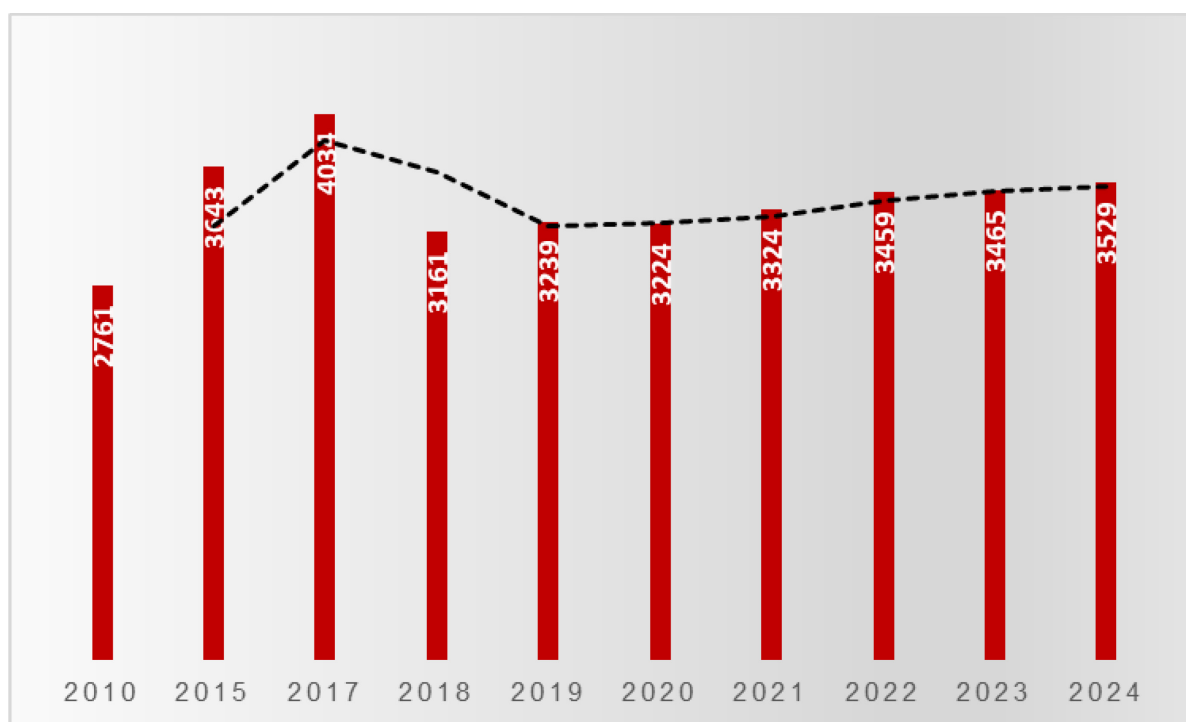
Wykres 6. Ruch pasażerski w Porcie Lotniczym Poznań – Ławica (w tys.)

Rok	Ruch pasażerski w Porcie Lotniczym Poznań – Ławica w tys.
2010	1419
2015	1501
2017	1853
2018	2476
2019	2380
2020	658
2021	1055
2022	2252
2023	2790
2024	3608

Źródło: Port Lotniczy Poznań – Ławica sp. z o.o.

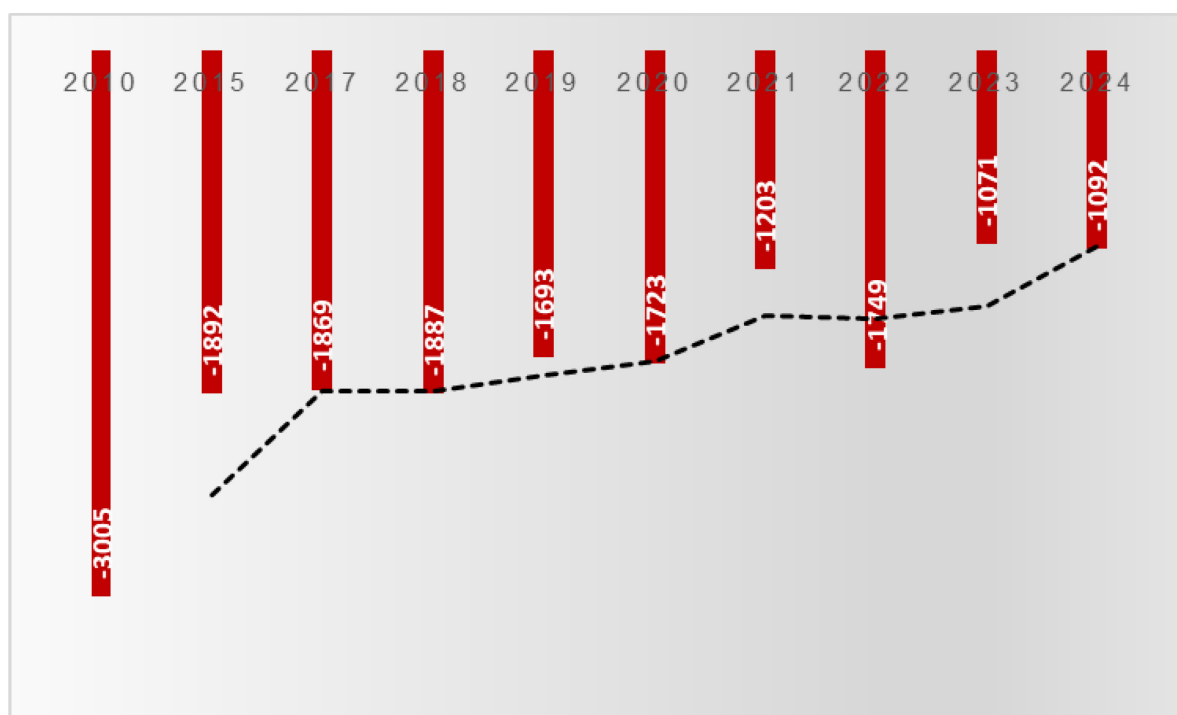
Wykres 7. Spółki z udziałem kapitału zagranicznego w Poznaniu

Rok	Spółki z udziałem kapitału zagranicznego
2010	2761
2015	3643
2017	4034
2018	3161
2019	3239
2020	3224
2021	3324
2022	3459
2023	3465
2024	3529

Źródło: GUS

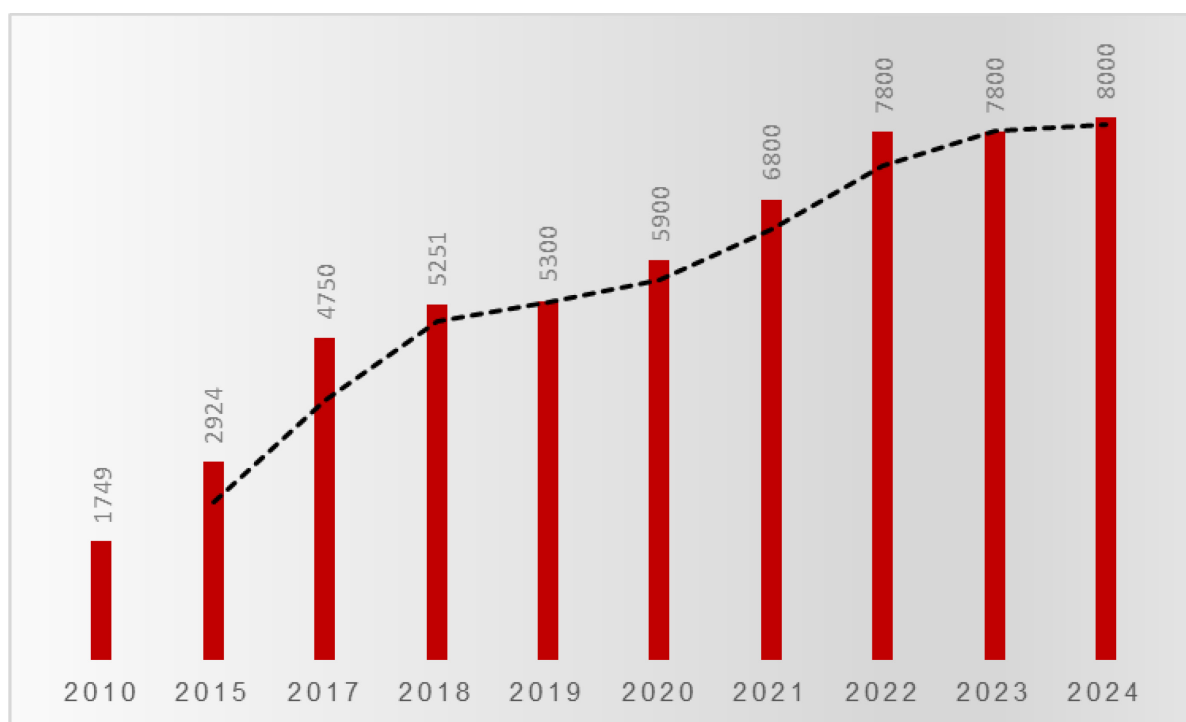
Wykres 8. Saldo migracji w Poznaniu (w osobach)

Rok	Saldo migracji w osobach
2010	-3005
2015	-1892
2017	-1869
2018	-1887
2019	-1693
2020	-1723
2021	-1203
2022	-1749
2023	-1071
2024	-1092

Źródło: GUS

Wykres 9. Cudzoziemcy studiujący w Poznaniu (w osobach)

Rok	Cudzoziemcy studiujący w Poznaniu w osobach
2010	1749
2015	2924
2017	4750
2018	5251
2019	5300
2020	5900
2021	6800
2022	7800
2023	7800
2024	8000

Źródło: UMP

Realizacja priorytetu „Silna Metropolia”

Priorytet „Silna Metropolia” jest ukierunkowany na rozwój spójności Metropolii Poznań oraz zwiększenie jej roli na arenie międzynarodowej poprzez rozwój powiązań instytucjonalno-gospodarczych w sieciach regionalnych, krajowych i globalnych.

Na obszarze położonym w sąsiedztwie Poznania wykształciły się najsilniejsze w kraju cechy aglomeracyjne, jednak obszar metropolitalny nadal nie stanowi spójnego układu przestrzenno-funkcjonalnego. Na wizerunek Metropolii Poznań² na arenach krajowej i międzynarodowej wpływa atrakcyjność Poznania, będącego miastem–rdzeniem całego obszaru metropolitalnego. Potencjał miasta jest związany z jego tożsamością, zapisaną w bogatym dziedzictwie historycznym i kulturowym, oraz cechach kojarzonych z jego mieszkańcami. Rozwój kultury, sportu i sektorów kreatywnych jest szansą na zwiększenie atrakcyjności Poznania dla biznesu i nauki, środowiska akademickiego oraz artystów, sportowców i turystów.

Rozwój spójności Metropolii Poznań i zwiększenie jej znaczenia na arenie międzynarodowej uwarunkowane jest realizacją następujących kierunków interwencji:

- zwiększenie spójności Metropolii Poznań;
- rozwój współpracy na poziomie miast i regionów;
- intensyfikacja kontaktów i powiązań międzynarodowych;
- wzmocnienie pozycji Poznania jako silnego ośrodka biznesu i nowoczesnych technologii;
- wzmocnienie akademickich i naukowych funkcji Poznania;
- wzmocnienie rozpoznawalności Poznania w kraju i za granicą w oparciu o potencjał dziedzictwa kulturowego, kultury, sportu i turystyki.

² Metropolia Poznań obejmuje: gminy powiatu poznańskiego, w tym Miasto Poznań, Powiat Poznański, oraz gminy spoza powiatu poznańskiego: Skoki, Szamotuły, Oborniki, Śrem.

WSKAŹNIKI STATYSTYCZNE

Tabela 3. Wskaźniki dla priorytetu „Silna Metropolia”

Wskaźnik	Wartość
Dynamika liczby mieszkańców Metropolii Poznań w 2023 r. (2010=100)	111%
Dynamika frekwencji w teatrach i instytucjach muzycznych w 2023 r. (2010=100)	49%
Dynamika liczby zwiedzających muzea w 2023 r. (2010=100)	189%
Dynamika liczby międzynarodowych imprez sportowych w 2023 r. (2010=100)	81%
Udział liczby nowo rejestrowanych podmiotów z sektorów kreatywnych do liczby nowo rejestrowanych podmiotów ogółem w 2023 r. (2010=100)	106%
Dynamika liczby konferencji i kongresów w 2023 r. (2018=100)	734%

Źródło: GUS, PLOT, UMP

Tabela 4. Benchmarking Poznania dla wybranych wskaźników tematycznych priorytetu „Silna Metropolia”

Wskaźnik	Poznań	Kraków	Łódź	Warszawa	Wrocław
Frekwencja w teatrach i instytucjach muzycznych na 1000 mieszkańców w 2023 r.	593	1000	653	1273	792
Zwiedzający muzea na 1000 mieszkańców w 2023 r.	1034	8323	1128	7262	1648
Udział liczby nowo rejestrowanych podmiotów z sektorów kreatywnych do liczby nowo rejestrowanych podmiotów ogółem w % w 2023 r.	9,15	9,7	8,1	11,6	8,5

Źródło: GUS, obliczenia UMP

Wykres 10. Pozycja miast w benchmarkingu dla wybranych wskaźników tematycznych priorytetu „Silna Metropolia”

Wskaźnik	Poznań	Kraków	Łódź	Warszawa	Wrocław
Teatry/instytucje muzyczne	5	2	4	1	3
Muzea	5	1	4	2	3
Nowe firmy kreatywne	3	2	5	1	4

Analiza

Analiza wskaźnikowa realizacji Priorytetu „Silna Metropolia” wskazuje, że ten kierunek rozwoju jest bardzo silnie skorelowany z przemysłem spotkań i czasu wolnego. Obszar Metropolii Poznań rozwija się, zwiększa się liczba mieszkańców, rozwijają się sektory kreatywne.

Poznań jest miastem–rdzeniem poznańskiego obszaru metropolitalnego. Obszar ten jest atrakcyjny dla nowych mieszkańców zarówno z kraju, jak i z zagranicy. Liczba mieszkańców Metropolii Poznań corocznie się zwiększa. Według danych mobilnych, w Metropolii Poznań mieszka 1261 tys. osób, w tym 115 tys. cudzoziemców. Codziennie w Poznaniu w dzień regularnie przebywa połowa mieszkańców powiatu poznańskiego, którzy pracują i uczą się w mieście.

Miasto Poznań współpracuje z Powiatem Poznańskim oraz sąsiednimi gminami w ramach Stowarzyszenia Metropolia Poznań. Realizowane są wspólne projekty transportowe,

turystyczne, społeczne, edukacyjne, inwestycyjne, planowania przestrzennego i promocyjne. Rozwijany jest wspólny projekt Poznańskiej Kolei Metropolitalnej, która łączy Poznań z wielkopolskimi miejscowościami. Miasto buduje także swoją pozycję jako silnego ośrodka metropolitalnego poprzez współpracę z innymi samorządami oraz instytucjami regionalnymi i zagranicznymi. W ramach współpracy międzynarodowej Poznań prowadzi współpracę z 14 zagranicznymi miastami partnerskimi i hrabstwem Nottinghamshire oraz jest członkiem 9 międzynarodowych organizacji, oraz sieci współpracy miast i regionów.

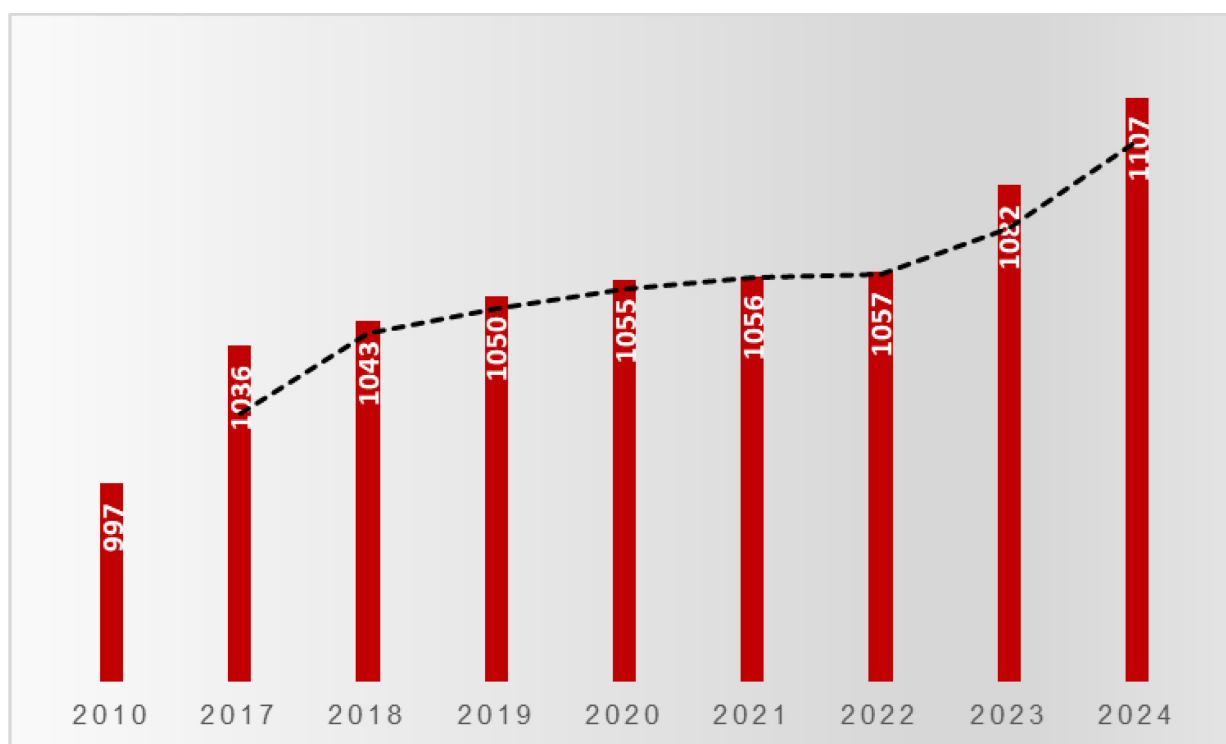
Poznań, jako jeden z największych ośrodków miejskich w kraju, pełni liczne funkcje metropolitalne. Jest centrum kulturalnym Metropolii i miejscem organizacji dużych imprez sportowych, które przyciągają sportowców oraz kibiców z kraju i z zagranicy. Należy do prężnie działających ośrodków przemysłu spotkań w Polsce. W mieście znajduje się ponad 120 obiektów z salami konferencyjnymi oferującymi 100 tys. miejsc, w których odbyło się ponad 2000 wydarzeń branży MICE dla różnych grup odbiorców, w tym duże wydarzenia o randze międzynarodowej.

W 2024 r. firmy przemysłu spotkań i czasu wolnego odnotowały wzrost zainteresowania swoją ofertą, pomimo trwającego konfliktu zbrojnego na Ukrainie, co wpływa na mniejszą atrakcyjność turystyczną Polski na rynkach międzynarodowych. Jednak w wyniku prowadzonych aktywnych działań promocyjnych oferty turystycznej i przemysłu spotkań w 2024 r. zwiększyła się liczba organizowanych wydarzeń MICE i czasu wolnego oraz liczba turystów odwiedzających Poznań.

Akademickość miasta i silne środowisko naukowe powodują, że w Poznaniu rozwija się gospodarka oparta na wiedzy, a potencjał kultury korzystnie wpływa na rozwój sektorów kreatywnych. Rocznie w Poznaniu jest rejestrowanych ponad 900 nowych firm sektorów kreatywnych, a trend powstawania nowych firm kreatywnych jest stabilny. Miasto aktywnie wspiera rozwój innowacyjnych firm oraz współpracuje ze środowiskiem naukowo-akademickim.

Analiza benchmarkingowa Poznania na tle największych polskich miast wskazuje, że Miasto powinno nadal intensyfikować rozwój działań uatrakcyjnających ofertę kulturalną dla mieszkańców i turystów. Jednocześnie zakładanie nowych firm sektorów kreatywnych potwierdza, że w Poznaniu istnieją silne lokalne środowiska nowych technologii, innowacji i kultury, które powinny być nadal wspierane przez władze lokalne.

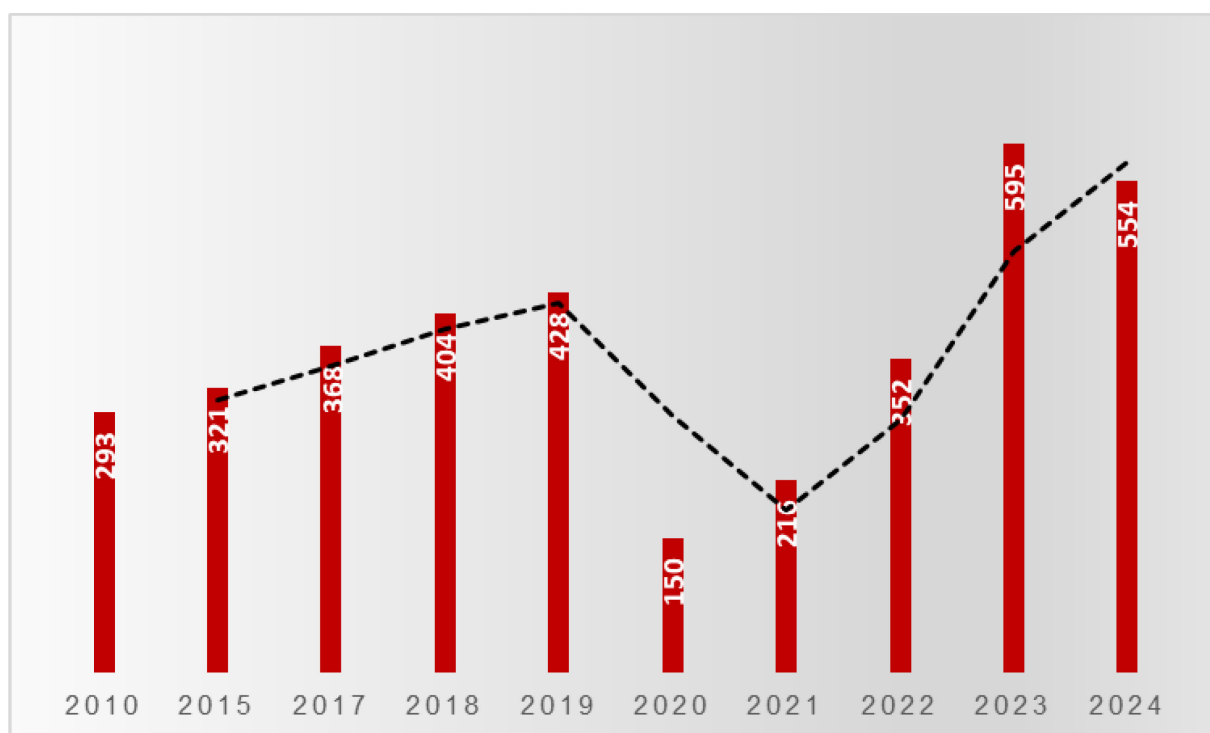
Wykres 11. Ludność Metropolii Poznań (w tys.)

Rok	Ludność Metropolii Poznań w tys.
2010	997
2017	1036
2018	1043
2019	1050
2020	1055
2021	1056
2022	1057
2023	1082
2024	1107

Źródło: GUS

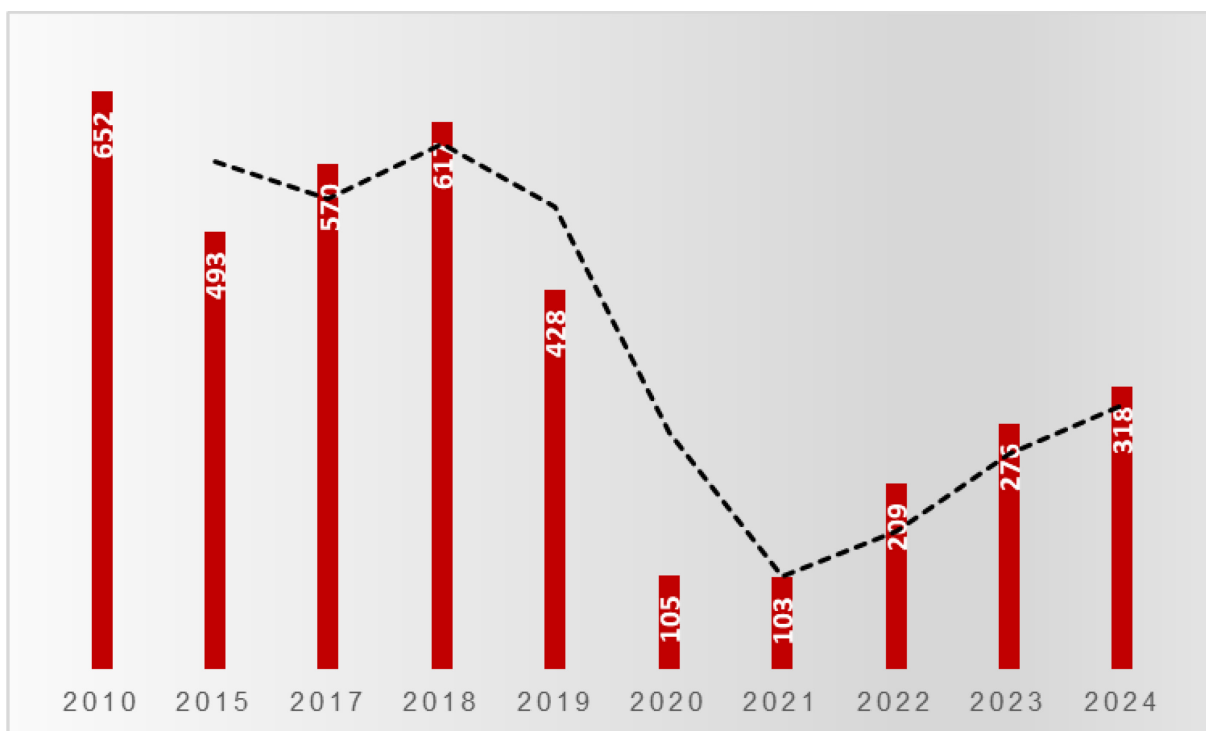
Wykres 12. Zwiedzający muzea w Poznaniu (w tys.)

Rok	Zwiedzający muzea w tys.
2010	293
2015	321
2017	368
2018	404
2019	428
2020	150
2021	216
2022	352
2023	595
2024	554

Źródło: GUS

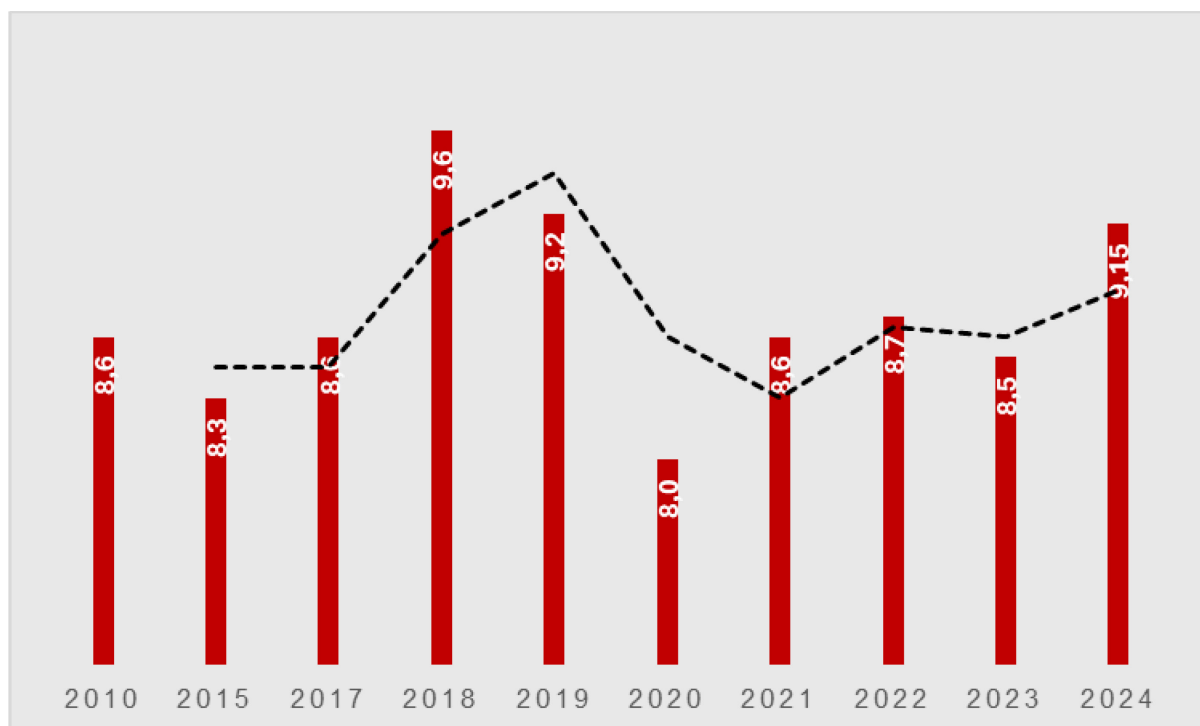
Wykres 13. Frekwencja w teatrach i instytucjach muzycznych w Poznaniu (w tys.)

Rok	Frekwencja w teatrach i instytucjach muzycznych w Poznaniu w tys.
2010	652
2015	493
2017	570
2018	617
2019	428
2020	105
2021	103
2022	209
2023	276
2024	318

Źródło: GUS

Wykres 14. Udział nowych firm sektorów kreatywnych w liczbie nowych firm ogółem w Poznaniu (w %)

Rok	Udział nowych firm sektorów kreatywnych w nowych firmach ogółem w Poznaniu w %
2010	8,6
2015	8,3
2017	8,6
2018	9,6
2019	9,2
2020	8,0
2021	8,6
2022	8,7
2023	8,5
2024	9,15

Źródło: GUS

Realizacja priorytetu „Nowoczesna przedsiębiorczość”

Priorytet „Nowoczesna przedsiębiorczość” ukierunkowany jest na rozwijanie w Poznaniu zróżnicowanej, silnej i nowoczesnej gospodarki.

Poznań tradycyjnie kojarzony jest z oszczędnością, praktycznością, przedsiębiorczością i pracowitością mieszkańców oraz tradycjami akademickimi i targowymi. Miasto charakteryzuje się bardzo wysokim potencjałem wzrostu gospodarczego w skali kraju, wysoką aktywnością ekonomiczną i silnym lokalnym rynkiem pracy, który wymaga jednak uatrakcyjnienia oferty dla wysoko wykwalifikowanych pracowników. Zróżnicowana gospodarka jest oparta na działalności mikro, małych i średnich przedsiębiorstw, charakteryzujących się elastycznością w dostosowywaniu się do reguł gry rynkowej, jednak w małym stopniu wykorzystujących nowoczesne rozwiązania innowacyjne. Duży potencjał środowiska akademickiego i naukowego jest szansą na rozwój firm innowacyjnych i sektorów kreatywnych, tworzących nowe produkty i usługi oraz atrakcyjne miejsca pracy. Rozwój zróżnicowanej, silnej i nowoczesnej gospodarki w Poznaniu uwarunkowany jest realizacją następujących kierunków interwencji:

- rozwój lokalnych małych i średnich firm w kierunku innowacyjności;
- rozwój i wsparcie lokalnych centrów innowacji i biznesu;
- wspieranie i promocja lokalnych startupów i sektorów kreatywnych;
- współpraca edukacji, nauki i biznesu na rzecz wsparcia/wdrażania innowacji;
- rozwój przemysłów czasu wolnego, kultury, kongresów, targów;
- zwiększenie efektywności szkolnictwa zawodowego oraz kształcenia ustawicznego.

WSKAŹNIKI STATYSTYCZNE

Tabela 5. Wskaźniki dla priorytetu „Nowoczesna przedsiębiorczość”

Wskaźnik	Wartość
Dynamika liczby pracujących w 2023 r. (2010=100)	164%
Dynamika zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w 2024 r. (2010=100)	137%
Dynamika udziału absolwentów ponadgimnazjalnych szkół szkolnictwa zawodowego w liczbie absolwentów szkół ponadgimnazjalnych ogółem w 2023 r. (2010=100)	136%
Dynamika udziału studentów szkół wyższych na kierunkach technicznych i przyrodniczych w liczbie studentów ogółem w 2023 r. (2014=100)	115%
Dynamika liczby wystawców na Międzynarodowych Targach Poznańskich w 2024 r. (2010=100)	63%

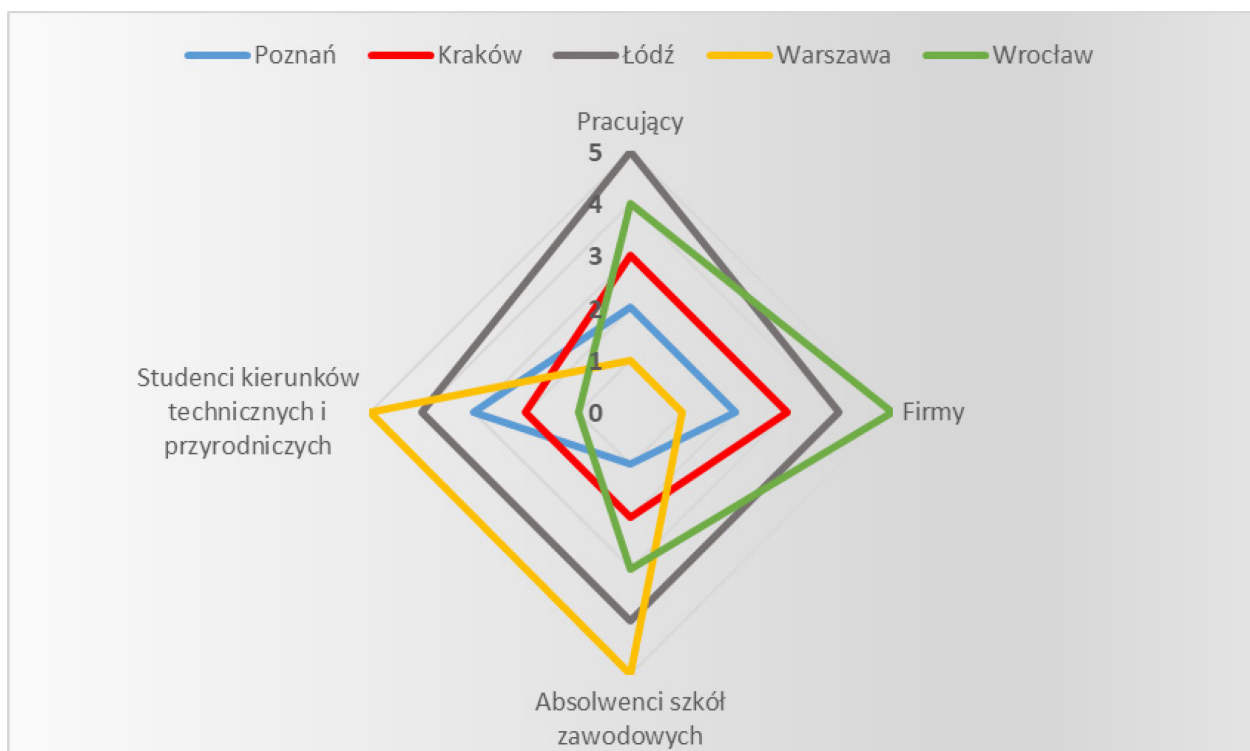
Źródło: GUS, MTP

Tabela 6. Benchmarking Poznania dla wybranych wskaźników priorytetu „Nowoczesna przedsiębiorczość”

Wskaźnik	Poznań	Kraków	Łódź	Warszawa	Wrocław
Pracujący na 1000 mieszkańców w 2023 r.	695	647	500	1053	639
Podmioty gospodarcze na 1000 mieszkańców w 2024 r.	251	229	165	310	158
Udział absolwentów ponadgimnazjalnych szkół szkolnictwa zawodowego w liczbie absolwentów szkół ponadgimnazjalnych ogółem w 2023 r.	40,4	32,9	30,6	21,9	31,3
Udział studentów szkół wyższych na kierunkach technicznych i przyrodniczych w liczbie studentów ogółem w % w 2023 r. (regiony)	22,5	29,6	22,1	17,6	30,1

Źródło: GUS, obliczenia własne UMP

Wykres 15. Pozycja miast w benchmarkingu dla wybranych wskaźników tematycznych priorytetu „Nowoczesna przedsiębiorczość”

Analiza

Analiza wskaźnikowa realizacji priorytetu „Nowoczesna przedsiębiorczość” wskazuje na prawidłowy kierunek działań w tym zakresie. Wskaźniki statystyczne osiągnęły dodatnią dynamikę w porównaniu z 2010 r., poza wskaźnikiem charakteryzującym przemysł spotkań, który jednak ponownie sukcesywnie rozwija swoją ofertę. Pozytywny efekt przynoszą działania skierowane na promocję i rozwój szkolnictwa zawodowego.

Poznań jest atrakcyjnym miejscem do prowadzenia działalności gospodarczej, z korzystnymi warunkami do zakładania i prowadzenia własnych firm. Przeważająca liczba poznańskich przedsiębiorców to mikro- i mali przedsiębiorcy (łącznie ponad 99%). Ich elastyczność w dostosowywaniu się do warunków rynkowych powoduje, że lokalna

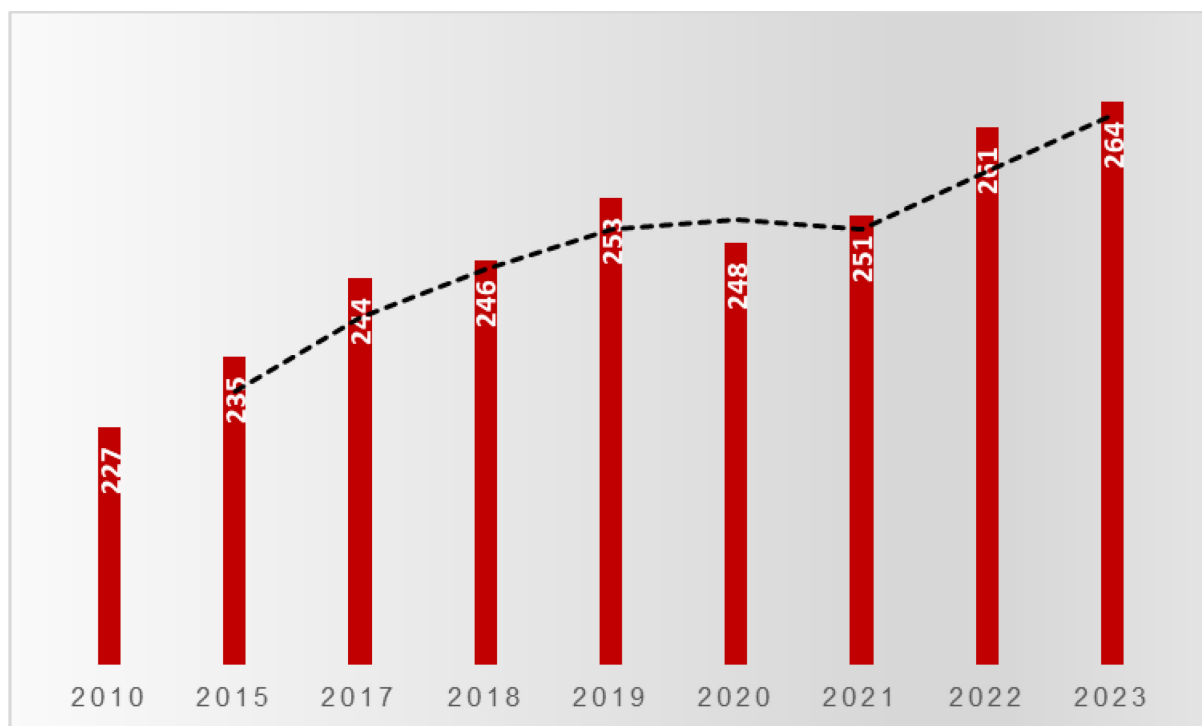
gospodarka jest bardziej odporna na cykliczne wahania koniunktury. W grupie MSP rozwija się silne środowisko startupów oraz przemysłu gier, a także platformy i sieci współpracy wspierające rozwój klasteringu i high-techu oraz przemysł jutra. Rocznie w Poznaniu jest rejestrowanych ponad 900 nowych firm sektorów kreatywnych. Coraz większy jest także kapitał zewnętrzny inwestowany w gospodarkę miejską.

Liczba pracujących zwiększa się, jednak lokalny rynek pracy wciąż poszukuje wykształconych i wykwalifikowanych pracowników. **Największe zapotrzebowanie jest na specjalistów IT, inżynierów o specjalizacjach mechanicznych, elektrycznych i lądowych.** Kierunkami, które zyskują na znaczeniu, są też mikroelektronika i nanotechnologia oraz specjalizacje w zakresie sztucznej inteligencji i przemysłu wodorowego. W Poznaniu poszerza się oferta akademicka. Uruchamiane są nowe kierunki mające zachęcić młodzież do studiowania na poznańskich uczelniach.

Do kluczowych firm przemysłu spotkań należą Międzynarodowe Targi Poznańskie Sp. z o.o. (MTP), których udziałowcem jest Miasto Poznań. Do 2020 r. były one największym organizatorem imprez i wydarzeń targowych w Europie Środkowo – Wschodniej oraz liderem wśród polskich wystawców, posiadając ponad połowę krajowego rynku powierzchni wystawienniczej i ponad 1/3 rynku wystawców. Działalność MTP jest ukierunkowana zarówno na współpracę z biznesem, jak i na ofertę dla społeczności lokalnej.

Analiza benchmarkingowa Poznania na tle największych polskich miast wskazuje, że miasto charakteryzuje się wysoką aktywnością ekonomiczną. Jest liderem pod względem zainteresowania młodzieży szkolnej kształceniem zawodowym. Miasto powinno nadal rozwijać współpracę ze szkołami wyższymi, poszerzając swoją ofertę dla studentów oraz wspierając działania uczelni w kierunku uatrakcyjnienia oferowanych kierunków technicznych i przyrodniczych, w tym przemysłu jutra i nowych technologii.

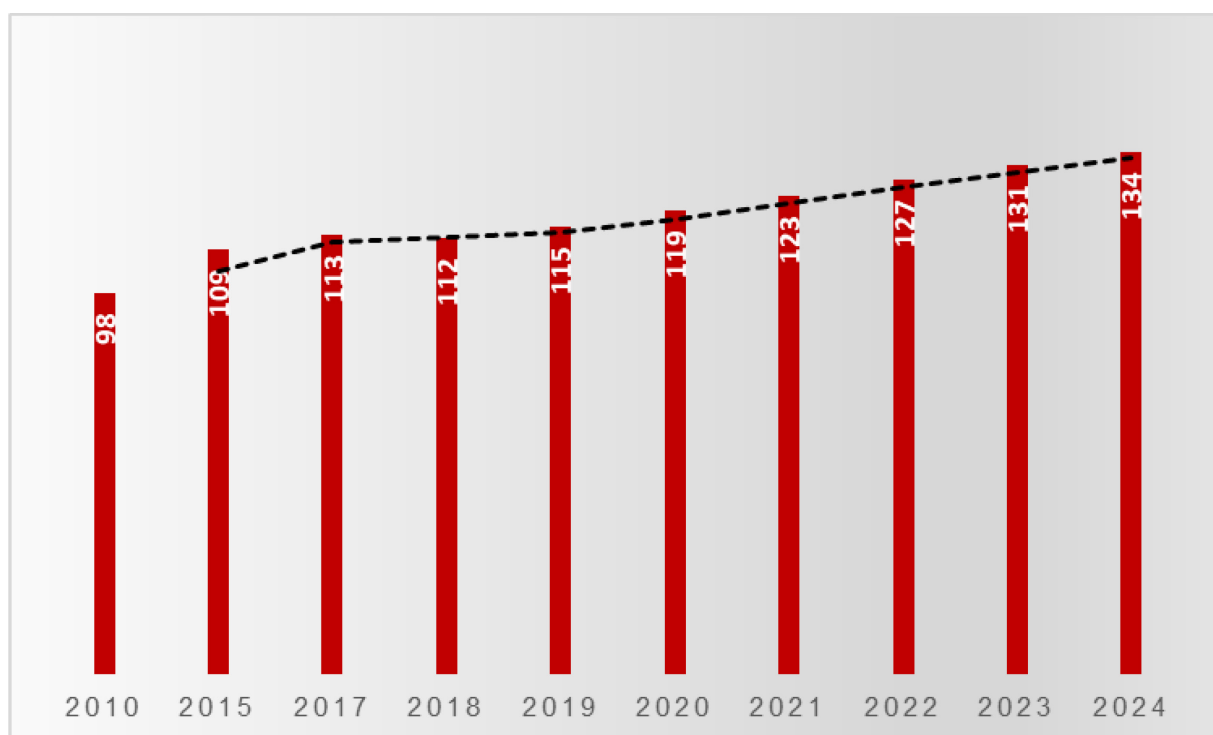
Wykres 16. Pracujący w firmach zatrudniających powyżej 9 osób w Poznaniu
(w tys. osób)

Rok	Pracujący w firmach zatrudniających powyżej 9 osób w Poznaniu (w tys. osób)
2010	227
2015	235
2017	244
2018	246
2019	253
2020	248
2021	251
2022	261
2023	264

Źródło: GUS

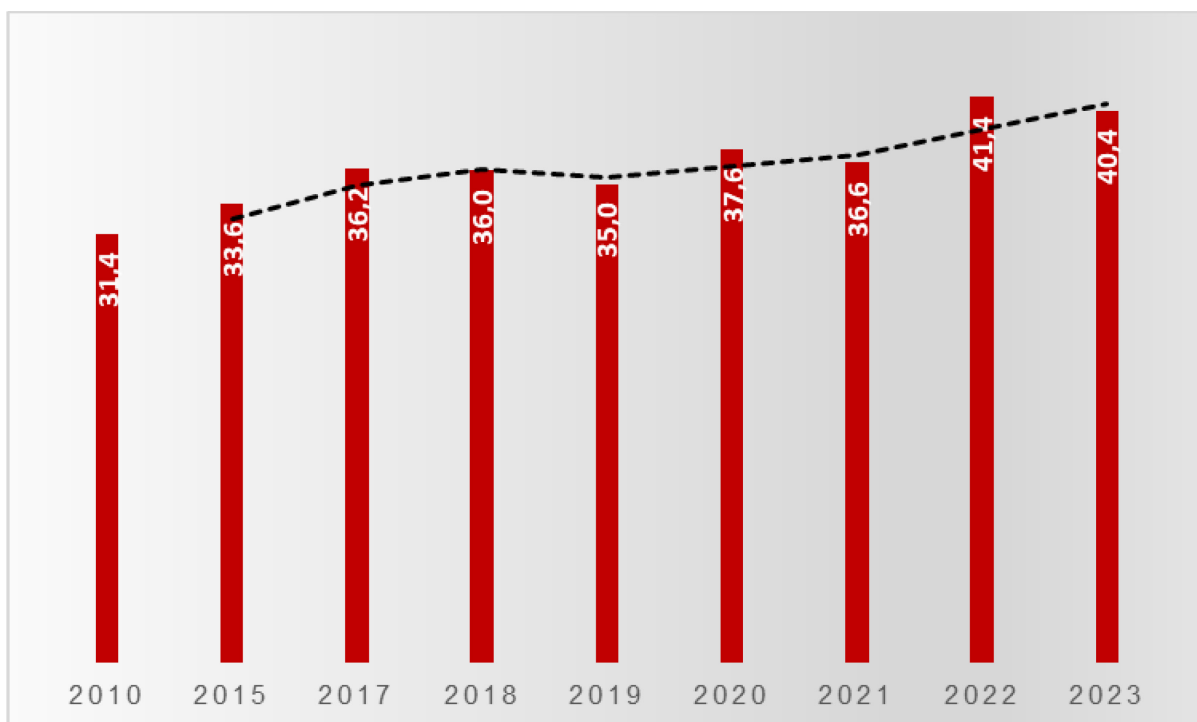
Wykres 17. Podmioty gospodarcze w Poznaniu (w tys.)

Rok	Podmioty gospodarcze w Poznaniu (w tys.)
2010	98
2015	109
2017	113
2018	112
2019	115
2020	119
2021	123
2022	127
2023	131
2024	134

Źródło: GUS

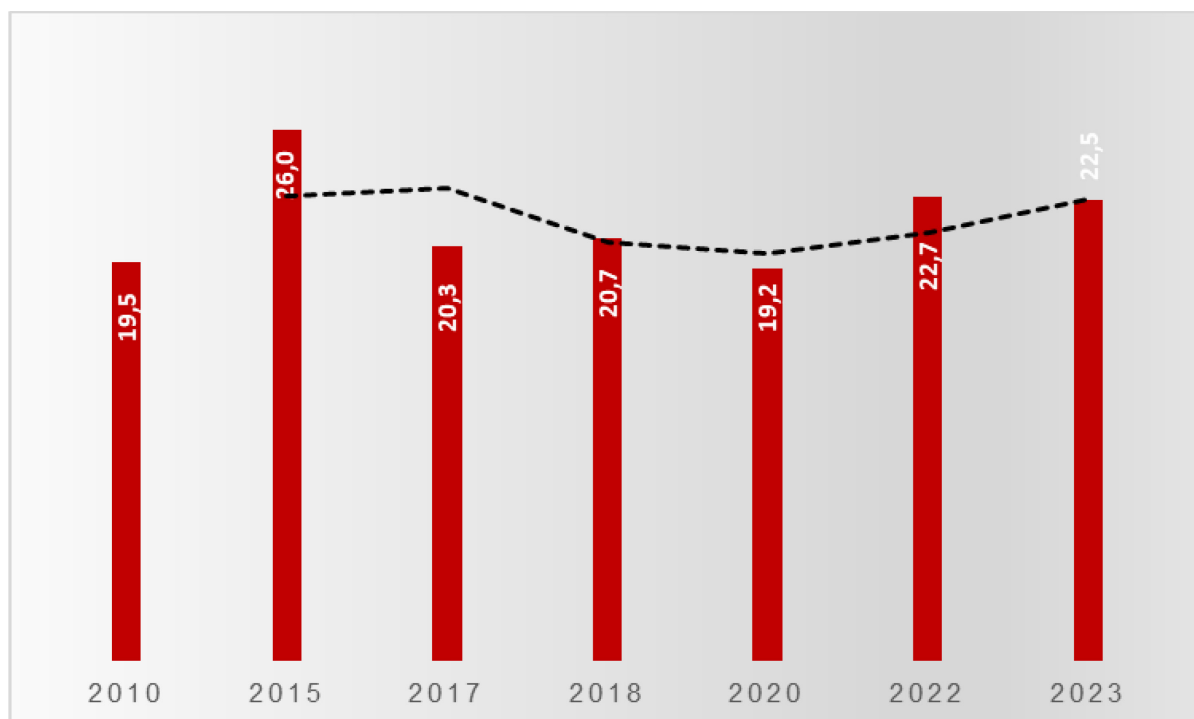
Wykres 18. Udział absolwentów szkół zawodowych w liczbie absolwentów szkół ponadgimnazjalnych ogółem w Poznaniu (w %)

Rok	Udział absolwentów szkół zawodowych w liczbie absolwentów szkół ponadgimnazjalnych ogółem w Poznaniu (w %)
2010	31,4
2015	33,6
2017	36,2
2018	36,0
2019	35,0
2020	37,6
2021	36,6
2022	41,4
2023	40,4

Źródło: GUS

Wykres 19. Udział studentów kierunków technicznych i przyrodniczych w Wielkopolsce (w %)

Rok	Udział studentów kierunków technicznych i przyrodniczych w Wielkopolsce (w %)
2010	19,5
2015	26,0
2017	20,3
2018	20,7
2020	19,2
2022	22,7
2023	22,5

Źródło: GUS

Realizacja priorytetu: „Zielone, mobilne miasto”

Priorytet „Zielone, mobilne miasto” ukierunkowany jest na uczynienie z Poznania „zielonego”, ekomobilnego miasta, które posiada łatwo dostępne dla wszystkich tereny zieleni oraz przyjazny dla środowiska zrównoważony transport.

Zwarty, multientryczny układ urbanistyczny miasta z klinami zieleni już dzisiaj czyni Poznań miastem zielonym, „kompaktowym i krótkich odległości”. Gęsta – w porównaniu z innymi dużymi miastami w Polsce – sieć ulic nie rozwiązuje problemu zatłoczenia z powodu nadmiernego wykorzystywania indywidualnego transportu samochodowego. Alternatywą jest transport publiczny, rowerowy lub pieszy. Ruch samochodowy i nieefektywne niskoemisyjne źródła ogrzewania powodują zanieczyszczenie powietrza i obniżają jakość życia w mieście, tym bardziej, że tereny zieleni są nierównomiernie rozłożone na mapie miasta.

Rozwój „zielonego”, ekomobilnego miasta, które posiada łatwo dostępne dla wszystkich tereny zieleni oraz przyjazny dla środowiska zrównoważony transport, uwarunkowany jest realizacją następujących kierunków interwencji:

- zachowanie, poprawa jakości i rozwój terenów zieleni, w szczególności systemu klinowo – pierścieniowego oraz zabytkowych założeń zieleni;
- wykorzystanie potencjału Warty i innych rzek oraz jezior do celów kulturalnych, sportowych, rekreacyjnych, turystycznych i transportowych;
- zwiększenie atrakcyjności i efektywności transportu publicznego oraz wykorzystania możliwości transportowych miasta.
- uspokojenie ruchu samochodowego w mieście;
- rozwój ekomobilności;
- ograniczenie emisji zanieczyszczeń i wzrost efektywności energetycznej;
- racjonalne korzystanie z zasobów środowiskowych oraz ich odzyskiwanie;
- zapewnienie należytej czystości przestrzeni publicznej;
- rozwijanie form ochrony przyrody oraz edukacji przyrodniczej;

WSKAŹNIKI STATYSTYCZNE

Tabela 7. Wskaźniki dla priorytetu „Zielone, mobilne miasto”

Najczęściej wybierany środek transportu Zachowania komunikacyjne mieszkańców Poznania ³	Wartość
Samochód osobowy	37%
Transport zbiorowy	34%
Rower	8%
Pieszko	21%

Tabela 8 Wskaźniki dla priorytetu „Zielone, mobilne miasto”

Wskaźnik	Wartość
Dynamika wskaźnika motoryzacji w 2023 r. (2010=100)	160%
Klasyfikacja strefy pod względem poziomu emisji PM10 w 2024 r.	A
Dynamika wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych w 2024 r. (2010=100)	1525%
Dostępność zagospodarowanych terenów zieleni dla mieszkańców w 2018 r.	68%
Dynamika udziału terenów ogólnodostępnej zieleni w powierzchni miasta w 2023 r. (2010=100)	88%
Poziom redukcji odpadów ulegających biodegradacji kierowanych do składowania w 2024 r.	0,01%
Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metalu, tworzyw sztucznych, szkła w 2024 r.	54,89%
Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych w 2021 r. ⁴	0%

Źródło: GUS, WIOŚ, UMP

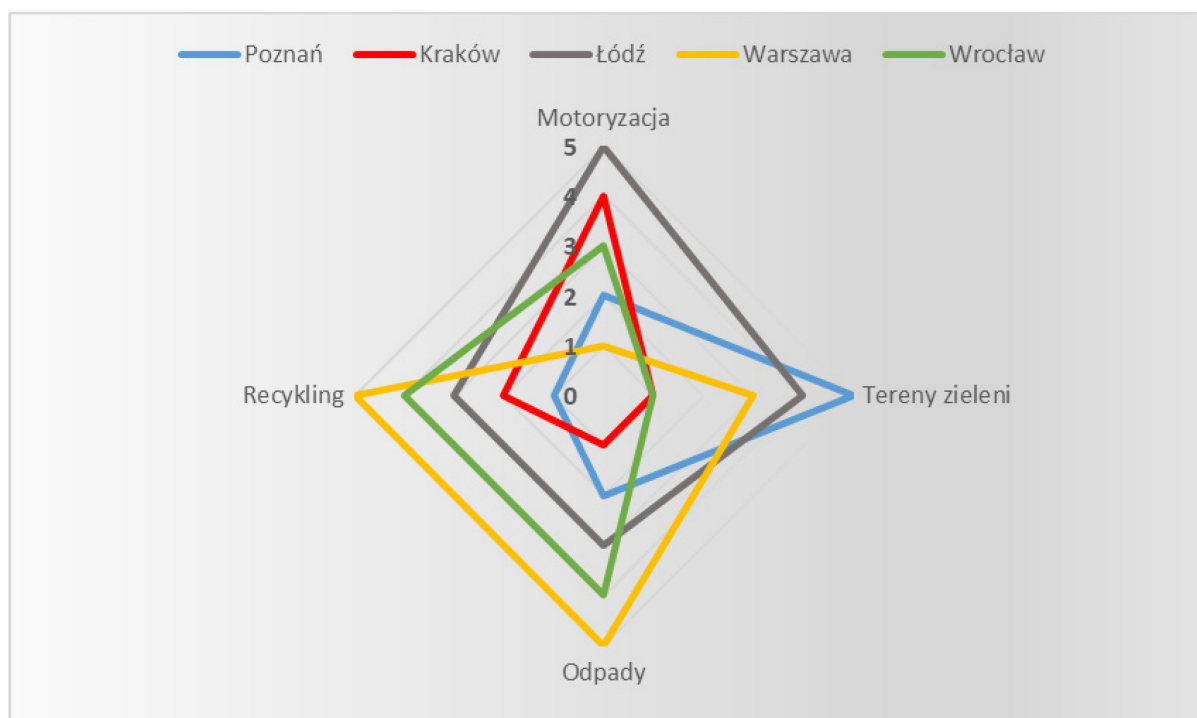
³ Bez zależności od dystansu od miejsca pracy/nauki.⁴ Od 2022 r. odpady te zostały wyłączone z grupy odpadów komunalnych i wskaźnik nie jest odtąd obliczany.

Tabela 9. Benchmarking Poznania dla wybranych wskaźników tematycznych priorytetu „Zielone, mobilne miasto”

Wskaźnik	Poznań	Kraków	Łódź	Warszawa	Wrocław
Wskaźnik motoryzacji w 2023 r.	820	723	681	846	775
Udział terenów ogólnodostępnej zieleni w powierzchni miasta w % w 2023 r.	3,6	6,4	6,1	6,3	6,4
Udział odpadów zebranych selektywnie w ilości odpadów ogółem w % w 2023 r.	39,8	48,7	38,3	32,5	36,9
Udział zebranych selektywnie papieru, tektury, metali, szkła i tworzyw sztucznych w ilości odpadów ogółem w % w 2023 r.	19,1	16,5	14,2	10,5	12,3

Źródło: GUS

Wykres 20. Pozycja miast w benchmarkingu dla wybranych wskaźników tematycznych dla priorytetu „Zielone, mobilne miasto”

Wskaźnik	Poznań	Kraków	Łódź	Warszawa	Wrocław
Motoryzacja	2	4	5	1	3
Tereny zieleni	5	1	4	3	1
Odpady	2	1	3	5	4
Recykling	1	2	3	5	4

Analiza

Analiza wskaźnikowa realizacji priorytetu „Zielone, mobilne miasto” wskazuje na prawidłowy kierunek działań w zakresie dostępności do terenów zieleni, gospodarki odpadami z systemem selektywnej zbiórki odpadów i recyklingu, wykorzystania energii odnawialnej i alternatywnych środków transportu. Problemem jest rosnący wskaźnik motoryzacji powiązany ze wciąż wysokim udziałem wykorzystywania indywidualnych pojazdów samochodowych jako podstawowego środka transportu w mieście.

Poznań należy do najbardziej zatłoczonych dużych polskich miast. Poziom motoryzacji jest wyższy jedynie w Warszawie. Ponad jedna trzecia mieszkańców przemieszcza się po mieście, korzystając z własnego samochodu. Na wielkość ruchu samochodowego wpływają także codzienne dojazdy do miejsc pracy lub nauki osób mieszkających poza Poznaniem. Wysoki poziom motoryzacji powoduje konieczność budowy sieci parkingów typu Park&Ride, wprowadzanie stref ograniczonego ruchu oraz ograniczonego postoju.

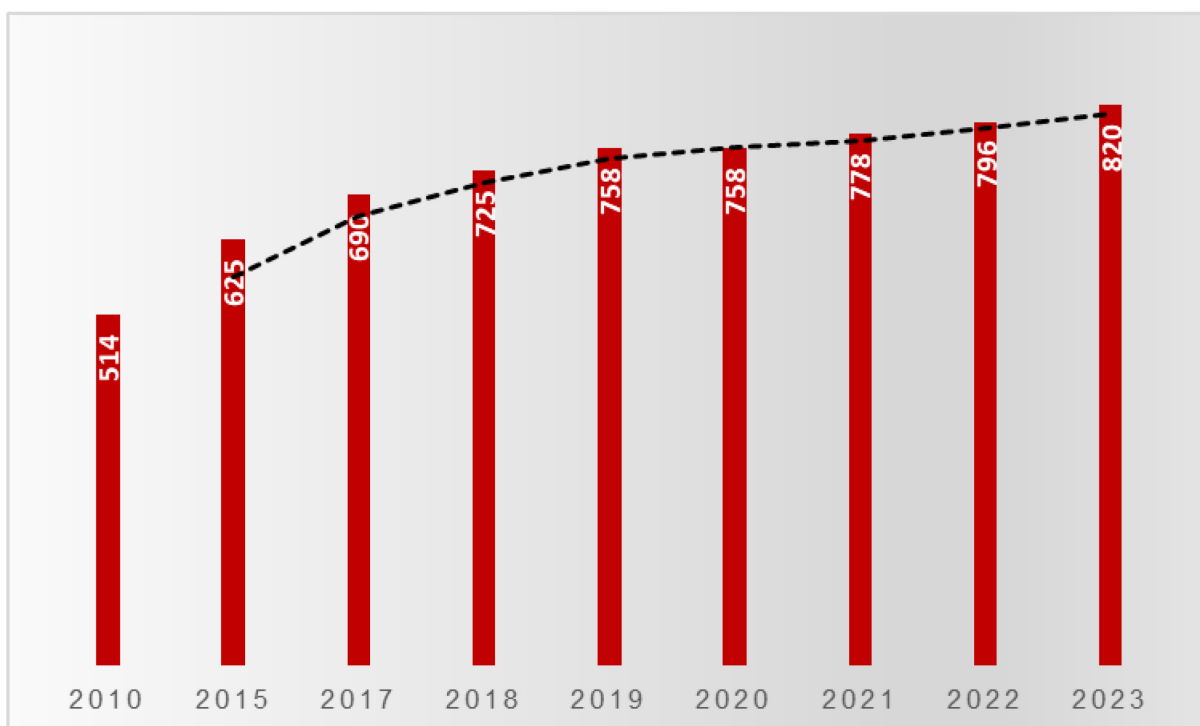
Oprócz samochodów prywatnych mieszkańcy mogą korzystać z komercyjnych sieci współdzielenia ekologicznych pojazdów silnikowych, w tym sieci car-sharing, scooter-sharing i hulajnog-sharing. Rozwija się infrastruktura dla pojazdów z napędem elektrycznym oraz dla ruchu rowerowego. Jako podstawowy środek transportu miejskiego jest promowany transport publiczny, z którego korzysta jedna trzecia mieszkańców.

W Poznaniu podejmowane są działania na rzecz mitygacji i adaptacji do zmieniającego się klimatu. Polepsza się jakość powietrza. Strefa aglomeracji poznańskiej została zakwalifikowana do klasy „A” pod względem substancji, których stężenia nie przekroczyły dopuszczalnych norm oraz do klasy „D2” pod względem poziomu celu długoterminowego dla stężenia ozonu (pomiar 8-godzinny). Po raz w historii pomiarów poniżej normy znalazło się średnioroczne stężenie benzo(a)pirenu. Oznacza to, że podejmowane działania systemowe, w ramach których promowany jest transport nisko- i zeroemisyjny oraz są oferowane mechanizmy wsparcia i promocji wymiany ogrzewania węglowego i podłączanie mieszkań do miejskiej sieci ciepłowniczej, powinny być kontynuowane.

Za korzystną należy uznać sytuację związaną z gospodarką odpadami. Instalacja Termicznego Przekształcania Odpadów Komunalnych, zapewniając zrównoważony system przetwarzania odpadów, jest jednym z głównych elementów systemu gospodarowania odpadami zmieszanymi. Spalarnia pozwala na ograniczenie składowania odpadów, zmniejszając przy tym znacznie zapotrzebowanie na nowe składowiska miejskie.

Analiza benchmarkingowa Poznania na tle największych polskich miast wskazuje, że miasto efektywnie wdraża rozwiązania gospodarki obiegu zamkniętego. Miasto powinno nadal wspierać wdrażanie nowoczesnych rozwiązań ekologicznych, rozwój alternatywnych środków transportu i udostępniać nowe miejskie otwarte tereny zieleni. Działanie te będą także wpływać na mitygację i adaptację do zmian klimatu.

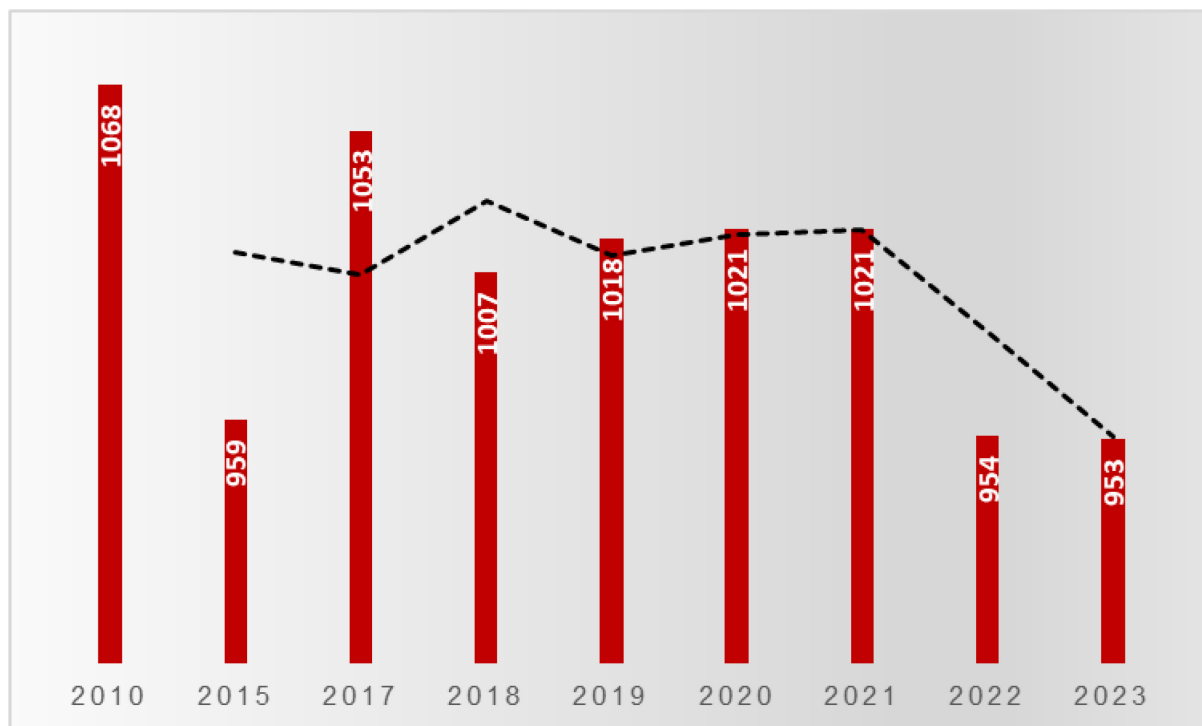
Wykres 21. Wskaźnik motoryzacji w Poznaniu (liczba samochodów osobowych na 1000 mieszkańców)

Rok	Wskaźnik motoryzacji w Poznaniu (samochody osobowe na 1000 mieszkańców)
2010	514
2015	625
2017	690
2018	725
2019	758
2020	758
2021	778
2022	796
2023	820

Źródło: GUS

Wykres 22. Tereny zieleni komunalne i osiedlowe w Poznaniu (w ha)

Rok	Tereny zieleni komunalne i osiedlowe w Poznaniu (w ha)
2010	1068
2015	959
2017	1053
2018	1007
2019	1018
2020	1021
2021	1021
2022	954
2023	953

Źródło: GUS

Realizacja priorytetu „Przyjazne osiedla”

Priorytet „Przyjazne osiedla” jest ukierunkowany na zapewnienie mieszkańcom wysokiej jakości życia w ramach osiedli posiadających własny, wyjątkowy charakter.

Poznań ma historycznie ukształtowany, szczególny układ przestrzenny z wieloma rynkami i lokalnymi centrami, unikatowymi przestrzeniami o różnorodnym charakterze oraz silnej tożsamości lokalnej. Niedobór dostępnych dla wszystkich mieszkańców zasobów mieszkaniowych o odpowiednim standardzie przyczynia się do odpływu stałych mieszkańców z Poznania.

Zapewnienie mieszkańcom wysokiej jakości życia w ramach osiedli posiadających własny, wyjątkowy charakter uwarunkowane jest realizacją następujących kierunków interwencji:

- wzmocnienie relacji społecznych i poczucia tożsamości na poziomie osiedli;
- zapewnienie wysokiej jakości lokalnej oferty kulturalnej, sportowo – rekreacyjnej, usług społecznych i oświatowych na osiedlach;
- podniesienie poziomu bezpieczeństwa publicznego;
- wspieranie rewitalizacji i tworzenia nowych otwartych przestrzeni publicznych;
- wspieranie zróżnicowania przestrzennego miasta dla zwiększenia jego atrakcyjności turystycznej;
- zapewnienie dostępności mieszkań dla wszystkich grup społecznych;
- ochrona lokalnego rzemiosła, gastronomii, sklepów i punktów usługowych.

WSKAŹNIKI STATYSTYCZNE

Tabela 10. Wskaźniki dla priorytetu „Przyjazne osiedla”

Wskaźnik	Wartość
Dynamika liczby mieszkańców Śródmieścia w 2024 r. (2010=100)	83%
Dynamika liczby oddanych do użytku mieszkań komunalnych i społeczno-czynszowych w 2024 r. (2010=100)	600%
Dynamika udziału liczby dzieci objętych opieką żłobkową do liczby dzieci ogółem w tej grupie wiekowej w 2023 r. (2010=100)	446%
Dynamika udziału liczby dzieci objętych opieką przedszkolną do liczby dzieci ogółem w tej grupie wiekowej w 2023 r. (2010=100)	120%
Dynamika liczby uczestników imprez organizowanych przez lokalne instytucje kultury w 2023 r. (2011=100)	168%
Dynamika nakładów na zadania rad osiedli finansowane z budżetu Miasta w 2024 r. (2014=100)	123%

Wskaźnik	Wartość
Dynamika wskaźnika przestępczości w 2023 r. (2010=100)	52%

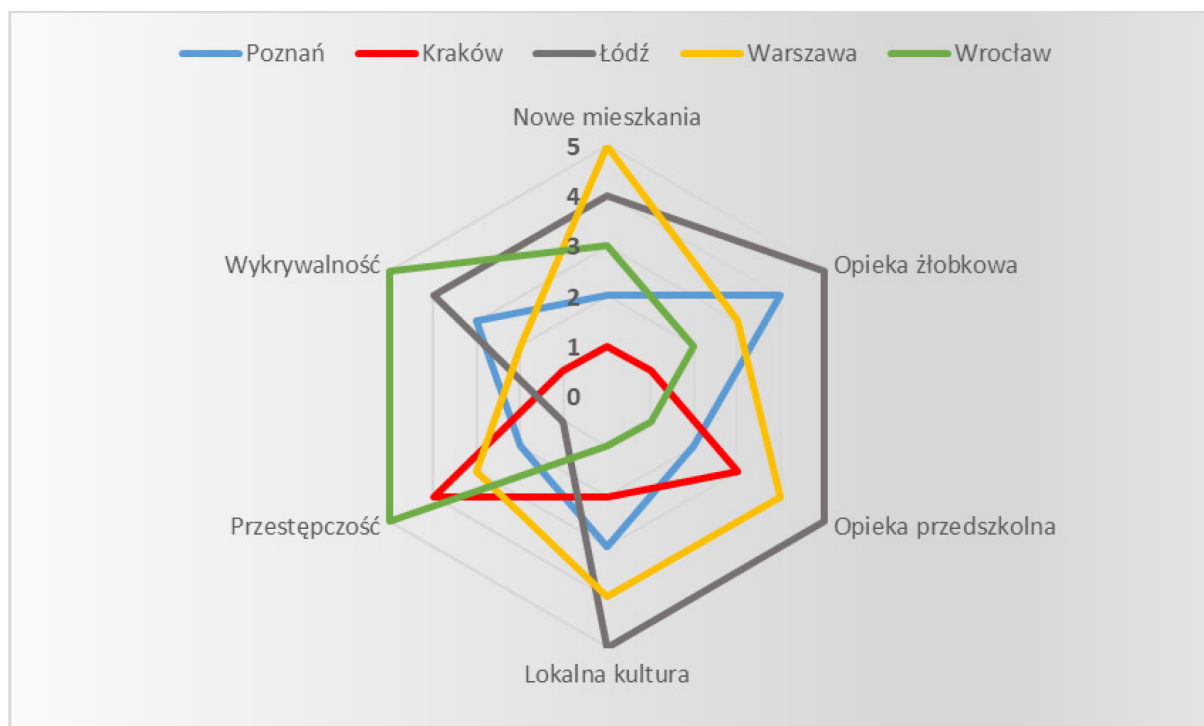
Źródło: GUS, UMP

Tabela 11. Benchmarking Poznania dla wybranych wskaźników tematycznych priorytetu „Przyjazne osiedla” (dane za 2018 r.)

Wskaźnik	Poznań	Kraków	Łódź	Warszawa	Wrocław
Mieszkania oddane do użytku na 10 tys. mieszkańców w 2024 r.	94	107	85	80	90
Udział liczby dzieci objętych opieką żłobkową do liczby dzieci ogółem w tej grupie wiekowej w % w 2023 r.	29,0	38,5	24,2	32,5	36,3
Udział liczby dzieci objętych opieką przedszkolną do liczby dzieci ogółem w tej grupie wiekowej w % w 2023 r.	110,7	108,8	103,5	107,6	111,3
Uczestnicy imprez organizowanych przez lokalne instytucje kultury na 1000 mieszkańców w 2023 r.	567	1181	161	404	1564
Wskaźnik przestępczości w 2023 r.	27,7	30,9	23,1	29,7	32,1
Wskaźnik wykrywalności przestępstw w % w 2023 r.	47,9	68,8	46,9	53,8	44,1

Źródło: GUS

Wykres 23. Pozycja miast w benchmarkingu dla wybranych wskaźników tematycznych dla priorytetu „Przyjazne osiedla”

Wskaźnik	Poznań	Kraków	Łódź	Warszawa	Wrocław
Nowe mieszkania	2	1	4	5	3
Opieka żłobkowa	4	1	5	3	2
Opieka przedszkolna	2	3	5	4	1
Lokalna kultura	3	2	5	4	1
Przestępczość	2	4	1	3	5
Wykrywalność	3	1	4	2	5

Analiza

Analiza wskaźnikowa realizacji priorytetu „Przyjazne osiedla” wskazuje na prawidłowy kierunek działań w zakresie mieszkalnictwa, usług społecznych i bezpieczeństwa publicznego. Wszystkie wskaźniki statystyczne z tego zakresu osiągnęły dodatnią dynamikę w porównaniu z 2010 r., a wskaźnik przestępczości się zmniejszył. Ujemną dynamikę wykazuje liczba zameldowanych mieszkańców Śródmieścia, jednak na obszarze tym zamieszkuje przynajmniej kilkutysięczna grupa niezameldowanych osób spoza Poznania, tymczasowo pracujących lub studiujących w mieście oraz uchodźcy wojenni z Ukrainy.

W Poznaniu funkcjonują 42 jednostki pomocnicze Miasta – osiedla. Obszar pięciu osiedli: Jeżyce, Ostrów Tumski – Śródka – Komandoria – Zawady, Stare Miasto, św. Łazarz, Wilda

stanowi strefę centralną – Śródmieście z największą koncentracją funkcji metropolitalnych i miastotwórczych. Część ta jest także najbardziej zaludnionym obszarem miasta.

Realizacja – w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji – kompleksowego Programu dla Śródmieścia powoduje, że wyhamowuje trend spadkowy liczby zameldowanych na pobyt stały lub czasowy mieszkańców tego obszaru, jednak dynamika liczby zameldowanych mieszkańców jest wciąż ujemna. W ramach otrzymywanych z budżetu Miasta środków finansowych, rady osiedli realizują działania mające na celu polepszenie warunków życia mieszkańców. Projekty zmian w lokalnym otoczeniu oraz wspólnej przestrzeni publicznej są także inicjowane przez mieszkańców. Społeczne projekty są finansowane m.in. w ramach Poznańskiego Budżetu Obywatelskiego, Centrów Inicjatyw Lokalnych, miejskich konkursów małych grantów, a młodzieżowe w ramach Szkolnego Budżetu Obywatelskiego i Funduszu Samorządów Uczniowskich. Nowe formy zagospodarowania przestrzeni miejskiej powodują, że mieszkańcy osiedli coraz częściej uczestniczą w wydarzeniach i imprezach lokalnych oraz angażują się w działania na rzecz lokalnej społeczności.

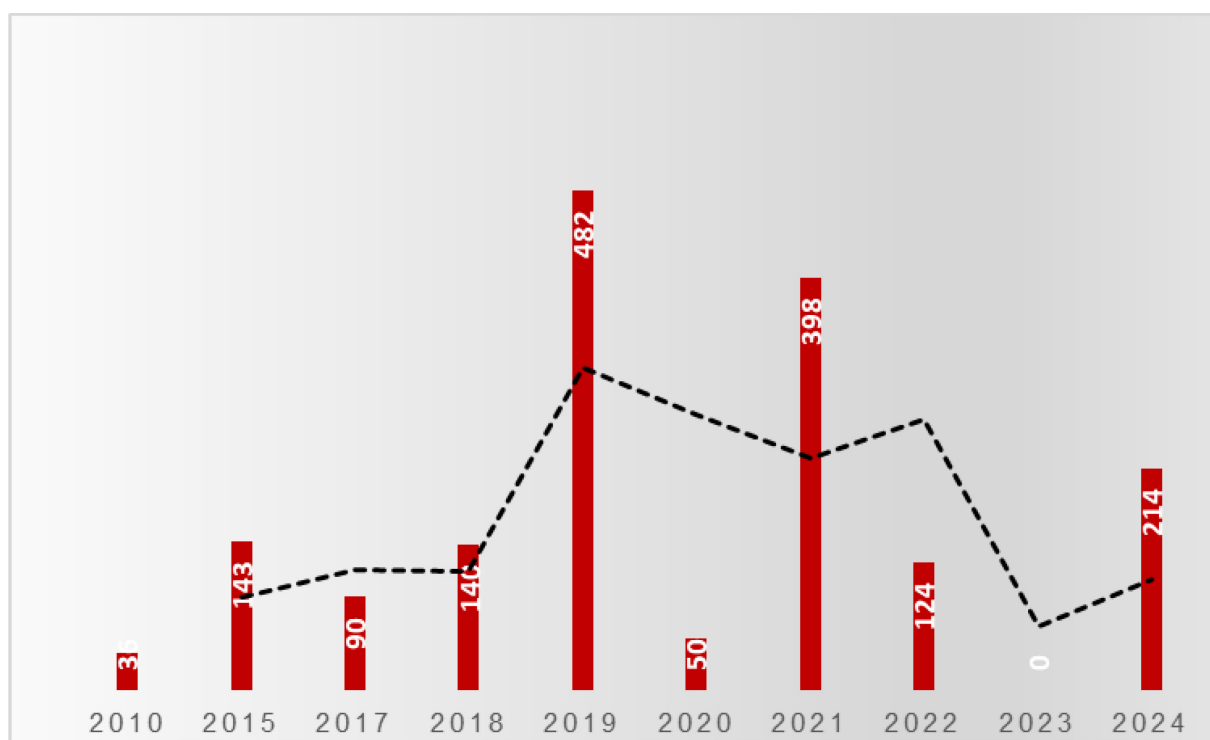
Rozwija się pierwotny rynek mieszkaniowy. Miasto realizuje program budowy mieszkań komunalnych i socjalnych przeznaczonych dla osób o niższych dochodach. Realizowany jest także miejski program budowy mieszkań społeczno-czynszowych. Część z nich jest przeznaczona na realizację miejskich programów mieszkaniowych dla osób o średnich dochodach m.in. „POZnań – i zamieszkaj”, „Najem z dojściem do własności”. Funkcjonuje miejska Społeczna Agencja Najmu.

Zgodnie z normami unijnymi docelowy poziom wskaźników udziału liczby dzieci objętych opieką żłobkową i liczby dzieci objętych opieką przedszkolną ma wynosić w 2030 r. odpowiednio 30% i 100%. Miasto jest zobowiązane zapewnić miejsca opieki dla wszystkich dzieci, dlatego – oprócz rozbudowy własnej bazy – dofinansowuje miejsca dla dzieci w placówkach komercyjnych.

Poznań jest miastem bezpiecznym, z wysokim wskaźnikiem wykrywalności przestępstw. Wśród stwierdzonych przestępstw najwięcej jest przestępstw o charakterze kryminalnym, które najbardziej wpływają na poczucie bezpieczeństwa mieszkańców.

Analiza benchmarkingowa Poznania na tle największych polskich miast wskazuje, że Miasto powinno nadal tworzyć warunki do rozwoju nowego budownictwa mieszkaniowego, wspierać rozwój opieki nad dziećmi oraz ofertę kultury sąsiedzkiej i lokalnej. Poznań charakteryzują się wysokim wskaźnikiem wykrywalności przestępstw, jednak nadal potrzebne są działania ukierunkowane na ciągłe zwiększanie poziomu bezpieczeństwa mieszkańców.

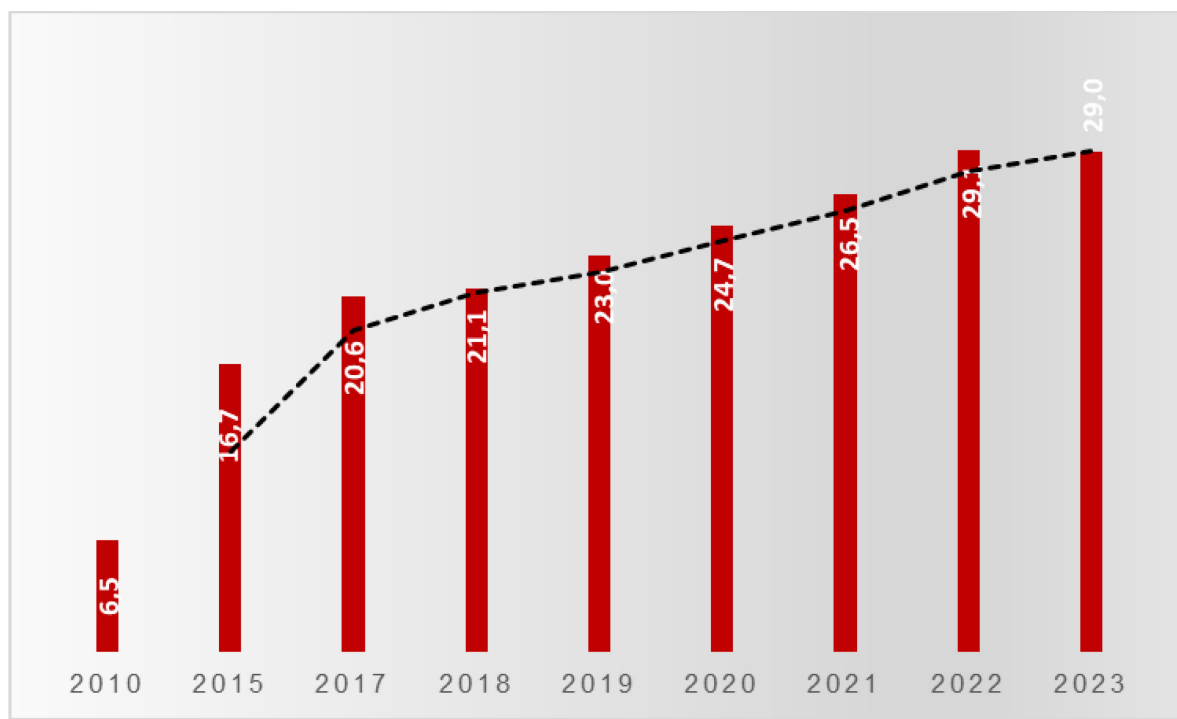
Wykres 24. Nowe mieszkania komunalne i społeczno-czynszowe w Poznaniu

Rok	Nowe mieszkania komunalne i społeczno-czynszowe w Poznaniu
2010	36
2015	143
2017	90
2018	140
2019	482
2020	50
2021	398
2022	124
2023	0
2024	214

Źródło: GUS

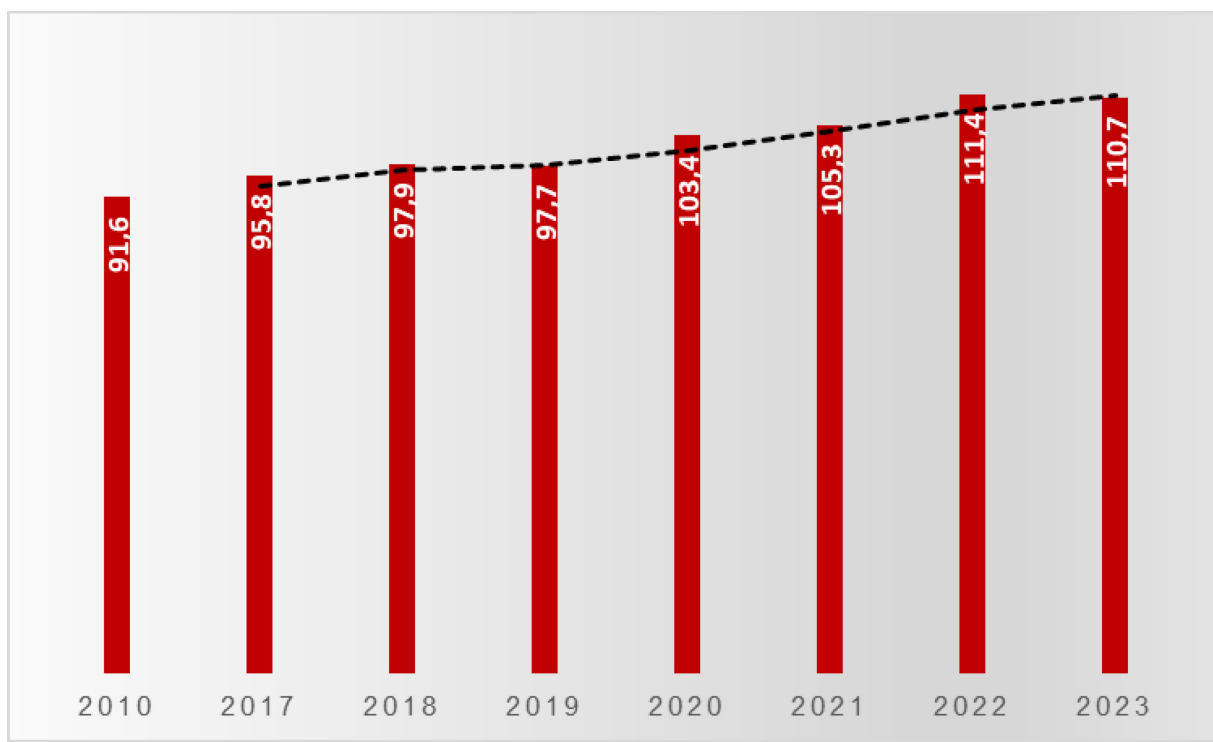
Wykres 25. Udział dzieci objętych opieką żłobkową w liczbie dzieci do 3 lat w Poznaniu (w %)

Rok	Udział dzieci objętych opieką żłobkową w liczbie dzieci do 3 lat w Poznaniu (w %)
2010	6,5
2015	16,7
2017	20,6
2018	21,1
2019	23,0
2020	24,7
2021	26,5
2022	29,1
2023	29,0

Źródło: GUS

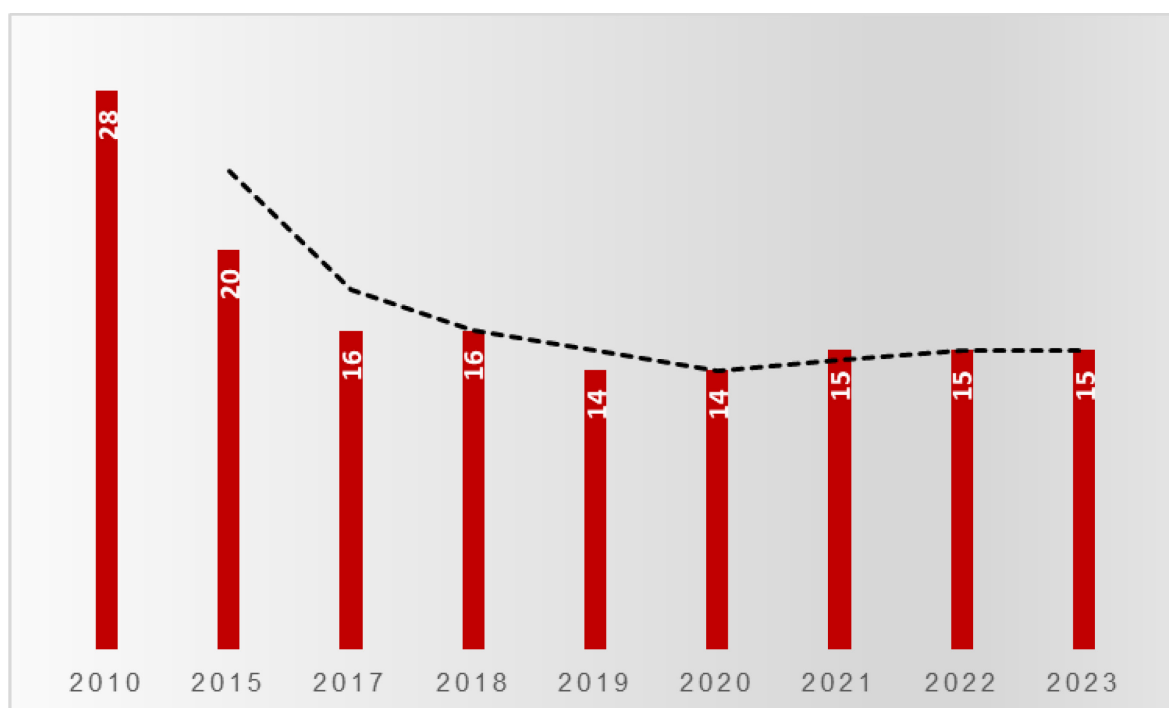
Wykres 26. Udział dzieci w wieku od 3 do 6 lat objętych opieką przedszkolną w liczbie dzieci w tym wieku w Poznaniu (w %)

Rok	Udział dzieci w wieku od 3 do 6 lat objętych opieką przedszkolną w liczbie dzieci w tym wieku w Poznaniu (w %)
2010	91,6
2017	95,8
2018	97,9
2019	97,7
2020	103,9
2021	105,3
2022	111,4
2023	110,7

Źródło: GUS

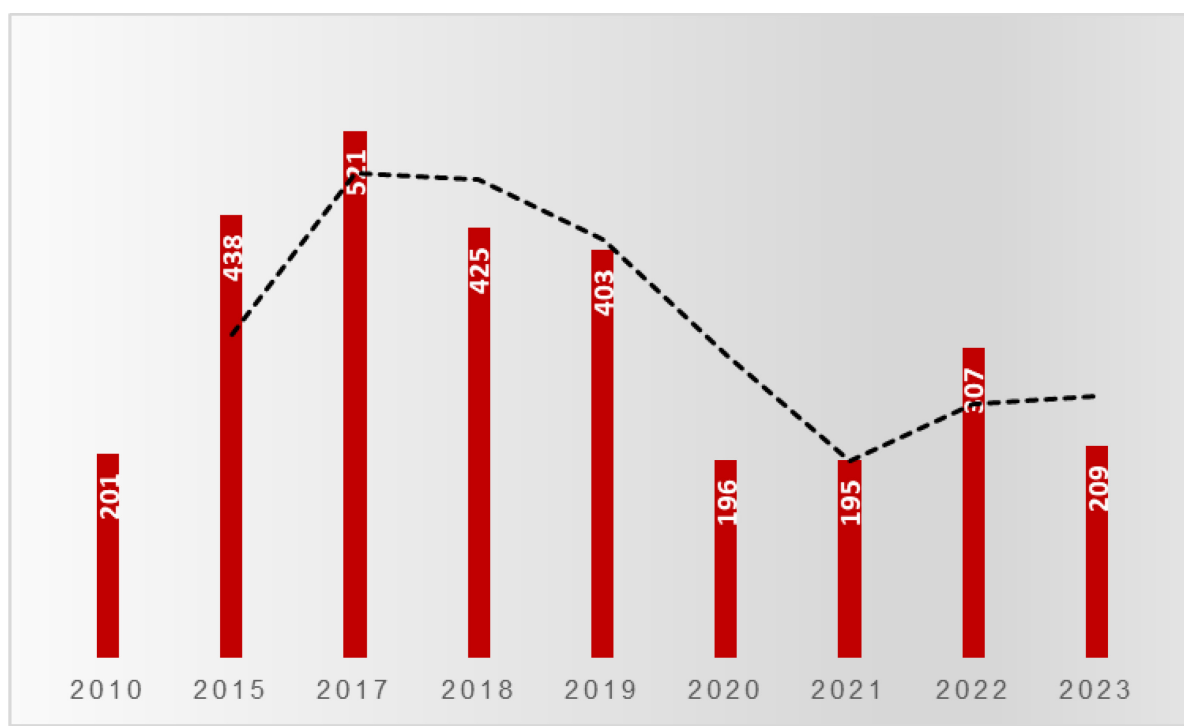
Wykres 27. Przestępstwa stwierdzone w Poznaniu (w tys.)

Rok	Przestępstwa stwierdzone w Poznaniu (w tys.)
2010	28
2015	20
2017	16
2018	16
2019	14
2020	14
2021	15
2022	15
2023	15

Źródło: GUS

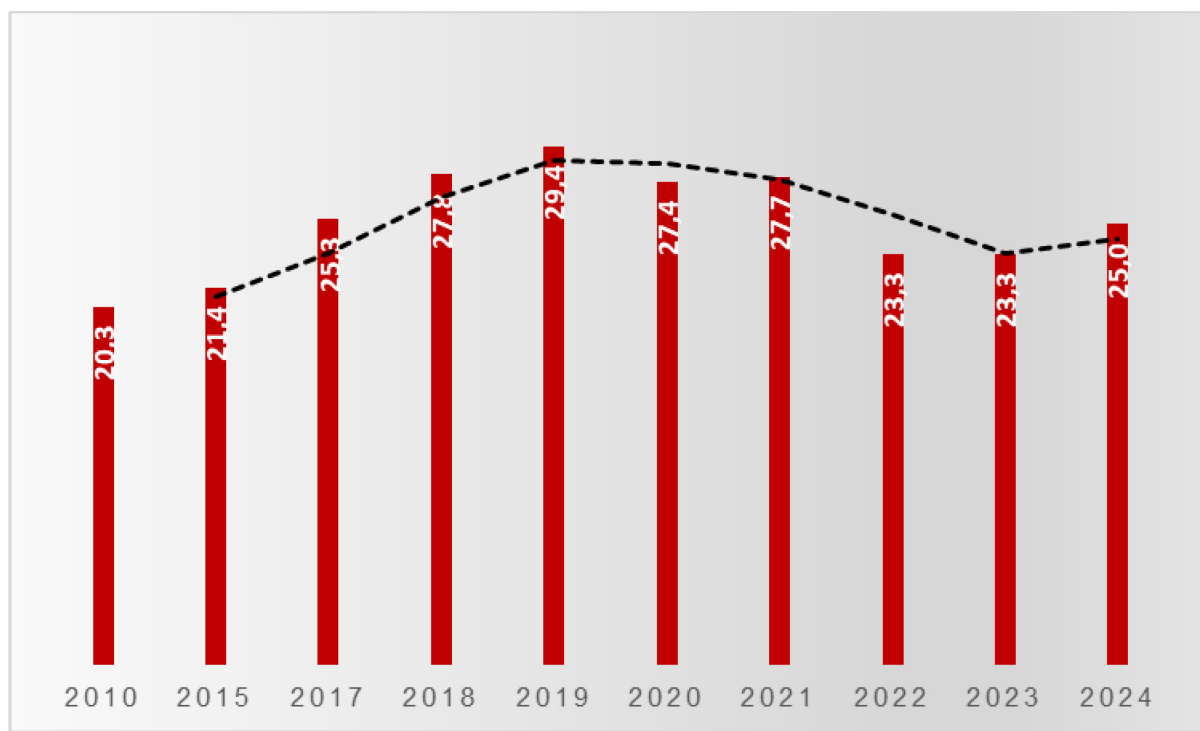
Wykres 28. Uczestnicy lokalnych wydarzeń kulturalnych w Poznaniu (w tys. osób)

Rok	Uczestnicy lokalnych wydarzeń kulturalnych w Poznaniu (w tys. osób)
2010	201
2015	438
2017	521
2018	425
2019	403
2020	196
2021	195
2022	307
2023	209

Źródło: GUS

Wykres 29. Nakłady na zadania rad osiedli finansowane z budżetu Miasta Poznania (w mln zł)

Rok	Nakłady na zadania rad osiedli finansowane z budżetu Miasta Poznania (w mln zł)
2010	20,3
2015	21,4
2017	25,3
2018	27,8
2019	29,4
2020	27,4
2021	27,7
2022	23,3
2023	23,3
2024	25,0

Źródło: UMP

Realizacja priorytetu: „Wspólnotowość i dialog społeczny”

Priorytet „Wspólnotowość i dialog społeczny” ukierunkowany jest na tworzenie nowych i rozwijanie istniejących mechanizmów, form wsparcia i działań pozwalających mieszkańcom na odpowiedzialne współdecydowanie o rozwoju miasta.

Wysoki kapitał społeczny opiera się na dużej aktywności instytucjonalnej organizacji pozarządowych i społecznych, działalności rad osiedli, oraz najsilniejszych w Polsce ruchów miejskich, a także niesformalizowanych inicjatywach społecznościowych. Coraz bardziej przyjazna i dostępna przestrzeń publiczna sprzyja dialogowi społecznemu. Jednak osoby z grup problemowych, o trudnej sytuacji życiowej, wciąż nie włączają się do współdecydowania o rozwoju miasta.

Tworzenie nowych i rozwijanie istniejących mechanizmów, form wsparcia i działań pozwalających mieszkańcom na odpowiedzialne współdecydowanie o rozwoju miasta uwarunkowane jest realizacją następujących kierunków interwencji:

- miasto przyjazne rodzinom i seniorom;
- budowanie szerokiej integracji społecznej, ze szczególnym uwzględnieniem osób zagrożonych wykluczeniem;
- zwiększenie współuczestnictwa mieszkańców w życiu miasta;
- wspieranie działań kulturalnych i sportowych na rzecz rozwoju społecznego;
- kształtowanie zachowań prozdrowotnych mieszkańców Poznania;
- unowocześnienie oraz zwiększenie dostępności wysokiej jakości usług publicznych;
- usprawnienie systemu komunikacji z mieszkańcami;
- wspieranie organizacji pozarządowych oraz zwiększenie aktywności obywatelskiej.

WSKAŹNIKI STATYSTYCZNE

Tabela 12. Wskaźniki dla priorytetu „Wspólnotowość i dialog społeczny”

Wskaźnik	Wartość
Dynamika udziału beneficjentów pomocy społecznej poniżej kryterium dochodowego w ogólnej liczbie beneficjentów w 2023 r. (2010=100)	57%
Dynamika liczby imprez masowych w 2024 r. (2013=100)	271%
Dynamika liczby konsultacji społecznych w 2024 r. (2018=100)	55%
Dynamika liczby projektów organizacji pozarządowych uzyskujących dofinansowanie z budżetu Miasta w 2024 r. (2010 = 100)	217%
Dynamika liczby e-usług administracji lokalnej w 2024 r. (2017=100)	245%

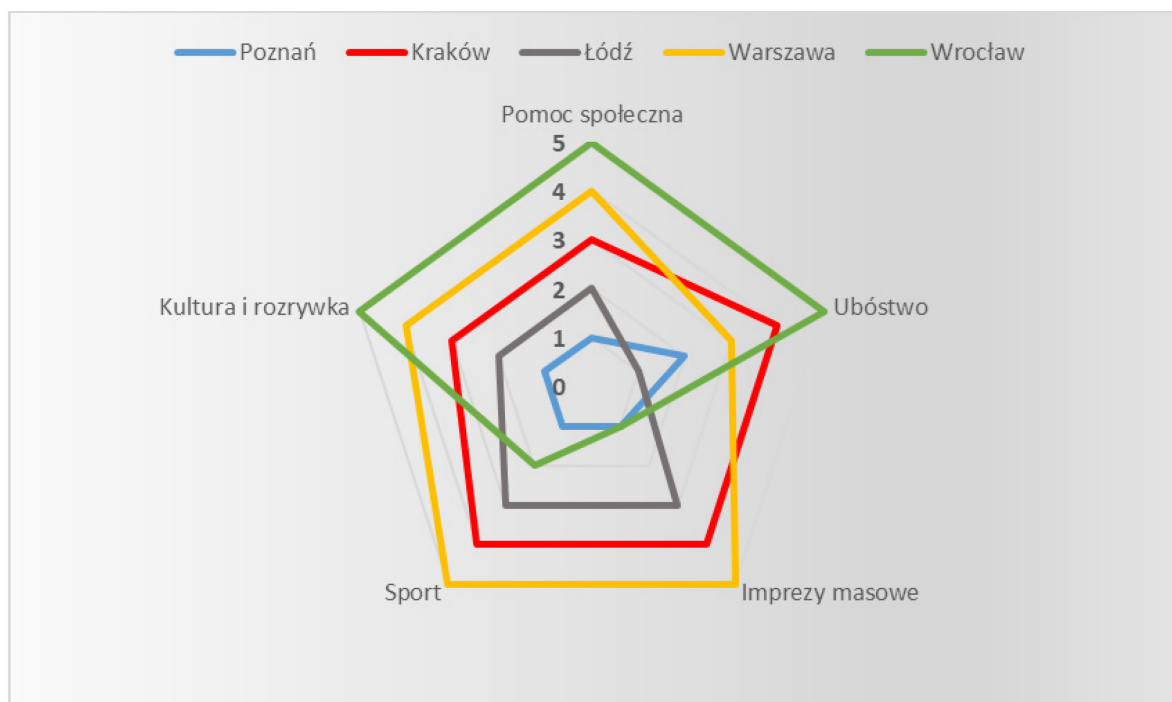
Źródło GUS, UMP

Tabela 13. Benchmarking Poznania dla wybranych wskaźników tematycznych priorytetu „Wspólnotowość i dialog społeczny”

Wskaźnik	Poznań	Kraków	Łódź	Warszawa	Wrocław
Beneficjenci pomocy społecznej na 10 tys. mieszkańców w 2024 r.	280	178	265	155	115
Udział beneficjentów pomocy społecznej poniżej kryterium dochodowego w ogólnej liczbie beneficjentów w % w 2023 r.	1,3	0,8	1,9	1,2	0,7
Imprezy masowe na 100 000 mieszkańców w 2024 r.	40	25	31	21	40
Uczestnicy sportowych imprez masowych na 1000 mieszkańców w 2024 r.	1563	1006	1356	827	1357
Uczestnicy artystyczno-rozrywkowych imprez masowych na 1000 mieszkańców w 2024 r.	1048	954	985	944	866

Źródło: GUS, obliczenia UMP

Wykres 30. Pozycja miast w benchmarkingu dla wybranych wskaźników tematycznych priorytetu „Wspólnotowość i dialog społeczny”

Wskaźnik	Poznań	Kraków	Łódź	Warszawa	Wrocław
Pomoc społeczna	1	3	2	4	5
Ubóstwo	2	4	1	3	5
Imprezy masowe	1	4	3	5	1
Sport	1	4	3	5	2
Kultura i rozrywka	1	3	2	4	5
Pomoc społeczna	1	3	2	4	5

Analiza

Analiza wskaźnikowa realizacji priorytetu „Wspólnotowość i dialog społeczny” wskazuje na prawidłowy kierunek działań w tym zakresie. Wskaźniki statystyczne z zakresu wspólnotowości osiągnęły dodatnią dynamikę w porównaniu z 2010 r., a powiązany z wykluczeniem społecznym wskaźnik ubóstwa się zmniejszył.

Poznań charakteryzuje się najwyższym w Polsce (po Warszawie) poziomem kapitału ludzkiego i społecznego, który charakteryzuje jakość, zasięg i cel relacji społecznych. Wysoki poziom kapitału społecznego pozytywnie wpływa na rozwój społeczno-gospodarczy miasta oraz jakość życia mieszkańców, sprzyja aktywności organizacji pozarządowych (NGOs) oraz powstawania nowych fundacji i stowarzyszeń zakładanych przez mieszkańców, którzy pragną udzielać się na rzecz i w życiu miasta. Organizacje pozarządowe aktywnie współpracują z Miastem przy realizacji zadań publicznych ukierunkowanych na społeczność lokalną oraz należą do miejskich zespołów o charakterze doradczym i inicjatywnym, takich jak: Poznańska Rada Działalności Pożytku Publicznego, Miejska Rada Seniorów, Miejska Społeczna Rada ds. Osób Niepełnosprawnych, Rada Rodziny Dużej, Młodzieżowa Rada Konsultacyjna przy Prezydencie Miasta Poznania oraz sześć komisji dialogu obywatelskiego.

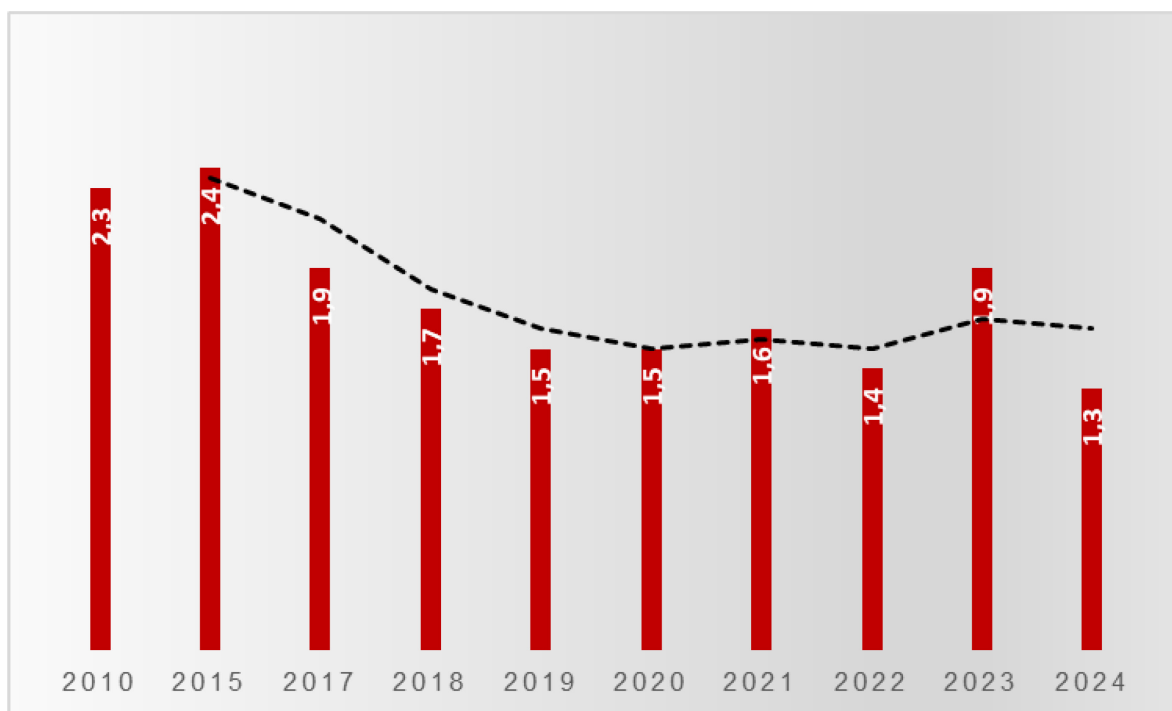
Mieszkańcy, poza angażowaniem się w działania organizacji społecznych i wolontariat, uczestniczą także we współdecydowaniu o mieście poprzez udział w konsultacjach społecznych na temat różnych aspektów funkcjonowania miasta. Dla usprawnienia kanałów komunikacji oraz załatwiania spraw urzędowych funkcjonują internetowe serwisy informacyjne – Miejski Informator Multimedialny i Biuletyn Informacji Publicznej, udostępniające także e-usługi miejskie. Mieszkańcy mają do dyspozycji m.in. następujące cyfrowe rozwiązania: e-administracja, elektroniczny system rezerwacji wizyt, skrzynka na ePUAP, system obsługi procedowania zadań dotacyjnych WITKAC, miejskie voiceboty i chatboty, urzędomat. Rozwijają się miejskie aplikacje mobilne. Miejski system otwartego dostępu do informacji i danych miasta obejmuje m.in. miejskie API, serwis internetowy BaDaM Poznań, System Informacji Przestrzennej z modelem 3D Miasta Poznania. Dla osób rozliczających w Poznaniu podatki funkcjonuje miejski program benefitowy OK Poznań (Osobista Karta Poznańska) z aplikacją mobilną, powiązany z miejskim systemem ID Poznań.

Wprowadzane są nowe rozwiązania zapewniające lepszy kontakt ze wszystkimi grupami mieszkańców. Miasto wspiera i uaktywnia grupy społeczne z wykluczeniami społecznymi oraz rodziny z dziećmi i seniorów. Wspólnotowość jest także budowana przez różne działania integracyjne. Kontynuowano szeroki program integracji obcokrajowców, w tym uchodźców wojennych z Ukrainy, realizowany ze środków z budżetu Miasta, budżetu Państwa oraz środków zagranicznych.

Analiza benchmarkingowa Poznania na tle największych polskich miast wskazuje, że Miasto powinno nadal wspierać działania ukierunkowane na uaktywnianie i włączanie

społeczne osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, a także wspierać i integrować grupę osób dotkniętych wykluczeniem społecznym. Poznań jest postrzegany jako miasto otwarte dla wszystkich grup społecznych. Miasto powinno nadal rozwijać kierunek inteligentnego miasta wykorzystującego nowoczesne technologie, rozwijającego innowacje społeczne i włączającego mieszkańców w życie miasta.

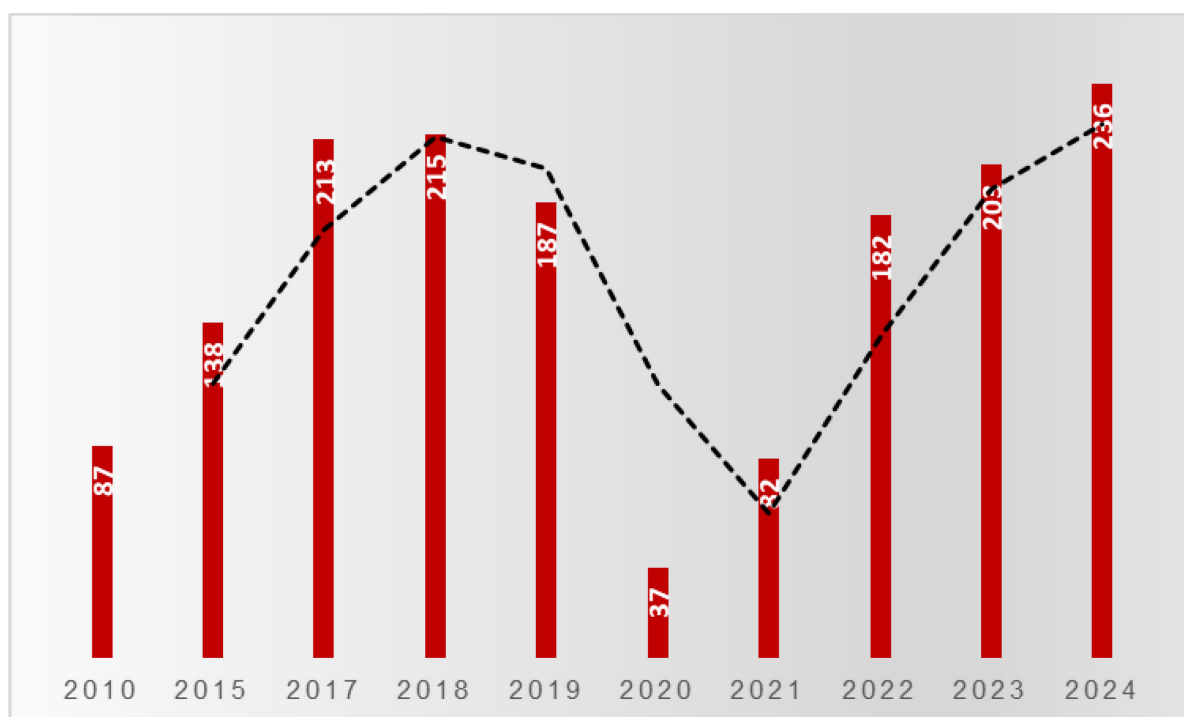
Wykres 31. Udział beneficjentów pomocy społecznej poniżej kryterium dochodowego w ogólnej liczbie beneficjentów (w %)

Rok	Udział beneficjentów pomocy społecznej poniżej kryterium dochodowego w ogólnej liczbie beneficjentów (w %)
2010	2,3
2015	2,4
2017	1,9
2018	1,7
2019	1,5
2020	1,5
2021	1,6
2022	1,4
2023	1,9
2024	1,3

Źródło: GUS

Wykres 32. Imprezy masowe w Poznaniu

Rok	Liczba imprez masowych w Poznaniu
2010	87
2015	138
2017	213
2018	215
2019	187
2020	37
2021	82
2022	182
2023	203
2024	236

Źródło: GUS

II. POZIOM ZAAWANSOWANIE REALIZACJI ZADAŃ KLUCZOWYCH

W ramach wdrażania priorytetów Strategii Rozwoju Miasta Poznania 2020+ realizowane są zadania kluczowe obejmujące przede wszystkim przedsięwzięcia inwestycyjne. **Strategia określa 55 zadań kluczowych.** W ich realizację są lub będą zaangażowane różne podmioty i jednostki. Efekty ich działań mają i będą miały znaczący wpływ na wdrażanie Strategii. Pomimo, iż zadania kluczowe zostały przyporządkowane do poszczególnych priorytetów strategicznych, ich realizacja – podobnie jak wszystkich przedsięwzięć wynikających ze Strategii – wpływa na poziom wdrażania wszystkich priorytetów. Wynika to z oparcia Strategii na systemie poczwórnej helisy obejmującej wzajemnie powiązane ze sobą: społeczność lokalną, biznes, naukę i administrację publiczną.

Priorytet: „Silna Metropolia”

W ramach priorytetu przewiduje się rozwój funkcji metropolitalnych Poznania przy uwzględnieniu procesu metropolizacji w aspekcie przestrzennym, funkcjonalnym i sieciowym. Proces ten wpływa na sąsiadującą przestrzeń obszaru metropolitalnego oraz na cały region. Zgodnie ze Strategią, prowadzone są działania mające na celu rozwój funkcji biznesowych, akademickich, targowych, turystycznych, konferencyjnych, kulturalnych, sportowych Poznania i coraz lepszą rozpoznawalność Poznania w skali globalnej. Rozwijana jest współpraca regionalna i metropolitalna oraz wykorzystywane są możliwości, jakie daje współpraca międzynarodowa.

Proces metropolizacji jest związany z rozbudową powiązań transportowych. Poznań należy do miast o dużej krajowej i międzynarodowej dostępności transportowej, jest miastem – węzłem łączącym różne środki transportu i platformy multimodalne, leżącym na skrzyżowaniu dwóch korytarzy transeuropejskiej sieci transportowej TEN-T: Bałtyk-Adriatyk i Morze Północne-Bałtyk. Pozwala to na rozwój dostępności międzynarodowej, a w skali lokalnej, także na rozwój zrównoważonego transportu w mieście i gminach sąsiednich oraz budowę brakujących odcinków tzw. „ostatniej mili” z wykorzystaniem unijnego instrumentu finansowego CEF (Connecting Europe Facility – „Łącząc Europę”).

W 2024 r. w ramach zadań kluczowych realizowano:

- **w zakresie zwiększania spójności i dostępności Metropolii Poznań:**
 - **rozbudowę infrastruktury Portu Lotniczego Poznań-Ławica**, który należy do sieci TEN-T; w 2024 r. kontynuowano realizację wieloetapowej przebudowy Portu, w tym kompleksową modernizację infrastruktury oraz wdrożenie nowoczesnych technologii, które pozwolą na usprawnienie procesów lotniskowych i dostosowanie portu do rosnącego ruchu lotniczego. Realizowany był projekt **Zwiększenie możliwości w zakresie kontroli bezpieczeństwa Portu Lotniczego Poznań-Ławica**. Dzięki wsparciu z Programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat,

Środowisko 2021-2027 powstaje m.in.: nowa część Centralnej Strefy Kontroli Bezpieczeństwa, wyposażona w nowoczesne linie kontroli z prześwietlarkami bagażu w III standardzie dzięki czemu pasażerowie mogą przewozić elektronikę i płyny bez konieczności ich wyjmowania; wprowadzenie bramek WTMD (Walk Through Metal Detector), eliminujących „wąskie gardła” w procesie kontroli; urządzenia ETD (Explosives Trace Detector), które identyfikują nawet śladowe ilości materiałów wybuchowych i chemicznych; wdrożenie innowacyjnych linii do obsługi bagażu podręcznego, co pozwoliło na ich wydłużenie z 12 do 20 metrów i umożliwiło jednocześnie pięciu pasażerom wykładanie bagażu do sprawdzenia, skracając czas kontroli (projekt kontynuowany będzie w 2025 r.). W ramach inwestycji Port Lotniczy Poznań-Ławica przeprowadza także kompleksową przebudowę terminalu odlotów i strefy handlowo-usługowej. Ponadto, na etapie przygotowawczym były dwa kolejne projekty, na które Port Lotniczy Ławica pozyskał środki Funduszy Europejskich na Infrastrukturę, Klimat i Środowisko 2021-2027: **Zakup lotniskowych pojazdów ratowniczo-gaśniczych** (planuje się, że dostawy i włączenie pojazdów do eksploatacji będzie miało miejsce w latach 2026-2027) oraz **Zwiększenie efektywności urządzeń PL Poznań w zakresie bezpieczeństwa strefy operacyjnej lotniska**;

- **rozwój Poznańskiej Kolei Metropolitalnej (PKM)** – w 2024 r. w sieci Poznańskiej Kolei Metropolitalnej funkcjonowały następujące linie:

- PKM1 Gniezno–Poznań–Kościan;
- PKM2 Września–Poznań–Nowy Tomyśl;
- PKM3 Wągrowiec–Poznań–Grodzisk Wielkopolski;
- PKM4 Środa Wielkopolska–Poznań–Wronki;
- PKM5 Poznań – Rogoźno Wielkopolskie.

W działalność Poznańskiej Kolei Metropolitalnej zaangażowanych jest 48 samorządów – Województwo Wielkopolskie, Miasto Poznań i Powiat Poznański, które współfinansują każdą z linii PKM, a także 9 kolejnych powiatów i 36 gmin, z których większość to członkowie stowarzyszenia Metropolia Poznań.

Połączenia są obsługiwane przez Koleje Wielkopolskie oraz POLREGIO.

Dla umożliwienia realizacji umowy Miasta Poznania z Województwem Wielkopolskim w sprawie udzielenia pomocy finansowej na „Wzmocnienie wojewódzkich kolejowych przewozów pasażerskich na obszarze oddziaływania Aglomeracji Poznańskiej poprzez zwiększenie ilości połączeń kolejowych – dofinansowanie Poznańskiej Kolei Metropolitalnej (PKM)”, na 2024 r. w budżecie Miasta zabezpieczono środki w wysokości ponad 6,9 mln zł. W ramach rozwoju PKM, planowane jest uruchomienie połączeń na rewitalizowanych trasach Poznań–Śrem oraz Poznań–Międzychód. Za realizację tych planów odpowiada Marszałek Województwa Wielkopolskiego;

- **działania związane z przedsięwzięciami kolejowymi** mającymi wpływ na funkcjonowanie transportu w Poznaniu mają na celu, m.in.:

- **dostosowanie kolejowej obwodnicy towarowej do ruchu pasażerskiego** – w 2024 r. kontynuowano prace nad uzgodnieniem z wykonawcą rozwiązań w zakresie transportowym dla zadania „Budowa węzła przesiadkowego przy przystanku pasażerskim Poznań Suchy Las wraz z likwidacją kolizyjnego przejazdu drogowego przez linie kolejowe w ciągu ul. Sucholeskiej” w ramach projektu pn. **„Integracja węzłów na północnej obwodnicy towarowej m. Poznania z miejskim transportem zbiorowym – dokumentacja”** i uzgadnianie dokumentacji. Merytorycznych uzgodnień w imieniu Miasta Poznań dokonuje Zarząd Dróg Miejskich w Poznaniu. Z uwagi na konieczność kontynuowania prac wydłużono termin realizacji zadania, co spowodowało konieczność zawarcia w listopadzie 2024 r. aneksu nr 4 do Porozumienia Komunalnego z 2021 r. W uchwale Nr VIII/115/IX/2024 Rady Miasta Poznania z dnia 24.09.2024 r. w sprawie wieloletniej prognozy finansowej Miasta Poznania wskazano i zabezpieczono środki finansowe na zadanie „Integracja węzłów na północnej obwodnicy towarowej m. Poznania z miejskim transportem zbiorowym”. W zakres opracowywanej dokumentacji projektowej mają wejść następujące elementy układu drogowego:
 - a) nowo projektowany przystanek pasażerski na liniach kolejowych nr 395 Zieliniec-Kiekrz i 803 Poznań Piątkowo-Suchy Las z transportem publicznym, parkingiem P&R po stronie północnej (Gmina Suchy Las) oraz wiaduktem drogowym nad ww. liniami kolejowymi w ciągu drogi powiatowej ul. Sucholeskiej;
 - b) powiązanie układu drogowego (tzw. łącznika) od wiaduktu w ciągu ul. Sucholeskiej nad liniami kolejowymi 395 Zieliniec-Kiekrz i 803 Poznań Piątkowo-Suchy Las z wiaduktem im. G. Narutowicza (ul. Obornicka);
 - c) powstanie układu drogowego od wiaduktu im. G. Narutowicza (po południowej stronie linii kolejowej) i dalej ul. Nową Obornicką do ul. Szymanowskiego (rondo Szymanowskiego/Stróżyńskiego), z uwzględnieniem zapisów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (obowiązujących i w opracowywaniu) w rejonie ul. Obornickiej i T. Mateckiego w Poznaniu;
 - d) wiadukt drogowy nad linią kolejową nr 354 Poznań Główny PoD – Piła Główna (w ciągu ulicy Biskupińskiej) wraz z jego powiązaniem z parkingiem P&R Strzeszyn, z uwzględnieniem zapisów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla terenów ulic Biskupińskiej i L. Tołstoja oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla Podolany Zachód w Poznaniu. Dokumentacja projektowa będzie uwzględniać potrzeby ruchu rowerowego wraz z jego dowiązaniem do istniejących lub projektowanych inwestycji zarówno po stronie Miasta Poznania, jak i Gminy Suchy Las, w tym w ciągach dróg powiatowych. Dla wiaduktu drogowego nad linią kolejową nr 354 Poznań Główny PoD – Piła Główna (w ciągu ulicy Biskupińskiej) zakres dokumentacji projektowej zakończony zostanie na etapie koncepcji projektowej;

- prace przygotowawcze do realizacji projektu „**Budowa węzła przesiadkowego przy przystanku pasażerskim Poznań Starołęka wraz z likwidacją kolizji drogowo-kolejowej w ciągu ulicy Starołęckiej**”. W grudniu 2022 r. Miasto Poznań oraz PKP PLK S.A. podpisały list intencyjny w sprawie współpracy przy przygotowaniu i realizacji na terenie Miasta Poznania inwestycji w zakresie budowy skrzyżowania bezkolizyjnego w ramach projektu dedykowanego poprawie bezpieczeństwa na przejazdach dla „Budowy węzła przesiadkowego przy przystanku pasażerskim Poznań Starołęka wraz z likwidacją kolizji drogowo-kolejowej w ciągu ulicy Starołęckiej”, Miasto Poznań podejmowało działania mające na celu zawarcie porozumienia w zakresie realizacji inwestycji. W sierpniu 2024 r. PKP PLK S.A. ogłosiło Regulamin wyboru zadań do projektu pn.: „Poprawa bezpieczeństwa na skrzyżowaniach kolejowych – drogowych w tym ich przebudowa na skrzyżowania dwupoziomowe” ujętego w Krajowym Programie Kolejowym. Etap I i II. Tym samym Miasto Poznań podjęło działania mające na celu przygotowanie wniosku i dokumentacji niezbędnych do złożenia do konkursu ogłoszonego przez PKP PLK S.A. Przejazdy, dla których przygotowywano w 2024 r. wnioski to: przejazd w ciągu ulicy Starołęckiej z Linią Kolejową 272 oraz skrzyżowanie północnej kolejowej obwodnicy Poznania z ulicą Umultowską i Naramowicką;
- **poprawę komunikacji w północno-zachodniej części Poznania oraz przejazd drogą krajową nr 92** – kontynuowano budowę nowych wiaduktów wraz z przebudową okolicznego układu drogowego w ramach projektów „Budowa skrzyżowania bezkolizyjnego z linią kolejową nr 354 w ciągu ul. Lutyckiej w Poznaniu” oraz „Budowa skrzyżowania bezkolizyjnego z linią kolejową nr 354 w ciągu ul. Gołęcińskiej”. Powstające wiadukty nad torami mają usprawnić komunikację w północno-zachodniej części Poznania, w tym na drodze krajowej nr 92. Dzięki wiaduktom kierowcy, pasażerowie autobusów, piesi i rowerzyści nie będą musieli czekać przed zamkniętymi przejazdami kolejowymi na linii łączącej Poznań z Piłą. Zmieni się cały okoliczny układ komunikacyjny, w tym ul. Podolańska i Szczawnicka. Pojawi się infrastruktura dla pieszych i rowerzystów. Inwestycja realizowana jest przy współpracy ze spółką PKP Polskie Linie Kolejowe. Zakończenie prac planowane jest na IV kwartał 2025 r.;
- weryfikowanie dokumentacji projektowej dla Poznańskiego Węzła Kolejowego – w 2024 r. trwały prace nad opiniowaniem wstępnego Studium Wykonalności Poznańskiego Węzła Kolejowego, w tym możliwego poprowadzenia nowego połączenia w kierunku Tarnowa Podgórnego poprzez Lotnisko Ławica czy przebiegu Kolei Dużych Prędkości w kierunku zachodnim. Ponadto trwały prace nad przekazaniem danych niezbędnych dla opracowania Raportu o oddziaływaniu na środowisko dla przedsięwzięcia realizowanego przez Centralny Port Komunikacyjnych Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie;
- **w zakresie wzmocnienia rozpoznawalności Poznania w kraju i za granicą** w oparciu o potencjał dziedzictwa kulturowego, kultury, sportu i turystyki:

- **budowa nowoczesnego Muzeum Powstania Wielkopolskiego 1918-1919.** W styczniu 2024 r. rozpoczęto budowę Muzeum przy Wzgórzu Świętego Wojciecha, u zbiegu ulic Księcia Józefa i Północnej w Poznaniu. Szacowany budżet inwestycji wynosi przeszło 377 mln zł. Budowa współfinansowana jest przez Samorząd Województwa Wielkopolskiego 59% oraz Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego 41% (w 2023 r. Samorząd Województwa Wielkopolskiego przejął od Miasta Poznania Wielkopolskie Muzeum Niepodległości, którego częścią jest Muzeum Powstania Wielkopolskiego 1918–1919). Na wcześniejszych etapach, pracach projektowych, Miasto Poznań zaangażowało blisko 6 mln zł.
Obiekt ten stanie się wyjątkowym miejscem pamięci o zwycięskim zrywie Wielkopolan. W pierwszym roku realizacji inwestycji prace obejmowały głównie roboty ziemne oraz wykonywanie fundamentów, które kosztowały ponad 50 milionów złotych. Planuje się, że inwestycja zostanie zakończona w 2027 r.;
- kontynuowano prace przygotowawcze do budowy nowej **siedziby dla Teatru Muzycznego.** Podstawowym celem zadania jest wybudowanie i oddanie do użytku nowej siedziby Teatru Muzycznego w Poznaniu. Zaplanowana „infrastruktura teatralna” oraz sale na 1200 i 300 osób, pozwolą na istotny rozwój samej instytucji kultury i podjęcie wyzwań związanych z nowym repertuarem lub organizacją wydarzeń festiwalowych. W 2024 r. ogłoszono przetarg na wybór Wykonawcy Dokumentacji Projektowej oraz Robót Budowlanych nowej siedziby Teatru Muzycznego wraz z Parkiem Wody i Muzyki, który z uwagi na odwołania został ponowiony. Teatr Muzyczny będzie wspólną instytucją kultury Miasta Poznania i Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w trakcie realizacji inwestycji. Wartość inwestycji szacowana jest na 373,4 mln zł netto, w tym dofinansowanie 180 mln zł z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego i 15 mln zł Powiatu Poznańskiego za pośrednictwem Miasta Poznania;
- **modernizacje Toru Regatowego Malta i przystosowanie do organizacji imprez o znaczeniu międzynarodowym.** Tor Regatowy Malta jest jednym z najlepszych obiektów sportów wodnych w Europie i na świecie, jest wizytówką Poznania i kraju. Jednak, aby móc myśleć o kolejnych ważnych regatach na tym obiekcie, niezbędne jest dostosowanie toru do wymogów Międzynarodowej Federacji Kajakowej (ICF) i Międzynarodowej Federacji Towarzystw Wioślarskich (FISA). Pod koniec listopada 2024 roku rozpoczęto proces spuszczenia wody z Jeziora Maltańskiego w Poznaniu. Tego rodzaju działania realizowane są co cztery lata. Celem tych prac jest przede wszystkim oczyszczenie dna zbiornika z zalegających odpadów oraz namulów, które mogą wpływać na jakość wody oraz stan ekosystemu jeziora;
- **Hala Widowiskowo-Sportowa „ARENA”** – Międzynarodowe Targi Poznańskie sp. z o.o. (MTP) uzyskały dokumentację projektową dla przebudowy HWS „Arena”. Projekt przewiduje wykonanie całkowitej przebudowy obiektu w celu uzyskania nowoczesnego, funkcjonalnego wnętrza do organizowania imprez sportowych, koncertów, wydarzeń kulturalnych na ok. 9 tys. osób. Wejście do Areny

od strony Placu Olimpijskiego zostanie obniżone. Zyska formę amfiteatru, który poprzez lobby prowadzić będzie do kondygnacji „-1”. Poziom podłogi zostanie obniżony o prawie 6 m. Zmieni to układ trybun, które obecnie są łukowe i oddalone od parkietu. Nowe trybuny będą ułożone równolegle do boiska, bardziej strome i kilkupoziomowe. Pozwoli to zwiększyć ich pojemność, ale też wygospodarować miejsce na tzw. „skyboxy”, czyli przestrzenie o podwyższonym standardzie przeznaczone na spotkania towarzyskie i biznesowe. Trybuny będą mobilne, co umożliwi ich całkowite złożenie i pozostawienie pustej płyty parkietu. W obiekcie znajdą się też szatnie, garderoby, sale konferencyjne, food court oraz restauracja z tarasem, która będzie czynna nie tylko podczas wydarzeń organizowanych w hali. Amfiteatr z kolei będzie otwarty na co dzień, nawet jeśli w Arenie nie będą się odbywać żadne wydarzenia. 1 lutego 2023 r. MTP ogłosiło prawomocne pozwolenie na przebudowę Areny. W 2024 r. Międzynarodowe Targi Poznańskie sp. z o.o. prowadziły działania mające na celu wybór generalnego wykonawcy. Ostatecznie postępowanie zostało unieważnione. Obecnie trwa analiza opcji strategicznych dotyczących możliwości przebudowy HWS „ARENA” i otwarcia w 2025 r. nowego postępowania na wybór generalnego wykonawcy;

- **organizowanie w Poznaniu imprez sportowych o zasięgu międzynarodowym i krajowym** – w 2024 r. odbyły się 22 imprezy sportowe o znaczeniu międzynarodowym i 12 o zasięgu krajowym, w tym m.in.: XXXII Międzynarodowy Turniej Zapaśniczy Puchar Sobieskiego 2024, Puchar Europy we florecie Adam Mickiewicz University Cup 2024, XVI Memoriał Jigoro Kano w judo, Europejski Festiwal Sermierki im. Mateusza Witkowskiego – XVI Memoriał Fechtmistrza Jana Nowaka, 2024 ECA Canoe Marathon European Championships, Puchar Świata w Kajakarstwie, III Puchar Świata Seniorów w Wioślarstwie, Poznań Open – Międzynarodowy Turniej Tenisa Zawodowego Mężczyzn rangi ATP Challenger, Międzynarodowe Zawody w Skokach przez Przeszkody CAVALIADA Poznań 2024, IRONMAN Poznań, Międzynarodowy Turniej Piłki Nożnej Lech Cup U-12 2024, Międzynarodowy turniej koszykówki; W 2024 r. Miasto Poznań aplikowało o organizację imprez międzynarodowych w kolejnych latach, w tym:
 - Pucharu Świata w Sprincie Kajakowym w 2027 r.;
 - Mistrzostw Świata Juniorów i U23 w Sprincie Kajakowym w 2028 r.;
 - Pucharu Świata w Wioślarstwie na 2026 r i 2027 r.; impreza na 2026 r. została przyznana;
 - Mistrzostw Świata W triathlonie na dystansie 70.3 w 2027.

Ponadto Minister Sportu zgłosił kandydaturę organizacji w Polsce Letnich Igrzysk Olimpijskich w 2040 roku. W Poznaniu miałyby się odbyć kilka konkurencji w tym wioślarstwo, kajakarstwo. W 2024 r. odbyły się dwa spotkania w Warszawie w tej sprawie;

- w zakresie intensyfikacji kontaktów i powiązań międzynarodowych:

- **rozwój wydarzeń targowych** – w 2024 r. Międzynarodowe Targi Poznańskie (MTP) zorganizowały 68 imprez targowych i salonów wystawienniczych. Wśród największych imprez, według wielkości sprzedanej powierzchni wystawowej, należy wymienić: targi Caravans Salon Poland, Meble Polska, Poznań Motor Show, Drema, Retro Motor Show, ITM Industry Europe, Budma, Polagra Premiery. MTP po raz kolejny były organizatorem Środkowoeuropejskiego Forum Technologii Wodorowych H2 Poland – wydarzenia w całości poświęconego technologiom wodorowym i dekarbonizacyjnym. W portfolio Spółki po raz pierwszy w 2024 roku pojawiły się IN.SE.CON. Międzynarodowy Kongres Cyberbezpieczeństwa oraz trzy wydarzenia B2C;
- **w zakresie wzmocnienia pozycji Poznania jako silnego ośrodka biznesu i nowoczesnych technologii:**
 - wspieranie nowych aktywności i współpracy biznesowej oraz różnych lokalnych inicjatyw przez spółkę MTP;
 - oferta MTP w 2024 r. była wzbogacona o konferencje i kongresy organizowane przez Spółkę. Część z nich towarzyszyła wydarzeniom targowym takim jak Budma – Forum D&A, Poznań Motor Show – Kongres MOVE, Drema – KOOPDREW – Kongres Przemysłu Drzewnego oraz Kongres Przemysłu Meblarskiego, Cleaning Expo – Konferencja dla Branży Utrzymania Czystości Cleaning Forum. W 2024 roku odbyła się pierwsza edycja Międzynarodowego Kongresu Cyberbezpieczeństwa IN.SE.CON – wydarzenia organizowanego we współpracy z Ministerstwem Obrony Narodowej poświęconego zwiększaniu świadomości w obszarze zagrożeń cyberprzestrzeni oraz prezentacji najnowszych technologii i dobrych praktyk w zakresie skutecznego bezpieczeństwa i reagowania. Pozostała część wydarzeń organizowana była niezależnie, tak jak Local Trends Samorządowy Kongres Finansowy w Sopocie oraz Local Trends Europejskie Forum Samorządowe w Poznaniu, Kongres Odbudowy Ukrainy Common Future czy Greenpact European ESG Summit, którego współorganizatorem była Krajowa Izba Gospodarcza. W Greenpact wzięło udział 1412 uczestników, którymi byli przedstawiciele biznesu, inwestorzy, aktywiści społeczni, naukowcy oraz przedstawiciele administracji publicznej. Zorganizowano blisko 70 paneli dyskusyjnych na 6 scenach. Podczas kongresu poruszano tematy, takie jak finansowanie zielonej transformacji czy wyzwania związane z dekarbonizacją i polityką energetyczną. Działalność w pozostałych segmentach branży spotkań w 2024 r., koncentrowała się na rozwoju działalności w czterech sektorach: działalności konferencyjno-kongresowej, wydarzeń kulturalnych i koncertów oraz wydarzeń sportowych, najmu infrastruktury innym organizatorom, eventów korporacyjnych. Łącznie w 2024 r. odbyło się 189 wydarzeń. Do kluczowych wydarzeń można zaliczyć: Targi Bricomarche, Kongres Lekarzy Rodzinnych Top Medical Trends, IMPACT CEE 2024, Kongres Biometanu, Circom 2024, Festiwal Fantastyki Pyrkon 2024, Kongres IPN, Międzynarodowy Kongres ICL 2024;

- **Fundacja In_Spire**, powołana przez Spółkę MTP, przeprowadziła w 2023 r. kilkadziesiąt działań i kampanii, których odbiorcami byli mieszkańcy Poznania. Miały one przede wszystkim wymiar społeczny, a ich uczestnikami były dzieci (w tym dzieci niepełnosprawne), seniorzy, a także przedsiębiorcy z Poznania. Ważną kampanią Fundacji In_Spire w roku 2024 był projekt „Wrażliwcy Kultura bez barier”, w ramach którego ilustracje do książki „Mały Książę” Antoine de Saint-Exupéry wykonane przez dzieci z niepełnosprawnościami, w tym też niewidzące, były pokazane na wystawach na Targach Książki, w Galerii Poznania, podczas Pikników Miejskich „Poznań w Formie”, w wiatach miejskich oraz w formie online w mediach społecznościowych i na stronie internetowej fundacji. Galeria ilustracji Wrażliwców zagościła także na poznańskim lotnisku Ławica. W wyniku wszystkich działań w ramach kampanii „Wrażliwcy Kultura bez barier” ilustracje młodych artystów miały możliwość trafić do prawie 4,5 miliona odbiorców. Za tę kampanię w roku 2024 Fundacja otrzymała wyróżnienie w konkursie „Inicjatory” w kategorii „Inicjator Nowatorski 2023”, co było kolejnym wyróżnieniem za tę akcję. Dla dzieci i seniorów In_Spire przygotowała też po raz kolejny akcję „In_Spirujące Święta”, w ramach której dzieci i seniorzy mogli skorzystać z atrakcji Bożonarodzeniowego Jarmarku na Targach oraz wziąć udział w szkoleniach edukacyjnych. Podczas targów senioralnych Viva Seniorzy Fundacja przeprowadziła szkolenie zachęcające seniorów do aktywności w Internecie. Fundacja włączyła się także wspólnie z Wielkopolską Izbą Adwokacką w pomoc osobom, które ucierpiały w wyniku pożaru kamienicy przy ul. Kraszewskiego. In_Spire działa także na rzecz przedsiębiorczości w Poznaniu. Jako przykład można podać zorganizowanie przez Fundację w roku 2024 Forum Polityki Senioralnej, które towarzyszyło konferencji dla samorządowców Local Trends. Ponadto dla przedsiębiorców Fundacja zorganizowała w ramach Dni Przedsiębiorczości Poznań konferencję „Lider na horyzoncie – droga do świadomego sukcesu”, której główną gwiazdą była sportsmenka o światowej sławie – Maja Włoszczowska. Dodatkowo Fundacja przeprowadziła szkolenie online pod tytułem „Lider 360 stopni. Integracja umiejętności miękkich i twardych w zarządzaniu firmą”. Szkolenie zostało zorganizowane na zlecenie Miasta Poznań oraz Poznań Biznes Partner. Fundacja rozpoczęła także współpracę z Miastem Poznań przy projekcie Poznań CityLab. Projekt będzie aktywizować innowacje w Poznaniu, których odbiorcami finalnie będą także mieszkańcy miasta;
- **strategię pozyskiwania inwestorów dla miasta Poznania**, ukierunkowaną na pozyskiwanie nowych i wspieranie już działających inwestorów w branżach wytwarzających wysoką wartość dodaną oraz generowanie zapotrzebowania na wykształconych i dobrze opłacanych pracowników w gospodarce opartej na wiedzy; priorytetowymi dla miasta sektorami gospodarki są: produkcja zaawansowana technologicznie, Business Process Outsourcing (BPO), Shared Services Center (SSC), badania i rozwój (B+R), a także sektor game development oraz uzupełniająco

działalność kongresowo-wystawiennicza i infrastruktura rekreacyjno-rozrywkowa. Działania Miasta mają na celu uczynienie Poznania centrum wysokospecjalistycznych usług; Zachęty inwestycyjne w Poznaniu obejmują zróżnicowane działania, do których należą wsparcie w uzyskaniu decyzji administracyjnych czy Employer Branding. Promocja oferty inwestycyjnej miasta obejmowała promocję gruntów miejskich oferowanych do sprzedaży poprzez opracowanie ulotek dla potencjalnych inwestorów i rozpowszechnienie kanałami miejskimi oraz poprzez udział w wydarzeniach branżowych (m.in. spotkania Wielkopolskiego Klubu Kapitału, premiera raportu Business Environment Assessment Study, Gala Inwestora Polskiej Agencji Inwestycji i Handlu (PAIH), International Women’s Day 2024 – Impact the Future, Konferencja Wellbeing, wydarzenie ALT+Tech: Alternatywnie o technologii, Geek Space Viseven – pierwszy meet-up GeekSpace w Poznaniu, konferencja naukowa Manufacturing Politechniki Poznańskiej, IMPACT CEE 2024, uroczyste otwarcie Oddziału PAIH w Poznaniu, konferencja Digital Dragons, Targi Rockwool – 2. Edycja Hybrydowych Targów Pracy dla osób z (Nie)pełnosprawnościami, misja gospodarcza Belgian Business Chamber, konferencja „Women in Tech Summit”, warsztaty treningowe fDi Intelligence, obchody 4 lipca – Dnia Niepodległości USA, organizowane przez Amerykańską Izbę Handlową, warsztaty Uniwersytetu Sukcesu wspierane przez Poznań City Lab oraz Invest in Poznań, "US-POLSKA Sympozjum Naukowo-Technologiczne w Dolinie Krzemowej" organizowane przez US-Polish Trade Council na Stanford University, Property Forum, wydarzenie ProProgresio PRO Tiger oraz „Follow the leaders”, Local Trends oraz Forum Rozwoju Miast, Game Industry Conference, 14. forum Europa Property CEE Investment Awards, konferencja Web Summit w Lizbonie, DevFest Poznań 2024, konferencja Leaders and HR 4 Equality, TECHWEEK Pozitive Technologies 2024); udział w targach nieruchomości (m.in. targi ExpoReal w Monachium, Targi Nieruchomości MIPIM 2024);

- **w zakresie wzmocnienia akademickich i naukowych funkcji Poznania:**

- Miasto Poznań wspierając rozwój akademickich i naukowych jego funkcji udziela **stypendia dla studentów– laureatów i finalistów olimpiad przedmiotowych podejmujących studia w Poznaniu**; organizuje konkursy „**Nagroda Miasta Poznania za wyróżniającą się pracę doktorską**” i „**Nagroda Miasta Poznania za wyróżniającą się pracę magisterską**” (w edycji 2023/2024 na Konkurs wpłynęło 111 prac w tym 53 prace magisterskie i 58 prac doktorskich); przyznaje **Nagrodę Naukową Miasta Poznania oraz stypendia dla młodych badaczy** (w 2024 r. przyznano jedną Nagrodę Naukową w wysokości 60.000 zł, którą otrzymał prof. dr hab. inż. Teofil Jesionowski z Politechniki Poznańskiej, za osiągnięcia naukowe w zakresie nowoczesnych materiałów i technologii dla zrównoważonego rozwoju; stypendia dla młodych badaczy i badaczek przyznano 12 osobom);
- Miasto wspólnie ze Starostwem Powiatowym w Poznaniu i Urzędem Marszałkowskim Województwa Wielkopolskiego, przekazało uczelniom poznańskim **środki finansowe w formie dotacji, z przeznaczeniem na stypendia dla studentów z Białorusi**; środki

zostały przekazane Uniwersytetowi im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Uniwersytetowi Medycznemu im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu, Uniwersytetowi Przyrodniczemu w Poznaniu, Akademii Muzycznej im. I.J. Paderewskiego w Poznaniu oraz Akademii Wychowania Fizycznego im. E. Piaseckiego w Poznaniu;

- w ramach miejskiego programu **„Study in Poznań”** rozwijane są działania skierowane do studentów zagranicznych;
- dzięki wsparciu finansowemu Miasta realizowany jest **program dofinansowania wykładów otwartych wybitnych naukowców, artystów i specjalistów na poznańskich uczelniach**. Łącznie w 2024 r. w Poznaniu odbyło się 19 wykładów otwartych wybitnych naukowców i artystów, z takich dziedzin, jak: sztuki kaligrafii, sztuki filmowe, literaturoznawstwo, nauki o sztuce, muzyka, nauki społeczne, geografia, inżynieria, nauki prawne i nauki medyczne. Poznańskie uczelnie gościły wykładowców z Bośni i Hercegowiny, Ukrainy, Wielkiej Brytanii, Włoch, Singapuru, Litwy, Niemiec, Chin, Serbii, Szwajcarii, Budapesztu, Finlandii, Hiszpanii;
- Miasto Poznań zorganizowało **przestrzeń „Akademicki Poznań” w XXVI Targach Edukacyjnych** odbywających się na Międzynarodowych Targach Poznańskich. Poznańskie Targi Edukacyjne to największe tego typu wydarzenie w kraju. Na stoiskach „Akademickiego Poznania” zwiedzający mogli zapoznać się z ofertą miasta dla młodych ludzi oraz ofertą poznańskich uczelni publicznych; Miasto Poznań wspólnie z poznańskimi uczelniami zorganizowało stoiska na terenie Politechniki Poznańskiej w ramach **Poznańskiego Salonu Maturzystów 2024**. Wydarzenie adresowane było do uczennic i uczniów szkół ponadpodstawowych z województwa wielkopolskiego, zdających w 2025 r. egzamin maturalny. W programie Salonu tradycyjnie znalazły się prezentacje ekspertek i ekspertów Ogólnopolskiej Komisji Egzaminacyjnej na temat matury oraz prezentacje uczelni;
- prezentacje Miasta Poznania w ramach **Orientation Days na uczelniach**. W ciągu roku akademickiego studia na poznańskich uczelniach rozpoczyna wiele studentek i studentów zagranicznych stąd pomysł na organizowanie prezentacji na uczelniach w ramach tzw. Orientation Days, w celu powitania studentów w Poznaniu oraz przedstawienia oferty Poznania dla ludzi młodych.

Tabela 14. Etapy realizacji zadań kluczowych przypisanych do priorytetu „Silna Metropolia”

Nazwa zadania	Koordynator	Etap/zaawansowanie
Rozbudowa systemu kolei metropolitalnej wraz z węzłami przesiadkowymi i przystankami kolejowymi	Województwo Wielkopolskie, Koleje Wielkopolskie sp. z o.o., PKP Polskie Linie Kolejowe SA, Biuro Koordynacji Projektów i Rewitalizacji Miasta, Zarząd Transportu Miejskiego, Zarząd Dróg Miejskich	Partycypacja Miasta w projekcie (na 2024 r. w budżecie Miasta zabezpieczono środki w wysokości ponad 6,9 mln zł). W 2024 r. funkcjonowało łącznie 9 połączeń PKM na liniach: PKM1 Gniezno–Poznań–Kościan; PKM2 Września–Poznań–Nowy Tomyśl; PKM3 Wągrowiec–Poznań–Grodzisk Wlkp.; PKM4 Środa Wlkp.–Poznań–Wronki; PKM5 Poznań–Rogoźno Wielkopolskie.
Zagospodarowanie obszaru Wolnych Torów	Miejska Pracownia Urbanistyczna, Wydział Urbanistyki i Architektury, Biuro Koordynacji Projektów i Rewitalizacji Miasta, Zarząd Dróg Miejskich, Zarząd Transportu Miejskiego, Wydział Gospodarki Nieruchomościami, Miejski Konserwator Zabytków	Etap uzgodnień, przygotowanie koncepcji zagospodarowania.
Budowa nowych siedzib Teatru Muzycznego i Wielkopolskiego Muzeum Niepodległości	Biuro Koordynacji Projektów i Rewitalizacji Miasta, Wydział Kultury	Od 1 stycznia 2023 r. Wielkopolskie Muzeum Niepodległości jest samorządową instytucją kultury prowadzoną przez samorząd Województwa Wielkopolskiego. Budowa siedziby dla Muzeum Powstania Wielkopolskiego

Nazwa zadania	Koordynator	Etap/zaawansowanie
		1918–1919 jest obecnie w kompetencjach Marszałka Województwa Wielkopolskiego. W 2024 r. kontynuowano prace przygotowawcze do budowy Teatru Muzycznego: ogłoszono drugi przetarg na generalnego wykonawcę nowej siedziby teatru wraz z Parkiem Wody i Muzyki. Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz Miasto Poznań podpisali umowę o współprowadzeniu Teatru Muzycznego.
Utworzenie Centrum Szyfrów Enigma	Biuro Koordynacji Projektów i Rewitalizacji Miasta	Centrum Szyfrów Enigma im. M. Rejewskiego, J. Różyckiego i H. Zygałskiego zostało oficjalnie otwarte w 2021 r. Realizację projektu zakończono w 2022 r.
Renowacja poznańskich fortyfikacji dla zachowania dziedzictwa kulturowego	Biuro Koordynacji Projektów i Rewitalizacji Miasta, Wydział Kultury	Od 1 stycznia 2023 r. Wielkopolskie Muzeum Niepodległości jest samorządową instytucją kultury prowadzoną przez samorząd Województwa Wielkopolskiego.
Utworzenie parku kulturowego i podjęcie starań o wpisanie centrum Poznania na listę UNESCO	Wydział Kultury, Biuro Koordynacji Projektów i Rewitalizacji Miasta, Biuro Miejskiego Konserwatora Zabytków	Wdrażane są zasady zagospodarowania przestrzeni publicznej ulic Starego Miasta na podstawie Uchwały Rady Miasta Poznania o utworzeniu „Parku Kulturowego Stare Miasto”.

Nazwa zadania	Koordynator	Etap/zaawansowanie
Realizacja projektu „Tu się wszystko zaczęło”	Biuro Koordynacji Projektów i Rewitalizacji Miasta Projekt realizowany w partnerstwie z Archidiecezją Poznańską i Muzeum Archeologicznym w Poznaniu	Projekt został sfinalizowany w 2021 r.
Budowa nowej hali widowiskowo-sportowej	Wydział Sportu, Poznańskie Ośrodki Sportu i Rekreacji	W październiku 2022 r. Międzynarodowe Targi Poznańskie sp. z o.o. uzyskały dokumentację projektową dla przebudowy HWS „Arena”. Trwa analiza opcji strategicznych dotyczących możliwości przebudowy HWS „ARENA” i otwarcia nowego postępowania na wybór generalnego wykonawcy.
Rozbudowa i przebudowa układu komunikacyjnego miasta o znaczeniu ponadlokalnym (układ komunikacyjny ronda Rataje, II nitka ul. Dolna Wilda od ul. Hetmańskiej do autostrady A2, zintegrowany węzeł komunikacyjny w ul. Grunwaldzkiej przy granicy miasta, węzeł Wola i węzeł Koszalińska, ul. Gdyńska, ul. Obornicka, most Lecha)	Zarząd Dróg Miejskich, Zarząd Transportu Miejskiego	Budowa zintegrowanego węzła transportowego Grunwaldzka w miejscu przejazdu przez linię kolejową E20 – projekt zakończony i rozliczony. Trwały prace przy budowie nowych wiaduktów nad torami kolejowymi w ciągu ulic Lutyckiej i Gołęcińskiej wraz z przebudową okolicznego układu drogowego. Inwestycja realizowana jest przy współpracy ze spółką PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. Trwały prace przygotowawcze do budowy 8 zintegrowanych węzłów przesiadkowych rozmieszczonych wzdłuż

Nazwa zadania	Koordynator	Etap/zaawansowanie
		północnej kolejowej (towarowej) obwodnicy Poznania oraz budowy węzła przesiadkowego przy przystanku pasażerskim Poznań Starołęka wraz z likwidacją kolizji drogowo-kolejowej w ciągu ulicy Starołęckiej.
Utworzenie połączenia kolejowego z Portem Lotniczym Poznań-Ławica	Województwo Wielkopolskie, Koleje Wielkopolskie Sp. z o.o., PKP Polskie Linie Kolejowe S.A., Port Lotniczy Poznań-Ławica Sp. z o.o.	Planowane do realizacji po 2025 r.
Rozbudowa infrastruktury Portu Lotniczego Poznań-Ławica	Port Lotniczy Poznań-Ławica Sp. z o.o.	Realizacja sukcesywnie. W 2024 r. kontynuowano realizację wieloetapowej przebudowy Portu, w tym kompleksową modernizację infrastruktury oraz wdrożenie nowoczesnych technologii, które pozwolą na usprawnienie procesów lotniskowych i dostosowanie portu do rosnącego ruchu lotniczego. Realizowany był projekt Zwiększenie możliwości w zakresie kontroli bezpieczeństwa Portu Lotniczego Poznań-Ławica.
Organizacja nowych wydarzeń o randze międzynarodowej (np. Targi Technologii Jutra; Kongres Miast Partnerskich; światowe targi najbardziej promujące eksportowe branże Polski	Międzynarodowe Targi Poznańskie Sp. z o.o.	Realizacja sukcesywnie. w 2024 r. Międzynarodowe Targi Poznańskie zorganizowały 68 imprez targowych i salonów wystawienniczych, w tym m.in.: targi Caravans Salon Poland, Meble Polska,

Nazwa zadania	Koordynator	Etap/zaawansowanie
oraz imprezy w 100. rocznicę PeWuKi		Poznań Motor Show, Drema, Retro Motor Show, ITM Industry Europe, Budma, Polagra Premiery. MTP po raz kolejny były organizatorem Środkowoeuropejskiego Forum Technologii Wodorowych H2 Poland. W portfolio Spółki po raz pierwszy w 2024 r. pojawiły się IN.SE.CON. Międzynarodowy Kongres Cyberbezpieczeństwa.

Źródło: UMP

Priorytet: „Nowoczesna przedsiębiorczość”

Realizacja priorytetu zakłada rozwój w Poznaniu zróżnicowanej, silnej i nowoczesnej gospodarki przy wykorzystaniu dużego potencjału gospodarczego, biznesowego, akademickiego, naukowego i innowacyjnego miasta oraz zasobów lokalnego rynku pracy, który korzysta także z pracowników spoza Poznania. Zgodnie ze Strategią, prowadzone są działania wspierające innowacyjność, rozwój sektorów kreatywnych i startupów, inteligentne specjalizacje regionalne, przemysł spotkań i lokalny rynek pracy, w tym szkolnictwo zawodowe. W gospodarce Poznania coraz większą rolę odgrywa silne środowisko startupów oraz przemysł gier, platformy i sieci współpracy wspierające rozwój klasteringu i high-techu. Zapleczem dla działalności biznesowej, szczególnie sektorów kreatywnych, jest kultura, która jest niezbędna do rozwoju konkurencyjnej gospodarki w skali globalnej. Dla rozwoju potencjału gospodarki miasta ważne są inwestycje zewnętrzne, szczególnie w branżach wytwarzających wysoką wartość dodaną.

W ramach zadań kluczowych w 2024 r. realizowano:

- **w zakresie rozwoju lokalnych małych i średnich firm w kierunku innowacyjności:**
 - **program promocji i wsparcia rzemiosł unikatowych w Poznaniu p.n. „Zaulek Rzemiosła”.** Celem programu jest wsparcie procesu rewitalizacji gospodarczej, społecznej i kulturowej wybranych obszarów miasta Poznania, promocja i ochrona cenionych i poszukiwanych specjalności rzemieślniczych oraz aktywizacja zawodowa bezrobotnych posiadających kwalifikacje w zawodach rzemieślniczych. Ponadto, lokalizacja w wybranych obszarach miasta grup zakładów rzemieślniczych reprezentujących rzadkie, poszukiwane przez klientów specjalności, wspieranie

różnych form współpracy pomiędzy rzemieślnikami uczestniczącymi w programie oraz mieszkańcami Poznania, podniesienie atrakcyjności obszarów miasta objętych programem w oczach ich mieszkańców oraz mieszkańców innych dzielnic Poznania, zagospodarowanie miejskich lokali użytkowych położonych na obszarach miasta objętych programem, organizacja kampanii edukacyjnych i współpraca z lokalnymi szkołami w celu promowania zawodów rzemieślniczych. W 2024 r. do programu dołączyło 10 nowych pracowni rzemieślniczych. Łącznie w programie na koniec 2024 r. uczestniczyło 46 pracowni. Poznański program "Zaułek Rzemiosła" był partnerem edycji 2024 Targu Śródeckiego. Rzemieślnicy z zaułkowych pracowni, reprezentujący różne branże, przeprowadzili dla mieszkańców warsztaty i pokazy pracy rzemieślniczej, w tym pokazy garncarstwa, ceramiki i metaloplastyki oraz warsztaty introligatorskie, cukiernicze i rękodzielnicze. Zainteresowani mieli też możliwość odwiedzenia stoisk sprzedażowych i zakupu produktów wytworzonych w lokalnych, poznańskich warsztatach. Zaułek Rzemiosła we współpracy z Poznańskim Archiwum Historii Mówionej kontynuuje projekt dokumentacji foto i wideo uczestniczących w Programie pracowni rzemieślniczych. Celem tego projektu jest przybliżenie historii działalności rzemieślników, jak wygląda ich praca, a także pokazanie możliwości łączenia pasji z przedsiębiorczością. Ponadto, we współpracy z Wydziałem Oświaty UMP oraz Centrum Doradztwa Zawodowego dla Młodzieży zainicjowany został pilotażowy projekt edukacyjny pn. "Rzemieślnicze wtorki – pierwsze spotkania z zawodem", dedykowany dzieciom z rodzin romskich (docelowo działania mają być adresowane do dzieci z rodzin migranckich). W grudniu 2024 r. odbyło się wydarzenie pt. Pasja i biznes – jak skutecznie sprzedawać rzemiosło. Wydarzenie było skierowane dla osób zainteresowanych rzemiosłem oraz uczestników programu Zaułek Rzemiosła. Stowarzyszenie „Serfenta” przeprowadziło bardzo inspirujące prelekcje oraz warsztaty, których motywem przewodnim było łączenie rękodzieła jako pasji z przedsiębiorczością.;

- **programy wsparcia dla przyszłych i obecnych przedsiębiorców realizowane przez Ośrodek Poznań Biznes Partner.** W 2024 . zorganizowano łącznie 328 szkoleń, indywidualnych konsultacji podatkowych, prawnych, marketingowych oraz z zakresu biznesplanu – wszystko przy wsparciu 81 partnerów. Najwięcej osób uczestniczyło w szkoleniach związanych z rozliczeniami podatkowymi w firmie oraz w spotkaniach poświęconych marketingowi internetowemu. W ofercie Ośrodka dostępne były szkolenia z tematów związanych z procedurą zakładania działalności gospodarczej w Polsce, prawnych aspektów prowadzenia firmy, zmian w prawie podatkowym i w ubezpieczeniach, ze skutecznej strategii marketingowej, a także z rozwijania umiejętności miękkich np. budowania własnej marki lub zarządzania zespołem. Promowanie szeroko pojętej przedsiębiorczości jest bardzo istotne także wśród młodzieży oraz studentów, dlatego też Ośrodek Poznań Biznes Partner w 2024 r. współpracował również z poznańskimi uczelniami wyższymi oraz szkołami średnimi, przeprowadzając cykl szkoleń z przedsiębiorczości, w których wzięły udział 934 osoby.

Ośrodek zorganizował również w marcu 2024 r. konferencję pn. „(Od)ważna kobieta w biznesie”, której celem było podniesienie świadomości na temat roli kobiet w świecie biznesu oraz ich niezwykłej odwagi w podejmowaniu decyzji. W konferencji wzięło udział 120 osób. Z oferty Poznań Biznes Partner w 2024 r. skorzystało 17 818 klientów, co pokazuje, że wiedza przekazywana podczas spotkań jest niezbędną, by przyszli i obecni przedsiębiorcy mogli rozwijać swój własny biznes.;

- **w zakresie wspierania i promocji lokalnych startupów i sektorów kreatywnych:**
 - **rozwój oferty inkubatora przedsiębiorczości, Strefy Pracy Wspólnej „+1”** – w ramach projektu Strefa Pracy Wspólnej „+1” w budynku Za Bramką, realizowana jest m.in. przestrzeń dedykowana nieodpłatnie dla mieszkańców, przedsiębiorców, freelancerów, osób pracujących w systemie pracy zdalnej. W ramach strefy „+1” przeprowadzone zostały szkolenia z różnych dziedzin (informatyczne, design, rozwój biznesu, sprzedażowo-marketingowe). W 2024 r. z bezpłatnej przestrzeni do pracy skorzystało 4744 osób; odbyło się 28 wydarzeń (online i stacjonarnie), adresowanych do osób interesujących się tematem nowych technologii, cyberbezpieczeństwem i sztuczną inteligencją. Wzięło w nich udział 1558 osób. W 2024 r. Plus Jeden zrealizował program szkoleniowy „H[AI] Five”, obejmujący serię bezpłatnych wydarzeń poświęconych jednemu z najważniejszych trendów naszych czasów – rewolucji związanej ze sztuczną inteligencją i jej wpływem na otaczającą nas rzeczywistość. Poruszone zostały najważniejsze kwestie związane z jej możliwościami, ale także najważniejszymi pytaniami, które za sobą niesie. Tematyka dotyczyła także aspektów związanych z etyką, prawem oraz bezpieczeństwem. Przestrzeń była gospodarzem edycji 2024 „Dni Przedsiębiorczości Poznań”. Przestrzeń była także gospodarzem wydarzeń organizowanych przez:
 - fundację „IT girls” (wydarzenie otwierające program bezpłatnych szkoleń programistycznych dla dziewczynek);
 - „Google Developers Group” (wydarzenie skierowane do programistów, liderów oraz osób interesujących się przyszłością IT);
 - „Huge Thing” (Śniadanie Innowacji – skupiające przedstawicieli firm wdrażających w swojej organizacji innowacje technologiczne);
 - „meet.js” (cykliczne meetupy dla użytkowników JavaScript);
 - „PRUG” (cykliczne meetupy dla użytkowników języka RUBY);
 - „ISSA Polska” (cykliczne spotkania dla osób zainteresowanych tematyką cyberbezpieczeństwa);
 - „widocznii” (szkolenia i warsztaty dot. tematyki marketingu internetowego).
- **w zakresie zwiększanie efektywności szkolnictwa zawodowego oraz kształcenia ustawicznego:**
 - projekt „**Rozbudowa Zespołu Szkół Budowlano-Drzewnych w Poznaniu o budynek warsztatów szkolnych wraz z wyposażeniem**” przewiduje rozbudowę ZSBD o obiekt dla potrzeb kształcenia w trybie zajęć praktycznych, mieszczący 3 warsztaty: (1) architektury krajobrazu; (2) budowlany; (3) wykończenia wnętrz, w tym montażu

zabudowy wystawienniczo-targowej. Celem projektu jest poprawa dostępności, wszechstronności poziomu jakości specjalistycznego kształcenia zawodowego oferowanego absolwentom szkół podstawowych, osiągniętej poprzez zwiększenie w wyposażenie rozbudowanej bazy warsztatowej ZSBD dla praktycznej nauki zawodu. Efektem realizacji projektu będzie zwiększenie konkurencyjności ZSBD wśród poznańskich szkół branżowych i techników, ze względu na znaczącą poprawę jakości praktycznego kształcenia, poszerzenie kwalifikacji jej uczniów i tym samym poprawa ich potencjału zawodowego na rynku pracy. Szacuje się, że roczna liczba użytkowników zmodernizowanej placówki oświatowej w docelowym 2027 r. wynosić będzie 994 os.

- projekt **„Utworzenie i funkcjonowanie Branżowego Centrum Umiejętności w dziedzinie piekarstwa”**; w październiku 2024 r. uzyskano prawomocne pozwolenie na użytkowanie budynku. W nowej placówce szkoleniowej umieszczona jest pracownia, która umożliwi kształcenie w zawodzie piekarza. W centrum odbywać się będą szkolenia prowadzone przez rzemieślników i wykwalifikowanych w tym zakresie nauczycieli, które kierowane będą przede wszystkim do uczniów, ale również nauczycieli oraz osób dorosłych spoza placówki. Centrum zostało stworzone min. w odpowiedzi na brak wykwalifikowanej kadry w branży piekarskiej, w kontekście rosnącego zapotrzebowania na zdrową żywność;
- **program Erasmus+ Kształcenie i szkolenia zawodowe** to sektor realizujący akcje 1 i 2 programu Erasmus+ w odniesieniu do szkół zawodowych, przedsiębiorstw oraz organizacji i instytucji związanych z kształceniem zawodowym i szkoleniami. W ramach Akcji 1 osoby uczące się zawodu oraz absolwenci mogą zdobywać praktyczne doświadczenie zawodowe oraz podwyższać swoje umiejętności językowe, odbywając staże w przedsiębiorstwach lub w placówkach kształcenia/szkolenia zawodowego w innym kraju. Akcja 2 umożliwia rozwój instytucji edukacyjnych działających w sferze kształcenia zawodowego poprzez międzynarodową wymianę doświadczeń, wiedzy i informacji. Celem takiej współpracy jest poprawa jakości działań edukacyjnych w zakresie kształcenia i szkoleń zawodowych oraz ich lepszego dostosowania do potrzeb rynku pracy i wymagań pracodawców.
- projekt **„SZACUN DLA ZAWODOWCÓW”, w tym strona internetowa zawodowcy.poznan.pl** promuje wiedzę o zawodach i kształceniu zawodowym realizowany nieprzerwanie od dekady. Poprzez przeprowadzenie kampanii informacyjno-promocyjnej oraz organizację wydarzenia „Arena Zawodów”, Miasto Poznań zachęca uczniów szkół podstawowych do wyboru szkoły branżowej, technicznej na dalszym etapie kształcenia. Akcja „Szacun dla Zawodowców” w lutym 2024 r. doczekała się zwieńczenia w postaci targów szkolnictwa zawodowego “Arena Zawodów”, zrzeszającego poznańskie technika, szkoły branżowe w celu promocji różnorodnych zawodów. Wydarzenie było organizowane przez Miasto Poznań. Na Międzynarodowych Targach Poznańskich zaprezentowało się aż 26 szkół, gościło kilka tysięcy uczniów. W pawilonie PCC uczniowie myślący o nauce konkretnego fachu

mogli zwiedzić 12 wysp zawodowych poświęconych określonym branżom (np. usługi i rzemiosło artystyczne, ekonomia i administracja, środowisko, mechanika i mechatronika, nowe technologie/IT i wiele innych). W sumie można było poznać blisko 100 zawodów. Promocja projektu i wydarzeń była bardzo rozbudowana, odbywała się bezpośrednio w czasie trwania wydarzenia oraz w przestrzeniach internetowych poprzez stronę www.zawodowcy.poznan.pl, a także portale społecznościowe w okresach przed i po wydarzeniu. W ramach kampanii promującej szkolnictwo zawodowe – „Szacun dla Zawodowców” – prowadzona jest strona internetowa, stanowiąca kompendium wiedzy na temat rekrutacji do szkół branżowych i techników czy aktualnych profili klas;

- **w zakresie rozwoju przemysłów czasu wolnego, kultury, kongresów, targów:**
 - **inwestycje unowocześniające infrastrukturę wystawienniczo-kongresową** – w 2024 r. Spółka MTP kontynuowała inwestycje unowocześniające infrastrukturę wystawienniczo-kongresową. W 2024 r. MTP prowadziły inwestycje w zakresie:
 - modernizacji, w tym termomodernizacji pawilonu nr 4;
 - modernizacji poziomu „0” w Pawilonie Poznań Congress Center w celu zwiększenia możliwości organizacji kongresów i konferencji, poprzez stworzenie nowej przestrzeni do organizacji wydarzeń;
 - zagospodarowania terenu – dokończenie inwestycji Zielonej Rzeki od ulicy Śniadeckich do ulicy Głogowskiej;
 - **rozbudowa miejskiej infrastruktury sportowej i kultury** – w 2024 r. kontynuowano realizację takich projektów jak m.in.:
 - Estrada Poznańska – budowa Domu Kultury przy ul. Chociebora;
 - Galeria Miejska Arsenał – modernizacje – Poprawa jakości świadczonych usług kulturalnych (w 2024 r. projekt został zakończony);
 - Przebudowa placu przed Zamkiem;

Do nowych projektów, które w 2024 r. były w fazie przygotowania należą:

- Teatr Polski – Modernizacja budynku głównego;
- Rozwój działalności kulturalnej Estrady Poznańskiej – przebudowa budynków wraz z zakupem wyposażenia.

Tabela 15. Etapy realizacji zadań kluczowych przypisanych do priorytetu „Nowoczesna Przedsiębiorczość”

Nazwa zadania	Koordynator	Etap/zaawansowanie
Uzbrojenie terenów objętych Kostrzyńsko-Słubicką Specjalną Strefą Ekonomiczną w Poznaniu	Wielkopolskie Centrum Wspierania Inwestycji Sp. z o.o.	Promocja terenów inwestycyjnych.
Rozbudowa Poznańskiego Parku Technologiczno-Przemysłowego	Wielkopolskie Centrum Wspierania Inwestycji Sp. z o.o.	Realizacja projektu „Zagospodarowanie i rewaloryzacja budynku Łazienki Rzeczne” została zakończona w 2021 r.
Program akceleracji startupów na terenach MTP	Międzynarodowe Targi Poznańskie Sp. z o.o.	Rozwój oferty skierowanej do startupów w ramach projektu Strefa Pracy Wspólnej „+1” w budynku Za Bramką – cykl bezpłatnych szkoleń online pn. „Plus Jeden do rozwoju”, moduł Startupy. W 2024 r. z bezpłatnej przestrzeni do pracy skorzystało 4744 osób; odbyło się 28 wydarzeń (online i stacjonarnie), adresowanych do osób interesujących się tematem nowych technologii, cyberbezpieczeństwem i sztuczną inteligencją. Wzięło w nich udział 1558 osób.
Rozbudowa infrastruktury targowej i kongresowej MTP Międzynarodowe Targi Poznańskie	Międzynarodowe Targi Poznańskie Sp. z o.o.	Realizacja sukcesywnie. W 2024 r. Spółka MTP kontynuowała inwestycje unowocześniające infrastrukturę wystawienniczo-kongresową, w tym m.in. związane z dokończeniem inwestycji „Zielonej Rzeki” od ulicy Śniadeckich do ulicy

Nazwa zadania	Koordynator	Etap/zaawansowanie
		Głogowskiej; projektu mającego na celu powstanie roślinnej aranżacji wraz ze ścieżką rowerową biegnącą wzdłuż Poznań Congress Center, placu Powszechnej Wystawy Krajowej oraz pomiędzy pawilonami 1 i 2.
Rozbudowa infrastruktury Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego	Biuro Koordynacji Projektów i Rewitalizacji Miasta, Wydział Oświaty	Projekt został zakończony w 2022 r.

Źródło: opracowanie UMP

Priorytet: „Zielone, mobilne miasto”

Zgodnie ze Strategią, prowadzone są działania wspierające rozwój ekomobilności i promujące transport publiczny, ruch rowerowy, pieszy oraz systemy współdzielenia pojazdów. Realizacja priorytetu zakłada zachowanie klinów zieleni oraz uzupełniającego je pierścieniowego układu zieleni, zapewniającego zapewnienie ciągłości ekologicznej z terenami zieleni aglomeracji poznańskiej. Racjonalne wykorzystanie tego potencjału jest kluczowe dla zapewnienia wysokiej jakości życia mieszkańców i ochrony terenów cennych przyrodniczo. Sprzyja temu zagospodarowanie terenów nadbrzeżnych Warty. Ponadto, jest to ściśle powiązane z dbałością o jakość powietrza, wód oraz gospodarką odpadami. Oprócz dużych przedsięwzięć inwestycyjnych prowadzone są liczne działania polegające na kształtowaniu świadomości ekologicznej i promowaniu właściwych postaw i zachowań. Miasto Poznań prowadzi kampanie informacyjne i edukacyjne oraz tworzy warunki sprzyjające odbudowie biologicznej i odnowie ekosystemów na terenach pozbawionych dotychczas walorów przyrodniczych.

W ramach zadań kluczowych w 2024 r. realizowano:

- **w zakresie zwiększenia atrakcyjności i efektywności transportu publicznego oraz wykorzystania możliwości transportowych miasta:**
 - prace przedprojektowe dla inwestycji „**Budowa trasy tramwajowej na Naramowice etap II**”. Równolegle z budową odcinka między pętlą Wilczak a ul. Błażeja przygotowywana była dokumentacja dla drugiego etapu trasy tramwajowej. Nowe torowisko połączy pętlę Wilczak z centrum miasta poprzez ul. Szczęśliwską i Garbary. W 2024 r. ogłoszono i rozstrzygnięto przetarg na wybór wykonawcy. Umowa z wyłonionym w postępowaniu przetargowym – biurem projektowym Sweco – została

podpisana na początku 2025 r. Zadanie będzie mogło zostać zrealizowane przy wsparciu dofinansowania zewnętrznego;

- przebudowę **trasy tramwajowej na Ratajach** (ul. Kórnicka – os. Lecha i Ring Łacina). W 2024 r. zakończona została realizacja odcinka I zadania (ul. Kórnicka – os. Lecha) i Ring Łacina. Zrealizowano budowę nowego układu drogowego tzw. Ring Łacina, wzdłuż wschodniej części nowego odcinka ul. Pleszewskiej powstała droga rowerowa, a po obu stronach ulicy – chodniki dla pieszych. W zakresie dalszego odcinka trasy tramwajowej zakończyły się prace w zakresie budowy torowiska tramwajowego. Wzdłuż torów wybudowano chodniki i drogę rowerową. Wykonano ogrodzenie herpetologiczne i betonowe przejście podziemne pod torowiskiem dla płazów. Oprócz torowiska i sieci trakcyjnej zakres inwestycji objął także modernizację przystanków i dostosowanie ich do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Wykonano budowę odwodnienia, oświetlenie uliczne, monitoring, zielen, a także dojazd dla służb technicznych do stacji prostownikowej Rataje oraz budowę schodów przy os. Tysiąclecia;
- **Program Centrum II** – budowa trasy tramwajowej wraz z uspokojeniem ruchu samochodowego w ul. Ratajczaka, Faza II obejmująca odcinek ul. Ratajczaka od skrzyżowania z ul. Święty Marcin poprzez ul. Niezłomnych do skrzyżowania z ul. Matyi i Wierzbicice – trwa procedura wnioskowania o środki unijne dla realizacji tej fazy inwestycji. Ogłoszono przetarg nieograniczony na wybór Generalnego Wykonawcy robót budowlanych. Planuje się, że realizacja fazy II projektu będzie trwała do 2027 r.;
- **projekt „Odnowa infrastruktury publicznego transportu zbiorowego”** – kontynuacja; w 2024 r. przebudowano m.in. węzeł rozjazdowy Most Dworcowy, torowisko tramwajowe linii dwutorowej w ciągu ul. Fredry i Mielżyńskiego, zmodernizowano PST nad Bogdanką;
- prace przedprojektowe dla planowanych nowych pętli autobusowych na Strzeszynie i Podolanach oraz trasy tramwajowej na Podolany;
- unowocześnianie **taboru transportu publicznego**:
 - w 2024 r. MPK Poznań Sp. z o.o. aplikowało o dofinansowanie zakupu nowoczesnych, ekologicznych, niskopodłogowych tramwajów w naborze „Zeroemisyjny transport zbiorowy w miastach (tramwaje)”. Informację o tym, że projekt MPK Poznań znalazł się na liście rankingowej wśród projektów rekomendowanych do otrzymania dofinansowania Centrum Unijnych Projektów Transportowych ogłosiło w połowie stycznia 2025 r. W marcu br. podpisana została umowa, która przyznaje Spółce dofinansowanie w wysokości 215,7 mln zł, co oznacza 85% dofinansowania. Projekt obejmuje zakup 30 sztuk nowoczesnych, ekologicznych, niskopodłogowych i dwukierunkowych tramwajów Moderus Gamma LF 04 wraz ze specjalistycznym wyposażeniem zajezdni i pakietem naprawczym obejmującym części zamienne oraz materiały potrzebne do przeglądów okresowych. Dzięki realizacji wzrośnie dostępność transportu publicznego w Poznaniu, a także poziom bezpieczeństwa i komfort

- podróżowania. Zamówione tramwaje przyczynią się do wyeliminowania z codziennego ruchu pasażerskiego przestarzałych i wysokopodłogowych wagonów. Nowe tramwaje zostaną dostarczone do połowy 2026 r.;
- działania podejmowane dla poprawy płynności ruchu komunikacji miejskiej, jak m.in.:
 - **budowa platform przystankowych** (w 2024 r. zakończyły się prace związane z budową dwóch platform przystankowych na ulicy Koszalińskiej, w pobliżu skrzyżowania z ulicami Żołnierzy Wyklętych i Żołnierzy Górników. Platformy zostały zbudowane zgodnie z obecnymi standardami w mieście tj. z wiatami przystankowymi, ławkami, piktogramami oraz matami kierunkowymi dla osób z dysfunkcją wzroku. Zbudowano także wygodne dojścia do przystanków od istniejącej drogi dla rowerów i pieszych, a przez ulicę Koszalińską wyznaczono przejście dla pieszych wraz z doświetleniem. Nowe platformy przystankowe, ale także nowy skwer powstał przy zbiegu ulic Roboczej i Umińskiego;
 - **remont zatok autobusowych** – ZDM we współpracy z ZTM wyremontował cztery zatoki autobusowe na przystankach: Marcelińska, Wieża RTV, Rynek Wschodni i Główna. Miasto zyskało odnowioną infrastrukturę, dzięki której pasażerowie mogą wygodniej korzystać z przejazdów autobusami;
 - **optymalizacja sterowania sygnalizacjami świetlnymi** w zakresie priorytetów dla komunikacji zbiorowej. Wszystkie autobusy i tramwaje MPK Poznań wyposażone są w urządzenia VDV. Są to radiowe nadajniki, które komunikują się ze sterownikami sygnalizatorów, informując je o odległości pojazdu od skrzyżowania i czasie zbliżania się do niego. W odpowiedzi sterownik przypisuje pojazdowi priorytet i może wydłużyć nadawanie sygnału zielonego dla kierunku, z którego nadjeżdża tramwaj lub autobus, bądź przyspieszyć zmianę ze światła czerwonego na zielone. Usprawnia to przejazd przez zatłoczone skrzyżowania, co szczególnie w godzinach szczytu przynosi pasażerom wymierną czasową korzyść;
 - **w zakresie rozwoju ekomobilności oraz uspokojenia ruchu samochodowego w mieście:**
 - **rozbudowę infrastruktury rowerowej** – w 2024 r. sieć dróg rowerowych w Poznaniu wynosiła 351 km i zwiększyła się o 5,63 km w stosunku do 2023 r. Została rozbudowana m.in. w ciągu następujących ulic: Solnej (etapy I i II), Dmowskiego (od ul. Hetmańskiej do ul. Potockiej, etap I); zrealizowano trasę rowerową wzdłuż PST (od ul. Słowiańskiej do Parku Wodniczki, etap I); układ dróg dla rowerów przy ulicach Strzeleckiej i Królowej Jadwigi; przejazd rowerowy przez ul. Szpitalną wzdłuż Dąbrowskiego; przejazd rowerowy na skrzyżowaniu ulic Warszawska/św. Michała. Na 23 jednokierunkowych ulicach wyznaczono kontraruchy. Wyremontowano również drogę dla pieszych i rowerów przy ul. Niestachowskiej (odc. ul. Św. Wawrzyńca – Szydłowskiej), Witosa (odc. ul. Wojska Polskiego – Szydłowska) i Dolna Wilda (na wysokości parku Bambrów Poznańskich). Ponadto realizowano:
 - w ramach projektu „Zrównoważona mobilność miejska w Metropolii Poznań – Etap I” realizowano 2 zadania „Rozbudowa metropolitalnego układu dróg pieszo-

rowerowych” (rozbudowa ul. Estkowskiego, Małe Garbary, Wolnica i Solnej w Poznaniu w zakresie budowy drogi rowerowej) oraz „Rozbudowa metropolitalnego układu dróg pieszo-rowerowych” (budowa kładki pieszo-rowerowej przez rzekę Wartę w Czerwonaku) – w bezpośrednim partnerstwie z Gminą Czerwonak. W 2024 r. dokonano odbioru końcowego prac wykonanych w związku z rozbudową ul. Estkowskiego, Małe Garbary, Wolnica i Solnej w Poznaniu w zakresie budowy drogi rowerowej. W grudniu 2024 r. podpisane zostało porozumienie międzygminne z Gminą Czerwonak powierzenia do realizacji Gminie Czerwonak zadania publicznego w postaci budowy kładki pieszo-rowerowej przez rzekę Wartę w Czerwonaku wraz z dojazdami, w zakresie inwestycji, który dotyczy Miasta Poznania. Realizacja rzeczowa zadania zaplanowana jest na lata 2025-2026;

- **prace związane z budową dwóch nowych przepraw pieszo-rowerowych tzw. Mostów Berdychowskich przez rzeki Wartę i Cybinę.** Nowe przeprawy ułatwiają komunikację rejonu kampusu Politechniki Poznańskiej z południową częścią Ostrowa Tumskiego i lewobrzeżną częścią miasta w rejonie Chwaliszewa. Mosty tworzą spójną kompozycję przestrzenną. Most nad Wartą liczy 165 metrów długości, a drugi, nad kanałem Ulgi – 117 metrów. W ramach prac powstały też nowe dojścia, schody i pochylnie. Okoliczny teren jest zagospodarowywany zielenią i małą architekturą. Przebudowano również skrzyżowanie ulic Berdychowo i prof. Jacka Rychlewskiego. Nowe mosty udostępniono dla mieszkańców 28 lutego 2025 r.;
- **uspokojenie ruchu samochodowego w Centrum** – w ramach działań mających na celu uspokojenie ruchu w 2024 r. kontynuowano prace uporządkowaniem parkowania na Wildzie i Łazarzu, w tym wprowadzeniem zmian w stałej organizacji ruchu na obszarze Strefy Płatnego Parkowania na terenie Osiedli św. Łazarz i Wilda;
- **wprowadzono kolejne zmiany w Strefie Płatnego Parkowania:** wymieniono stare parkomaty na Starym Mieście, Ostrowie Tumskim, Zagórze, Śródcie, Piotrowie, Berdychowie i św. Rocha. Łącznie 200 sztuk; nowe urządzenia wyposażone są w ekran dotykowy, który ułatwia wykonanie wszystkich operacji – kierowcy mogą płacić kartą i Blikiem a w wybranych także gotówką;
- **w zakresie zachowania, poprawy jakości i rozwoju terenów zieleni:**
 - **Program ratowania starych cennych drzew ze społecznego i przyrodniczego punktu widzenia w aglomeracji poznańskiej** – wykonano prace pielęgnacyjne w 297 koronach drzew na terenie następujących parków: park im. K. Marcinkowskiego, park im. T. Mazowieckiego, skwer Styczyńskiego, park Górczyński, skwer Tajnej Organizacji Nauczycielskiej, skwer Sprawiedliwych Wśród Narodów Świata;
 - podjęto 3 uchwały w sprawie **ustanowienia pomnikami przyrody drzew:** „Platan im. prof. Magdaleny Abakanowicz” na Dziedzińcu Różanym, „Dąb Jadwigi Andegaweńskiej” na terenie parku na osiedlu Bolesława Chrobrego w Poznaniu;

„Klon im. prof. Zbigniewa Zakrzewskiego” na terenie skweru Zielone Ogródki im. Zbigniewa Zakrzewskiego;

- Sejmik Województwa Wielkopolskiego przyjął uchwałę w sprawie **Obszaru Chronionego Krajobrazu „Dolina Cybiny w Poznaniu”**;
- **tworzenie nowych zieleńców i skwerów**, w tym m.in. **budowa terenu zieleni pomiędzy ulicami: Hezjoda oraz Olgi Sławskiej – Lipczyńskiej; teren rekreacyjny przy ul. Halszki** (inwestycja stanowiła realizację zadania PBO21 „Wesołe podwórko na Radojewie”; przekształcono nieużytkowaną działkę miejską, która często była nielegalnie zaśmiecana w teren rekreacyjny z naturalnym placem zabaw; zrewitalizowano przestrzeń i przeprowadzono niezbędną pielęgnację istniejących tam drzew, wybudowano plac zabaw z naturalnych materiałów robinii akacjowej, alejki z przepuszczalnej nawierzchni mineralnej i zapewniono miejsca do odpoczynku, założono rabaty z kwiatami oraz krzewami kwitnącymi i przygotowano miejsce dla owadów zapylających; prace zostały przeprowadzone jesienią 2023 r. a zakończone na początku 2024 r.); **zagospodarowanie terenu przy ul. Kosińskiego/Prądyńskiego** (na terenie zieleńca przeprowadzono prace pielęgnacyjne w koronach drzew, wprowadzono nowy układ komunikacyjny – alejki wykonane z nawierzchni przepuszczalnej oraz placyki z ławkami, zamontowano nowe ławki i kosze na śmieci; zieleń wzbogacono o kwitnące rośliny miododajne, mające przyciągać motyle i owady pożyteczne; ustawiono hotele dla owadów i tablicę edukacyjną dot. owadów zapylających i roślin miododajnych); **budowa parku kieszonkowego przy ulicy Rzeczkańskiej** (w rejonie ulic Inflanckiej i Rzeczkańskiej, w ścisłej zabudowie osiedla Stare Żegrze, utworzono niewielki 1200 m² park kieszonkowy, poza układem komunikacyjnym zbudowanym z materiałów naturalnych, park został wyposażony w małą architekturę (ławki i kosze); teren wzbogacono o łąkę kwietną i nową, dosadzoną zieleń, która wypełnia przestrzeń i stwarza dogodne warunki do rozwoju owadów; duże znaczenie dla tego obszaru ma stworzenie elementów małej retencji (zagłębienie infiltracyjne) zatrzymujące wodę i spowalniające jej spływ do kanalizacji deszczowej; przestrzeń została urządzona zgodnie z potrzebami mieszkańców osiedla, jak również z poszanowaniem naturalnego środowiska przyrodniczego); **zagospodarowanie terenu przy ul. Księżycowej** (przeprowadzono modernizację zdegradowanego terenu tworząc przyjazny łącznik zieleni między parkiem Astronomicznym Jana Heweliusza, a ul. Grunwaldzką i zapewniając przejście wśród zieleni z miejscami do odpoczynku; powstał skwer z alejką z przepuszczalnej nawierzchni mineralnej, pośród istniejących dotychczas drzew, wzbogacony o rodzime gatunki kwiatów w rabatach, zwiększając bioróżnorodność na tym terenie);
- **zalesianie nowych terenów** – w 2024 r. powstał laszek kieszonkowy na terenie przy ul. Hetmańskiej, Traugutta i Dolna Wilda. Wspólnie z mieszkańcami została stworzona enklawa zieleni pośród miejskiego zgiełku; posadzono rośliny oraz wyściółkowano je zrębkami. Nowy Las Miejski będzie pełnił ważną rolę w poprawie jakości powietrza, tworząc przestrzeń do relaksu i wzmacniając miejską różnorodność ekologiczną;

- **rewaloryzację zieleni przyulicznej** – w 2024 r. poddano rewaloryzacji zieleni w ramach PBO „Cała wuchta zieleni dla Jeżyc!” (m.in. przebudowano skrzyżowania ul. Galla Anonima z ul. Kassylusza wraz z obsadzeniami; ul. Sienkiewicza, Gajowa, Kochanowskiego), realizowano prace związane z kształtowaniem i rewaloryzacją terenów zieleni przy ulicach Wyspiańskiego, Browarnej, Arkońskiej, Kasprzaka, Matejki (w ramach PBO „Kasztany na Matejki”), Kochanowskiego, Filipińskiej, Różanej, Górna Wilda, Czarneckiego, Umińskiego; realizowano prace związane z kształtowaniem zieleni przy ul. Złotowskiej, Szpitalnej oraz przy Lotnisku, ul. Wieprawskiej, Szczepankowo, Roślinnej, Owocowej, Pabianickiej i Rondo Krzesiny w ramach zadania PBO „Zielone fyrtle. Niech połączą nas drzewa”; zieleni została posadzona przy ul. Szymanowskiego w ramach PBO „Zielone Fyrtle 2024”; w pasach drogowych posadzono łącznie 387 drzew i 1016 krzewów; zieleni przybyło m.in. na ulicach Szymanowskiego, Kochanowskiego, Pogodnej, Kasprzaka, Słowackiego, Wenecjańskiej, Szczepanowskiego, Mariackiej, Niegolewskich, Dolna Wilda, Św. Wawrzyńca;
- w ramach działań proekologicznych związanych z akcją odbrukowywania ulic w mieście pojawiły się nowe drzewa, m.in. na ul. Garbary pomiędzy ul. Długą (placem Bernardyńskim) a ul. Kazimierza Wielkiego oraz przy ul. Górna Wilda;
- **zakładanie nowych, atrakcyjnych, ogólnodostępnych terenów zieleni w przestrzeni publicznej** – w 2024 r. spółka Międzynarodowe Targi Poznańskie ukończyła budowę Zielonej Rzeki od ulicy Śniadeckich do ulicy Głogowskiej. Zielona Rzeka to projekt zakładający powstanie roślinnej aranżacji wraz ze ścieżką rowerową biegnącą wzdłuż Poznań Congress Center, placu Powszechnej Wystawy Krajowej oraz pomiędzy pawilonami 1 i 2. Dzięki temu przez teren targów można przejść lub przejechać rowerem od ul. Śniadeckich aż do ul. Głogowskiej w otoczeniu zieleni. Do tej pory obszar ten był w większości zabrukowany i zwykle zajmowany przez parkujące tam samochody. W ramach Zielonej Rzeki powstało 3500 m² powierzchni biologicznie czynnej, co stanowi ponad trzykrotny wzrost w stosunku do poprzedniego stanu. Od strony ul. Śniadeckich powstała stacja do ładowania pojazdów elektrycznych, która jest jedną z pierwszych w śródmieściu;
- w zakresie wykorzystania potencjału Warty i innych rzek oraz jezior do celów kulturalnych, sportowych, rekreacyjnych, turystycznych i transportowych:
 - **budowa mostów dla pieszych i rowerzystów nad Wartą oraz Cybiną**, na wysokości ul. Berdychowo, następnie przez cypel w pld. części Ostrowa Tumskiego (Zagórze) do Chwaliszewa; w 2024 r. trwała realizacja robót budowlanych; w lutym 2025 r. mosty zostały oddane do użytkowania; pozostałe do wykonania prace porządkowe dotyczą głównie dróg technicznych, którymi prowadzone były dostawy materiałów, wyremontowana zostanie pochylnia przy moście św. Rocha, która służyła jako dojazd do budowy;
- projekty zainicjowane i realizowane przez Poznańskie Centrum Dziedzictwa: „**Brama otwarta na rzekę – edukacja ekologiczna na terenach nadrzecznych w Poznaniu**”,

którego celem jest dostosowanie istniejącej przestrzeni w otoczeniu Bramy Poznania do prowadzenia działań związanych z edukacją ekologiczną oraz prowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych w zakresie ochrony środowiska. Jest to projekt edukacyjno-informacyjny obejmujący 4 komponenty: Eksperymentalny Ogród Dziedzictwa, Ścieżkę Ekoedukacji, Rzeczny Ogród Ekoedukacji oraz stronę internetową projektu. Zamiarem projektu jest wykorzystanie potencjału Bramy Poznania, wynikającego z jej położenia nad rzeką Cybiną, w zakresie edukacji przyrodniczej mieszkańców, poprzez stworzenie miejsc służących bezpośrednio doświadczaniu przyrody w centrum miasta; **cykl kulturalno-przyrodniczy Rzeka Żywa** realizowany jest corocznie; na jego program składa się szereg warsztatów i spotkań w miesiącach letnich, kierowanych do szerokiego grona odbiorców (w tym rodzin z dziećmi, młodych dorosłych). Tematyka wydarzeń dotyczy ekosystemu Cybiny i dobierana jest w taki sposób, aby zwiększyć świadomość ekologiczną mieszkańców i mieszanek Poznania. W 2024 r. cykl został zrealizowany pod hasłem „Siły natury”; spacer edukacyjne wzdłuż **Ścieżki EkoEdukacji „Obudź zmysły i odkryj Cybinę”**;

- **aktywizacja terenów nadrzecznych** – przystań rzeczna w Starym Porcie działała w sezonie letnim, od maja do sierpnia 2024 r. Port pełnił całodobową obsługę zarówno stałych użytkowników, którzy pozostawali w przystani przez cały sezon (15 jednostek pływających) oraz grupę użytkowników okazjonalnych. Funkcjonowała wypożyczalnia sprzętu wodnego (około 250 wypożyczeń łodzi motorowych). W sezonie 2024 r. funkcjonował tramwaj wodny na trasie – w kierunku północnym do mostu kolejowego w Koziegłowach – w kierunku południowym do wysokości mostu kolejowego na Starołęce. Dzięki aktywności nowych oraz działających już w latach ubiegłych partnerów prywatnych mieszkańcy ponownie uzyskali dostęp do usług gastronomicznych, kulturalnych i sportowych w sezonie wiosenno-letnim. Kontynuowano przygotowanie dokumentacji projektowej dla inwestycji polegającej na budowie przystani jachtowej jako kolejnego etapu do powstania całorocznej przystani jachtowej oraz nurtowej;
- **w zakresie ograniczenia emisji zanieczyszczeń i wzrostu efektywności energetycznej:**
 - **program „Kawka BIS”**, wspierający likwidację źródeł niskiej emisji z gospodarstw domowych indywidualnych i zastąpienia ich źródłami proekologicznymi. Na podstawie złożonych przez mieszkańców wniosków, przyznano dotację dla 640 wniosków. Rozliczono 573 umowy dotacyjne. W ramach programu w 2024 r. usunięto 978 pieców na paliwo stałe. Pozwoliło to zredukować ilość spalanego opału stałego o blisko 3 tys. ton. 41 pieców zastąpiono ciepłem systemowym, 867 ogrzewaniem gazowym, 53 ogrzewaniem elektrycznym, 6 ogrzewaniem za pomocą pompy ciepła typ: powietrze-woda, 1 ogrzewaniem elektrycznym i panelami fotowoltaicznymi, 9 ogrzewaniem za pomocą pompy ciepła typ: powietrze-woda i panelami fotowoltaicznymi, 1 ogrzewaniem za pomocą pompy ciepła typ: gruntowa i panelami fotowoltaicznymi. Ograniczono emisję spalin do powietrza: o 24,49 tony pyłów drobnych PM10 i o 0,01740 tony benzo (a)pirenu;

- w celu ułatwienia mieszkańcom Poznania dostępu do korzystania z różnych mechanizmów finansowych przy realizowaniu inwestycji polegających na zmianie sposobu ogrzewania a także na prace termomodernizacyjne, Miasto Poznań podpisało porozumienie z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu w sprawie realizacji krajowego programu „**Czyste Powietrze**” oraz umowę dotacyjną w sprawie wsparcia finansowego w ramach programu „**Ciepłe Mieszkanie**”. W Wydziale Klimatu i Środowiska utworzony został punkt konsultacyjny, w którym mieszkańcy mogą uzyskać informacje o programie a także pomoc w bezpośrednim wypełnieniu wniosku;
- Spółka Veolia Energia Poznań Sp. z o.o. realizuje wieloletni **program rozbudowy miejskiej infrastruktury ciepłowniczej** i przyłączania nowych odbiorców z jednoczesną likwidacją nieefektywnych i przestarzałych lokalnych źródeł ciepła;
- **XVI edycja akcji „Trzymaj ciepło”**, w ramach której przeprowadzono bezpłatne badania termowizyjne domów jednorodzinnych i kamienic na terenie Poznania – wykonano badania termowizyjne 335 domów jednorodzinnych i 10 kamienic – celem projektu jest zwrócenie uwagi na straty ciepła w budynkach powodujące emisję zanieczyszczeń do środowiska oraz obciążające budżety domowe;
- **program dotacyjny na zadania służące poprawie efektywności energetycznej** polegającej na wymianie okien zewnętrznych lub drzwi zewnętrznych – złożono 106 wniosków o przyznanie dotacji, podpisano 32 umowy dotacyjne;
- usługi informacyjne o wartości stężeń zanieczyszczeń pyłowych i gazowych wraz z odniesieniem do obowiązujących norm oraz poziomów dopuszczalnych: aplikacja **Atmosfera dla Poznania, ekoproгноzy**, akcja „**Skończmy ze smogiem w Poznaniu**” – usługa wyświetlania bieżących informacji o jakości powietrza na wybranych przystankach komunikacji miejskiej (ekrany LCD);
- **program modernizacji budynków komunalnych wraz z ich podłączeniem do miejskiej sieci ciepłowniczej** (msc) – w 2024 r. kontynuowano działania prowadzące do ograniczenia emisji z ogrzewania indywidualnego w komunalnym zasobie lokalowym. Liczba wymienionych nieefektywnych źródeł ciepła:
 - przyłączenie do sieci ciepłowniczej – likwidacja 92 pieców na paliwo stałe, powierzchnia lokali 3157,80 m²;
 - przyłączenie do sieci gazowej – likwidacja 27 pieców na paliwo stałe, powierzchnia lokali 690,28 m²;
 - ogrzewania elektryczne – likwidacja 13 pieców na paliwo stałe, powierzchnia lokali 350,3 m².

Rejony, w których prowadzono działania: Stare Miasto, Nowe Miasto, Wilda, Grunwald, Górczyn, Łazarz, Główna; W 2024 r. w ramach kompleksowych działań termomodernizacyjnych, w tym likwidacji palenisk na paliwo stałe, pozyskano dokumentację projektową wraz z pozwoleniem na budowę oraz ogłoszono postępowania przetargowe na wykonanie robót budowlanych w budynkach: Akacyjowa 5-9, Akacyjowa 11, Opolska 55-59, Wawrzyniaka 41 oraz Bystra 9-11.

W trakcie opracowania były dokumentacje dla budynków Długa 7, Sikorskiego 16 i Żupańskiego 13,13A.

- w zakresie racjonalnego korzystania z zasobów środowiskowych oraz ich odzyskiwania:
 - **rozbudowę systemu wodociągów i kanalizacji przez spółkę Aquanet S.A.** w ramach „Wieloletniego planu rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych będących w posiadaniu Aquanet S.A. na lata 2023–2026”;
 - **system gospodarowania odpadami komunalnymi** zorganizowanego przez Miasto Poznań – przejęcie od 1.01.2022 r. kompetencji w zakresie gospodarki odpadami na terenie miasta Poznania pozwoliło na przejęcie kontroli zarządczej oraz finansowej nad gospodarką odpadami komunalnymi na terenie miasta Poznania. W pierwszej połowie 2024 r. zostało przeprowadzone postępowanie przetargowe na wykonanie usługi związanej z odbiorem, transportem i zagospodarowaniem odpadów komunalnych co skutkowało zmianą operatora (w niektórych sektorach od 1 lipca a w Sektorze I na Grunwaldzie od 1 października) oraz harmonogramów odbioru odpadów. Do informowania o zmianach zostały wykorzystane: strona „Wszystko o odpadach”, profile mediów społecznościowych miasta, powiadomienia w aplikacji Smart City Poznań. Komunikaty wzmocniono płatnymi reklamami m.in. Google Ads, w internetowym wydaniu „Gazety Wyborczej Poznań”, w portalach wpoznaniu.pl i epoznan.pl, na miejskim profilu FaceBook oraz nośnikach reklamy zewnętrznej typu citylight;
 - **akcje ekologiczne i edukacyjne** – Miasto zorganizowało szereg wydarzeń ekologicznych i edukacyjnych, jak m.in.: akcja „Warta warta posprzątania” przy współpracy Fundacji Nasza Ziemia oraz sieci Lidl Polska; Wiosenne Porządki na Pikniku rodzinnym Poznań w Formie – Hipodrom Wola; projekt „Z kulturą o odpadach”, największy i najbardziej kompleksowy projekt informacyjno-edukacyjny odnoszący się do systemu zagospodarowania odpadów zrealizowany wspólnie z Estradą Poznańską; Nici z planety – event zorganizowany wspólnie z akademikami i studentami Politechniki Poznańskiej; wystawa EkoEksperymentarium, której miejscem prezentacji było mieszkanie, w którym przez zabawę i doświadczanie mieszkańcy mogli dowiedzieć się, jak dbać o środowisko we własnych domach i być eko na co dzień; ekolekcje, które odbywały się w przedszkolach, szkołach, domach seniora, domach kultury, a także innych placówkach aktywizujących lokalne społeczności; zajęcia dotyczyły poszerzania wiedzy o ograniczaniu powstawania odpadów, właściwym postępowaniu z odpadami w gospodarstwach domowych oraz prawidłowej segregacji odpadów (w 2024 r. przeprowadzono 251 zajęć dla 5351 uczestników); kampania edukacyjno-informacyjna dot. bezpłatnego usunięcia wyrobów zawierających azbest poprzez: stronę internetową, rozpowszechnianie ulotek i plakatów, portale internetowe epoznan.pl i wpoznaniu.pl oraz współpracę z Radami Osiedli;
- w zakresie rozwijania form ochrony przyrody oraz edukacji przyrodniczej realizowano m.in.:
 - program „Poznań dla Pszczół” – kontynuacja;

- cykl spacerów przyrodniczych po użytkach ekologicznych skierowanych do mieszkańców Poznania: „Bogdanka II”, „Strzeszyn”, „Traszk Ratajskie”, „Dębina I”, „Dębina II”, „Kobylepole”, „Darzybór” oraz rezerwacie przyrody „Żurawiniec”; wzięło w nich udział ponad 300 osób; „Noc Sów” – warsztaty edukacyjne zorganizowane we współpracy z Zakładem Lasów Poznańskich;
- kolejną edycję konferencji pn. „Klimat i środowisko” w ramach Targów POLECO, która była forum wymiany poglądów i doświadczeń związanych z tematyką adaptacji do zmian klimatu w wymiarze zarządzania środowiskiem i wdrażania konkretnych rozwiązań proklimatycznych z szerokim udziałem zainteresowanych mieszkańców i podmiotów oraz przedstawicieli NGO działających w naszym mieście. Poznań stara się prowadzić szeroki dialog publiczny w tym obszarze z uwagi na obszerność zagadnień, która wymusza stałe monitorowanie sytuacji i podejmowanie niekiedy szybkich decyzji. Podczas konferencji zestawiono ze sobą bloki tematów z obszaru rozwoju sektora energetycznego i jego transformacji oraz zagadnień związanych ze zmianami klimatu. Ekspertki mówili o scenariuszach transformacji energetycznej i procesach dostosowywania się do zmian klimatu w funkcjonowaniu wspólnoty samorządowej i w codziennym życiu;
- Poznańskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego sp. z o.o. kontynuowało realizację projektu zakładania łąk kwietnych wokół budynków mieszkalnych należących do PTBS. W ramach projektu mieszkańcy mają możliwość aktywnego uczestnictwa w kształtowaniu swojego otoczenia;
- program dotacyjny na dofinansowanie z budżetu Miasta tworzenia zewnętrznych ogrodów wertykalnych i zielonych dachów na budynkach mieszkalnych jednorodzinnych, wielorodzinnych, gospodarczych wyłącznie na terenie Poznania; w 2024 r. złożono 17 wniosków o przyznanie dotacji, podpisano 10 umów dotacyjnych, utworzono 7 zielonych dachów oraz 3 zewnętrzne ogrody wertykalne;. Podczas trwania programu podpisano i rozliczono 12 umów;
- konkurs „Zielony Poznań” (kolejna edycja);
- cykl szkoleń i warsztatów dotyczących ochrony przyrody: praktycznych aspektów ochrony drzew w mieście, problematyki grabienia, koszenia i łąk kwietnych, inwazyjnych gatunków obcych, pielęgnacji starodrzewia, standardów ochrony zieleni w procesie inwestycyjnym.

Tabela 16. Etapy realizacji zadań kluczowych przypisanych do priorytetu „Zielone, mobilne Miasto”

Nazwa zadania	Koordynator	Etap/zaawansowanie
Budowa nowych tras tramwajowych (na Naramowice, w ul. Unii Lubelskiej, w ul. Ratajczaka, na os. Kopernika, os. Dębina, węzeł Brama Zachodnia)	Zarząd Transportu Miejskiego	Budowa trasy tramwajowej na Naramowice etap I: projekt zakończony i rozliczony; etap II – prace przedprojektowe w zakresie opracowania Programu funkcjonalno-użytkowego dla tej inwestycji. Trasa w ul. Ratajczaka: w 2023 r. realizowano przebudowę ul. Ratajczaka na odcinku od ul. 27 Grudnia do ul. Święty Marcin oraz skrzyżowania ulic Święty Marcin i Ratajczaka. Faza II obejmująca odcinek ul. Ratajczaka od skrzyżowania z ul. Święty Marcin poprzez ul. Niezłomnych do skrzyżowania z ul. Matyi i Wierzbicice – trwa procedura wnioskowania o środki unijne dla realizacji tej fazy inwestycji. Ogłoszono przetarg nieograniczony na wybór Generalnego Wykonawcy robót budowlanych.
Przebudowa tras tramwajowych (ul. Kórnicka-os. Lecha- rondo Żegrze, ul. Wierzbicice i 28 Czerwca 1956 r., ul. Zwierzyniecka, ul. Dąbrowskiego)	Zarząd Transportu Miejskiego	W 2024 r. zakończona została realizacja robót budowlanych w ramach odcinka I zadania (ul. Kórnicka – os. Lecha) i Ring łacina. Zgodnie z decyzją RDOŚ trwa nadzór porealizacyjny populacji płazów wzdłuż przebudowanej trasy

Nazwa zadania	Koordynator	Etap/zaawansowanie
		Kórnickiej i w jej zasięgu oddziaływania na terenie użytku ekologiczny „Traszki Ratajskie”.
Zakup nowych niskoemisyjnych pojazdów transportu publicznego	Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne Sp. z o.o. (MPK), PKS Poznań SA, operatorzy gminni realizujący usługi lokalnego transportu zbiorowego w ramach porozumień międzygminnych w zakresie organizacji przez Miasto Poznań lokalnego transportu zbiorowego	Działanie ciągłe. W 2024 r. MPK Poznań Sp. z o.o. aplikowało o dofinansowanie zakupu tramwajów w naborze „Zeroemisyjny transport zbiorowy w miastach (tramwaje)”. Dofinansowanie zostało przyznane w marcu 2025 r. wysokości 215,7 mln zł, (tj. 85% dofinansowania) na zakup 30 sztuk nowoczesnych, ekologicznych, niskopodłogowych i dwukierunkowych tramwajów Moderus Gamma LF 04.
Utworzenie nowych połączeń komunikacyjnych (os. Świerczewo z centrum miasta, północnych osiedli miasta z trasą PST, usprawnienie ruchu komunikacyjnego do węzła Ogrody/Brama Zachodnia)	Zarząd Transportu Miejskiego	Realizowano prace projektowe dla budowy 8. zintegrowanych węzłów przesiadkowych (ZWP) rozmieszczonych wzdłuż północnej kolejowej (towarowej) obwodnicy Poznania w sąsiedztwie nowoprojektowanych osobowych przystanków kolejowych.
Realizacja programu „Poznań Rataje – Franowo” w zakresie modernizacji układu drogowego	Zarząd Dróg Miejskich	Zadanie zrealizowane.
Rozbudowa Strefy Tempo 30	Zarząd Dróg Miejskich	Działania ciągłe. W 2024 r. kontynuowano prace dot.

Nazwa zadania	Koordynator	Etap/zaawansowanie
		uporządkowania parkowania na Wildzie i Łazarzu, w tym wprowadzenia zmian w stałej organizacji ruchu na obszarze Strefy Płatnego Parkowania na terenie Osiedli św. Łazarz i Wilda.
Budowa systemu parkingów Park&Ride	Zarząd Dróg Miejskich, Biuro Koordynacji Projektów i Rewitalizacji Miasta	Działania ciągłe. Opracowywana jest dokumentacja projektowa parkingu placowego Park&Ride (P+R) zlokalizowanego przy ulicy Zgoda na Górczynie.
Rozbudowa miejskiej sieci dróg rowerowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą	Zarząd Dróg Miejskich, Biuro Koordynacji Projektów i Rewitalizacji Miasta	Działania ciągłe. w 2024 r. sieć dróg rowerowych w Poznaniu wynosiła 351 km i zwiększyła się o 5,63 km w stosunku do 2023 r. Została rozbudowana m.in. w ciągu ulic: Solnej (etapy I i II), Dmowskiego (od ul. Hetmańskiej do ul. Potockiej, etap I); zrealizowano trasę rowerową wzdłuż PST (od ul. Słowiańskiej do Parku Wodniczki, etap I); układ dróg dla rowerów przy ulicach Strzeleckiej i Królowej Jadwigi. Na 23 jednokierunkowych ulicach wyznaczono kontraruchy. w ramach projektu „Zrównoważona mobilność miejska w Metropolii Poznań – Etap I” realizowano 2 zadania: „Rozbudowa

Nazwa zadania	Koordynator	Etap/zaawansowanie
		metropolitalnego układu dróg pieszo-rowerowych” (rozbudowa ul. Estkowskiego, Małe Garbary, Wolnica i Solnej w Poznaniu w zakresie budowy drogi rowerowej) oraz „Rozbudowa metropolitalnego układu dróg pieszo-rowerowych” (budowa kładki pieszo-rowerowej przez rzekę Wartę w Czerwonaku).
Utworzenie parku Rataje	Zarząd Zieleni Miejskiej	Zadanie zrealizowane.
Zagospodarowanie starego koryta Warty	Zarząd Zieleni Miejskiej, Biuro Koordynacji Projektów i Rewitalizacji Miasta, Wydział Gospodarki Nieruchomościami	Działania ciągłe.
Budowa i modernizacja obiektów nad Wartą (kładka pieszo-rowerowa nad Wartą i Cybiną, Łazienki rzeczne, Dzieciniec Pod Słońcem)	Biuro Koordynacji Projektów i Rewitalizacji Miasta, Wydział Gospodarki Nieruchomościami, Zarząd Dróg Miejskich, Zarząd Transportu Miejskiego	Mosty Berdychowskie to dwie przeprawy mostowe – pierwsza nad Wartą łączy Stare Miasto i południowy cypel Ostrowa Tumskiego; druga – nad kanałem ulgi łączącym Wartę z rzeką Cybiną – łączy cypel z ul. Berdychowo i terenami Politechniki Poznańskiej. Nowe mosty udostępniono dla mieszkańców 28 lutego 2025 r.
Rozbudowa ciągu pieszo-rowerowego Wartostrada	Biuro Koordynacji Projektów i Rewitalizacji Miasta	Zadanie ciągłe.
Unowocześnienie systemu gospodarki odpadami	Zakład Zagospodarowania Odpadów, Wydział Gospodarki Komunalnej, Związek Międzygminny GOAP, Wydział	Działania ciągłe. Miasto Poznań wystąpiło ze struktur Związku Międzygminnego „Gospodarka Odpadami

Nazwa zadania	Koordynator	Etap/zaawansowanie
	Kształtowania i Ochrony Środowiska	Aglomeracji Poznańskiej” i przejęło od 1 stycznia 2022 r. kompetencje w zakresie gospodarki odpadami na terenie miasta Poznania.
Budowa nowego schroniska dla zwierząt	Zakład Usług Komunalnych	Zadanie zrealizowane. W 2021 r. zakończono budowę Schroniska dla Zwierząt w Poznaniu przy ul. Kobylepole 51, którym zarządza jednostka budżetowa Miasta – Usługi Komunalne.

Źródło: opracowanie UMP

Priorytet: „Przyjazne osiedla”

Realizacja priorytetu zakłada coraz lepsze warunki i jakość życia w skali lokalnej, na obszarach osiedli posiadających własny, wyjątkowy charakter. Jest to związane z rozwojem, na tych obszarach, miejskich usług oraz tworzeniem przyjaznych i dostępnych dla wszystkich mieszkańców przestrzeni publicznych. Ważnym obszarem jest Śródmieście, które pełniąc funkcje miastotwórcze, metropolitalne i ponadregionalne, jednocześnie wymaga kompleksowych działań rewitalizacyjnych. Warunkiem efektywnej realizacji priorytetu jest włączenie mieszkańców poprzez tworzenie warunków do rozwoju aktywizacji społecznej i budowanie tożsamości lokalnej. Zgodnie ze Strategią, Miasto wspiera inicjatywy społeczne, stymulujące budowanie lokalnej oferty kulturalnej, sportowo-rekreacyjnej i usług społecznych na osiedlach, dofinansowując projekty wskazane przez mieszkańców jako ważne dla lokalnej społeczności sąsiedzkiej. Coraz powszechniejsze staje się udostępnianie przestrzeni publicznej i lokali komunalnych na lokalne działania i inicjatywy społeczne, kulturalne, promujące zdrowy tryb życia i lokalne rzemiosło. W ramach zadań wynikających z przepisów prawa, Miasto Poznań stara się zapewnić lokalnym społecznościom dostęp do różnego rodzaju usług publicznych oraz kształtować warunki do rozwoju usług komercyjnych. Dynamiczny rozwój osiedli (zwłaszcza Naramowic i Strzeszyna) powoduje konieczność skumulowania działań inwestycyjnych, obok Śródmieścia, także w tych obszarach.

W ramach zadań kluczowych w 2024 r. realizowano:

- w zakresie wspierania rewitalizacji i tworzenia nowych otwartych przestrzeni publicznych:
 - projekt „Rewaloryzacja przestrzeni płyty Starego Rynku w Poznaniu wraz z przekształceniem fragmentu bloku śródrynkowego (ul. Jana Baptisty Quadro) w pasaż kultury” – prace zakończone zostały do końca listopada 2024 r. Ułożona została kostka kamienna na płycie rynku, zamontowano podwyższone oświetlenie oraz nową linię lamp po wewnętrznej stronie płyty. Urządzone zostały skwery zieleni, nasadzono drzewa. We współpracy z Gestorami dokonano wymiany i rozbudowy wszystkich sieci podziemnych. Wybudowano zbiorniki retencyjne, by uchronić kamienice od zalewania oraz by wykorzystać zebrany nadmiar wody do podlewania zieleni. Rozdzielono kanalizację ogólnospławną na deszczową i sanitarną, podłączono okoliczne kamienice. Wszystkie prace realizowane były pod ścisłym nadzorem Miejskiego Konserwatora Zabytków. Zakończono też prace związane z toaletą dostosowaną do potrzeb osób z niepełnosprawnościami;
- wydarzenia aktywizujące i integrujące społeczność lokalną w przestrzeniach publicznych:
 - działania promujące i aktywizujące życie społeczno-kulturalne oraz działalność gospodarczą na rewitalizowanym obszarze: **akcja choinkowa wraz z działaniami promującymi inwestycje przebudowy Starego Rynku**; projekt Iluminacje świąteczne – w ramach projektu wytyczona została trasa kulturowa, która, prowadząc przez Poznań, jego zabytki i architekturę opowiada historię miasta i wskazuje miejsca oraz symbole związane z poznańskimi legendami; organizacja wydarzenia Letni Św. Marcin (12 koncertów plenerowych i 2 występów tanecznych, gra miejska, blok wydarzeń dla dzieci, w tym przedstawienie teatralne, udział ok. 1000 osób w wydarzeniu); Targ Śródecki – Kultura i dziedzictwo; Dzień Integracji Sąsiedzkiej na Śródcie; Spotkanie wigilijne na Śródcie; Slow Food Śródka – Świąteczne Smaki i Tradycje; przechadzki z cyklu Kino, kawiarnia i spacer (3 tematyczne przechadzki z cyklu kino, kawiarnia i spacer po ul. Św. Marcin, które miały wymiar edukacyjny i podejmowały następujące tematy: „Ikony św. Marcina, czyli o najważniejszych zabytkach ulicy”, „Kulturalny i oświatowy Św. Marcin”, „Od Powstania Wielkopolskiego do Powstania Czerwca’56, czyli o obiektach związanych z historią obu zrywów”; edycja 2024 przechadzek została zrealizowana także na Śródcie i Chwaliszewie); festyn z kiermaszem „Spotkajmy się na Mostowej”; obchody 34. Dni Łazarza; „Majówka na Bernardynach” – celem wydarzenia była integracja i aktywizacja społeczności lokalnej Garbar, budowanie i umacnianie sąsiedztwa, a także ożywienie Placu Bernardyńskiego; Święto Fyrtla Garbary; akcja „Ocieplamy Garbary” (akcja obejmowała m.in. warsztaty tworzenia papierowych gwiazd, które przekazywano przedsiębiorcom z fyrtla Garbary, warsztaty tworzenia skrzatów, świec z wosku, warsztaty recyklingowe); projekt „Inspiruj, angażuj, twórz!” (warsztaty edukacyjne skierowane do młodzieży i dorosłych, a ich celem było które

rozbudzenie zainteresowania architekturą, w tym architekturą zieleni, kształtowanie poczucia własnej tożsamości oraz szacunku dla dorobku historycznego); wydarzenie Posterunek Powstańczy, którego celem było uczczenie pamięci Powstańców w miejscu wyjątkowym na Marcinie, pod siedzibą tworzonego ówczesnego Dowództwa Głównego Powstania Wielkopolskiego, w Hotelu Royal. Wydarzenie przybliżyło mieszkańcom historię ważnych miejsc na mapie Poznania; integracja społeczności lokalnej w przestrzeni zorganizowanej strefy rekreacyjnej na Rynku Łazarskim; Duchy Przeszłości Spotkanie Integracyjne z koncertem w tle (działania nawiązujące do świąt zaduszkowych w różnych kulturach oraz do dawnych, słynnych mieszkańców Łazarza m.in. Anny Jantar i Kazimierza Nowaka, połączone z paradą duchów Łazarza); „presylwester” – pokazy widowiskowo-artystyczne na Rynku Łazarskim;

- **renowacja zabytkowych kamienic miejskich oraz obiektów zabytkowych o walorach turystycznych** – w 2024 r. Miasto dofinansowało prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy obiektach wpisanych do rejestru zabytków. Miejski Konserwator Zabytków nadzorował realizację 11. dotacji o łącznej wartości 1,3 mln zł, które otrzymały m.in. zabytkowe kamienice przy ul. Wyspiańskiego 15, Matejki 60, Wodnej 22, Woźnej 7/8 i 9, Roosevelta 4, kościół Karmelitów Bosych na Wzgórzu św. Wojciecha i kościół pw. Św. Franciszka z Asyżu przy pl. Bernardyńskim. Od 2025 r. rozszerzony został zakres podmiotów, które mogą uzyskać środki w ramach dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytku o wszystkie obiekty ujęte w Gminnej Ewidencji Zabytków. W ramach dotacji z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków w 2024 r. beneficjenci wykonali prace konserwatorskie i restauratorskie przy barokowym Kościele pw. Św. Kazimierza na Śródcie będącym własnością parafii polsko-katolickiej, a także w kościele pw. Św. Michała Archanioła na ul. Stolarskiej, kościele pw. Najświętszego Serca Jezusa i św. Floriana przy ul. Kościelnej, kościele pw. Maryi Królowej Polski na Rynku Wildeckim oraz organach Ladegasta w kościele Farnym;
- zasady zagospodarowania przestrzeni publicznej ulic Starego Miasta w oparciu o uchwałę Rady Miasta Poznania o utworzeniu „Parku Kulturowego Stare Miasto”, w tym związanych z kampanią informacyjno-promocyjną „Jak legalnie umieścić szyld na budynku w parku kulturowym”; opracowane Certyfikaty Dobrych Praktyk w ramach Parku Kulturowego, promują lokalnych przedsiębiorców, którzy w sposób wzorcowy przygotowali w danym roku szyldy i reklamy swojego przedsiębiorstwa;
- **w zakresie zapewnienia dostępności mieszkań dla wszystkich grup społecznych:**
 - **inwestycje komunalnego budownictwa mieszkaniowego** – w 2024 r. kontynuowano realizację inwestycji – przy ul. Nadolnik (budowa 130 mieszkań – planowany termin zakończenia 2025 r.) oraz ul. Darzyborskiej (łącznie 81 mieszkań – planowany termin zakończenia 2026 r.). W 2024 r. zakończono budowę i oddano do użytkowania pierwszy z trzech budynków planowanych do realizacji w ramach inwestycji przy ul. Darzyborskiej (15 mieszkań). W przygotowaniu są kolejne inwestycje m.in. przy ul.:

Kopanina (planowana budowa 161 mieszkań – uzyskano decyzje o pozwoleniu na budowę dla inwestycji, planowany termin zakończenia 2027 r.), Jarzębowej (planowana budowa 181 mieszkań – uzyskano decyzje o pozwoleniu na budowę dla inwestycji, planowany termin zakończenia 2026 r.), Kotarbińskiego (planowana budowa 82 mieszkań – uzyskano decyzje o pozwoleniu na budowę dla inwestycji, planowany termin zakończenia 2026 r.);

- **program „POZnań – i zamieszkaj”** – w 2024 r. zostało oddanych 199 mieszkań w ramach inwestycji 6MW; prowadzono nabór do programu na drugi etap inwestycji – 9 budynków, 353 lokale (pole inwestycyjne 7 MW na Strzeszynie, rejon ul. Zawackiej i ul. Ceglowskiej); lista najemców zawierająca 601 wnioskodawców została przekazana do realizacji Poznańskiemu Towarzystwu Budownictwa Społecznego sp. z o.o. Zakończenie budowy i zasiedlenie budynków mieszkalnych planowane jest na IV kwartał 2025 r.;
- **program „Mieszkanie dla Seniora”** – w 2024 r. kontynuowano, we współpracy z Poznańskim Towarzystwem Budownictwa Społecznego sp. z o.o., realizację programu „Mieszkanie dla Seniora”; do programu pozyskano 3 nowe lokale korzystając z prawa pierwszeństwa w zawarciu umowy partycypacji w kosztach budowy lokalu mieszkalnego w zasobie Poznańskiego Towarzystwa Budownictwa Społecznego sp. z o.o. (przy ul. Słowiańskiej 55A, przy ul. Szyperskiej 10, przy ul. Naramowickiej 211B);
- **program „Mieszkanie studyjne dla Seniora”** – mieszkania studyjne dla seniorów to lokale samodzielne, wyposażone w aneks kuchenny i łazienkę z WC, wydzielone z mieszkań komunalnych o powierzchniach przekraczających 80 m². W 2024. oddano do użytku 8 mieszkań studyjnych dla seniorów w zmodernizowanym budynku przy pl. Bernardyńskim 4 (1 na parterze, 7 na I piętrze). Łącznie programem jest objętych 17 lokali. W 2024 r. trwały prace nad włączeniem do programu lokali przy ul. Garbary 41 (zgodnie z opracowaną dokumentacją projektową po remoncie budynku powstaną 33 lokale mieszkalne, z czego 8 lokali zostanie przeznaczonych dla seniorów);
- **„Społeczna Agencja Najmu (ZKZL)”** – w 2024 r. Miasto Poznań zawarło z Bankiem Gospodarstwa Krajowego umowę w sprawie stosowania dopłat ze środków z Funduszu Dopłat oraz umowę o świadczenie usług za pośrednictwem systemu „Mieszkanie na Start” (MnS), o których mowa w ustawie o pomocy państwa w ponoszeniu wydatków mieszkaniowych w pierwszych latach najmu mieszkania. W wyniku umów objęto dopłatami 38 lokali mieszkalnych, co do których zawarto umowy dzierżawy w ramach programu mieszkaniowego SAN, a Bank zabezpieczył środki przeznaczone na wypłaty tych dopłat w łącznej wysokości ponad 3 mln zł. W 2024 r. trwały prace nad wprowadzeniem innowacji do funkcjonującego modelu SAN, poprzez połączenie pomocy mieszkaniowej z usługami aktywnej integracji dla min. 100 osób, które nie mogą sobie pozwolić na samodzielny najem lub zakup mieszkania na rynku;

- **„Najem socjalny lokali ze wsparciem”** (162 lokale ZKZL w 50. mieszkaniach) – przekazano 7 organizacjom pozarządowym (NGOs) dotację 1,2 mln zł na udzielanie wsparcia najemcom;
- **„Mieszkania chronione (treningowe)”** – w 7 mieszkaniach przebywa 33 pełnoletnich usamodzielniających się wychowanków rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo – wychowawczych;
- **modernizacje kamienic miejskich** – w 2024 r. w ramach programów poprawy stanu technicznego istniejącego zasobu mieszkaniowego Miasta prowadzono prace termomodernizacyjne i izolacyjne, remonty oraz modernizacje wielobranżowe w 5 budynkach przy ul. Knapowskiego 30, Pl. Bernardyńskim 4, ul. Górna Wilda 80/Różana 9A, i Albańskiej 22, ul. Nowe Zagórze 9-11/Wieżowa 71, a także kilkudziesięciu pustostanów. Kontynuowano roboty budowlane w 2 kamienicach (Garbary 41 i Wojskowa 8). Na finansowanie prac pozyskano bezzwrotne wsparcie ze środków Funduszu Dopłat BGK;
- **w zakresie zapewnienia wysokiej jakości lokalnej oferty kulturalnej, sportowo-rekreacyjnej, usług społecznych i oświatowych na osiedlach:**
 - realizacja programów: Przystanek dla Kultury i Osiedla Warte Poznania;
 - tworzenie i wspieranie „przestrzeni wspólnych” – Dom Tramwajarza. Jeżycki Dom Kultury;
 - **inicjowanie „projektów wspólnych”**, realizowanych we współpracy z lokalnymi ośrodkami, dzielnicowymi instytucjami kultury, bibliotekami, rzemieślnikami, przedsiębiorcami, radami osiedli, placówkami oświatowymi, wspólnotami mieszkaniowymi (zrealizowano łącznie około 100 projektów);
 - **wspieranie i realizacja projektów wyłonionych w ramach Poznańskiego Budżetu Obywatelskiego na rok 2024 „Kultura na Fyrtlach”** (przeprowadzono 8 konkursów ofert w ramach PBO na działania kulturalne realizowane na osiedlach Sołacz, Piątkowo, Piątkowo Północ i Nowe Winogrody Północ, Krzesiny-Pokrzywno-Garaszewo, Szczepankowo-Spławie-Krzesinki, Kiekrz, Krzyżowniki-Smochowice, Podolany, Strzeszyn, Głuszyna, Fabianowo-Kotowo, Antoninek-Zieliniec-Kobylepole, Ławica, Starołęka-Minikowo; w ramach konkursów wspartych zostało 29 projektów, jak m.in. lokalne festiwale, pokazy filmowe na osiedlach, na łączną kwotę blisko 2 mln zł;
 - **2 konkursy ofert na działania kulturalne dla mieszkańców** osiedli Jeżyce, Winiary, Morasko-Radojewo w ramach środków budżetowych przekazanych przez Rady Osiedli; w ramach konkursów wspartych zostało 14 projektów na łączną kwotę 350 tys. zł;
 - rozwój lokalnej oferty kulturalnej i budowanie więzi wśród społeczności lokalnych – dla mieszkańców osiedli zorganizowano różnorodne i liczne wydarzenia, jak m.in: „Lato z Estradą” (program obejmował ponad 100 bezpłatnych wydarzeń na 16 osiedlach Poznania, w których udział wzięło ponad 10 000 osób; wydarzenia odbywały się pod hasłem „Podróże po kulturze”); Budniczy domek kultury – cykl

działań artystycznych na Starym Rynku w Poznaniu; Dom Tramwajarza. Jeżycki Dom Kultury. Program 2024-2026; cykl wystaw i działań artystycznych w Galerii Sztuki ROZruch – Jeżyckie Centrum Kultury i ROZruch Gallery 3D; Fyrtel Główna – interdyscyplinarne laboratorium twórcze Społecznego Centrum Kultury; Sąsiedzki Dom Sztuki; Magiel Artystyczny – Lokalne Centrum Kultury; Kultura na peryferiach – Kierskie Centrum Kultury; Ośrodek Stowarzyszenia Łazęga Poznańska – Atelier w sercu miasta – kontynuacja działalności w roku 2024; Lokal – miejsce spotkań dla lokalnej społeczności Winograd; Smochy Festiwal;

- **Młodzieżowe Centra Sportu** – funkcjonowało ich 110, szkolenia odbywały się w 56 dyscyplinach sportowych w 68 klubach; w zajęciach udział wzięło 9,2 tys. młodych sportowców;
- **projekt ogólnomiejski w ramach PBO Trener Osiedlowy** (w zajęciach odbywających się na 20 boiskach i salach gimnastycznych uczestniczyło 1,4 tys. dzieci i młodzieży, 270 dzieci uczestniczyło w bezpłatnym letnim wypoczynku);
- **21 rejonowych projektów realizowanych w ramach Poznańskiego Budżetu Obywatelskiego** – prowadzone przez instruktorów bezpłatne zajęcia sportowo-rekreacyjne dla dzieci i młodzieży, dorosłych, seniorów i całych rodzin z poszczególnych dzielnic (w zajęciach uczestniczyło ponad 31 tys. osób);
- **program termorenowacji placówek oświatowych** – kontynuowano realizację programu obejmującego między innymi ocieplenie ścian i dachów budynków, wykonanie nowych elewacji, wymianę stolarki okiennej i drzwiowej, modernizację kotłowni i węzłów ciepłych oraz modernizację instalacji grzewczych – w 2024 r. prace termomodernizacyjne zrealizowano w 10. placówkach oświatowych, 4 przedszkolach (nr 42 przy ul. Prądyńskiego, nr 75 przy ul. Spornej, nr 78 przy ul. Nadolnik, nr 6 na os. Lecha); Zespole Szkół Ogólnokształcących Nr 4 na os. Czecha; Zespole Szkół Geodezyjno-Drogowych przy ul. Szamotulskiej; Zespole Szkół Samochodowych przy ul. Zamenhofa; Młodzieżowym Domu Kultury Nr 2 przy ul. Za Cytadelą; Zespole Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych nr 2 przy ul. 28 Czerwca 1956 r.; Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej nr 7 przy ul. Św. Antoniego; ponadto opracowano dokumentację projektową termomodernizacji budynku Przedszkola nr 9 na os. Jagiellońskim oraz budynku Przedszkola nr 131 na os. Przyjaźni;
- **budowa szkoły na Strzeszynie** – w 2024 r. zrealizowano roboty budowlanych zespołu szkolno-przedszkolnego do stanu surowego zamkniętego; planowane zakończenie inwestycji 2025 r.;
- **projekty inwestycyjne w placówkach oświatowych**, w tym m.in.: przebudowa budynku Szkoły Podstawowej nr 68 na os. Jana III Sobieskiego (zakończono roboty budowlane, przekazano obiekt do użytkowania); Szkoła Podstawowa nr 78 – modernizacja pomieszczeń szkolnych na potrzeby oddziałów przedszkolnych (zakończono roboty budowlane, przekazano pomieszczenia do użytkowania); modernizacja Ogrodu Jordanowskiego nr 1 przy ul. Solnej (zakończono roboty budowlane, przekazano obiekt do użytkowania); rozbudowa budynku XV Liceum

- Ogólnokształcącego na os. Bolesława Chrobrego na potrzeby Zespołu Szkół Komunikacji (wyłoniono wykonawcę dokumentacji projektowej, rozpoczęto prace projektowe); budowa hali sportowej przy XX Liceum Ogólnokształcącym (zakończono roboty budowlane); modernizacja pomieszczeń Bursy Szkolnej nr 3 na potrzeby Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej nr 5 (trwały prace projektowe);
- prace **remontowo-modernizacyjne** w szkołach i placówkach oświatowych – prace remontowo-modernizacyjne o większym lub mniejszym zakresie przeprowadzono w blisko 220 szkołach i placówkach oświatowych i obejmowały między innymi: remonty sanitariatów, remonty bloków sportowych, naprawy dachów, remonty posadzek w klasach i w ciągach komunikacyjnych, wymianę stolarki okiennej i drzwiowej, naprawy instalacji elektrycznych i oświetlenia, remonty instalacji wodno-kanalizacyjnych, centralnego ogrzewania;
 - **systemy małej retencji wody w placówkach oświatowych** – w 2024 r. kontynuowano zadania modernizacyjne polegające na wykonaniu systemów małej retencji wody w szkołach i placówkach oświatowych w ramach projektu „Wsparcie małej retencji wodnej i rozwój zielono-niebieskiej infrastruktury na obszarze Metropolii – Etap I” (zagospodarowanie terenu Szkół Podstawowych nr 77, 11, 20 oraz Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 16, przy którym działa Szkoła Podstawowa nr 82);
- **w zakresie podniesienia poziomu bezpieczeństwa publicznego:**
 - rozbudowę i modernizację Systemu Monitoringu Wizyjnego Miasta Poznania (SMWMP) – w 2024 r. System został rozbudowany o kolejnych 100 kamer, z tego 63 kamery dołączono w ramach zadania projektowego „Infrastruktura Technicznych Systemów Bezpieczeństwa i Porządku Publicznego oraz Monitoringu Wizyjnego Miasta Poznania”, a 37 w ramach zadań inwestycyjnych innych jednostek i spółek miejskich; zmodernizowano 39 punktów kamerowych zlokalizowanych w rejonie pętli Zawady, pętli Junikowo i na płycie Starego Rynku; łącznie na koniec 2024 r. w Systemie funkcjonowały 1493 kamery;
 - **dodatkowe oświetlenie przejść dla pieszych** – dla zwiększenia bezpieczeństwa pieszych przekraczających jezdnię po zmroku 11 lokalizacji na terenie miasta zostało wyposażone w dodatkowe oświetlenie, m.in. ulice: Szczepankowo (przy ul. Na Dołku), Smolna (przy skrzyżowaniu z ul. Główną), Wojciechowskiego (przy ul. Suszki), Umultowska (przy przejeździe kolejowym), Dąbrowskiego (przy wejściu do ogrodu botanicznego), Kraszewskiego (przy skrzyżowaniu z ul. Szamarzewskiego), Palacza, Morasko i al. Solidarności;
 - kontynuowano remonty i modernizacje chodników; wygodniej i bezpieczniej można poruszać się chodnikiem na ulicy: Górna Wilda (od ul. Spychalskiego do Wierzbicice, strona wschodnia), Łąkowa, Ziętary, Marcelińska, Poprzeczna, Śmiełowska, Miechowska, Klonowica, Wiatraczna, Gospodarska, Fabryczna, Szymanowskiego;
 - działania prewencyjnych w zakresie bezpieczeństwa publicznego i ochrony ludności, w tym m.in.: „Na drodze – Patrz i Słuchaj”; „Jednoślądem bezpiecznie do celu”;

„Bezpieczna droga do szkoły”; „Świec przykładem-Noś odblaski!”; „Twoje światła – Nasze bezpieczeństwo”; „Wielkopolski bezpieczny rower – WIBEROO”.

Tabela 17. Etapy realizacji zadań kluczowych przypisanych do priorytetu „Przyjazne osiedla”

Nazwa zadania	Koordynator	Etap/zaawansowanie
Zagospodarowanie obszaru Naramowic	Miejska Pracownia Urbanistyczna, Wydział Gospodarki Nieruchomościami, Zarząd Dróg Miejskich, Poznańskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o., Zarząd Komunalnych Zasobów Lokalowych Sp. z o.o., Biuro Koordynacji Projektów i Rewitalizacji Miasta	Prace planistyczne, projektowe. Realizacja projektów inwestycyjnych mających na celu poprawę warunków transportowych (trasa tramwajowa do Naramowic, węzeł komunikacyjny Nowa Naramowicka), budowa mieszkań komunalnych, placówek oświatowych.
Zagospodarowanie obszaru Strzeszyna	Miejska Pracownia Urbanistyczna, Wydział Gospodarki Nieruchomościami, Zarząd Dróg Miejskich, Poznańskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o., Zarząd Komunalnych Zasobów Lokalowych Sp. z o.o., Biuro Koordynacji Projektów i Rewitalizacji Miasta	Prace planistyczne, projektowe, planowanie poprawy warunków transportowych (prace dotyczące rozbudowy infrastruktury transportu publicznego w rejonie Strzeszyna i Strzeszyna Greckiego, skrzyżowania bezkolizyjnego z linią kolejową nr 354 w ciągu ulic Lutyckiej i Gołęcińskiej), budowa mieszkań TBS i zespołu szkolno-przedszkolnego.
Realizacja projektu „Centrum”	Biuro Koordynacji Projektów i Rewitalizacji Miasta, Zarząd Transportu Miejskiego, Zarząd Dróg Miejskich	Program „Centrum etap I – przebudowa torowisk tramwajowych i uspokojenie układu Komunikacyjnego w ulicach: Święty Marcin, Fredry, Mielżyńskiego, 27 grudnia, Pl. Wolności, Towarowa; Zrealizowany

Nazwa zadania	Koordynator	Etap/zaawansowanie
		został w całości zakres 1 – Przebudowa ul. Święty Marcin na odcinku od ul. Gwarnej do ul. Ratajczaka oraz zakres 2.2 – Rozbudowa ul. Święty Marcin na odcinku pomiędzy ul. Ratajczaka i Al. Marcinkowskiego wraz z przebudową fragmentu Alei Marcinkowskiego na odcinku od ul. Święty Marcin do Pl. Wolności. W trakcie realizacji był zakres 2.3 – Rozbudowa drogi Plac Wolności i przebudowa fragmentu ul. 27 Grudnia oraz zakres 2.4 Rozbudowa ulicy 27 Grudnia i Kantaka oraz przebudowa ul. Gwarnej. Program „Centrum etap II – budowa trasy tramwajowej wraz z uspokojeniem ruchu samochodowego w ul. Ratajczaka” – w 2023 r. zrealizowano przebudowę ul. Ratajczaka na odcinku od ul. 27 Grudnia do ul. Święty Marcin oraz skrzyżowania ulic Święty Marcin i Ratajczaka. Faza II obejmująca odcinek ul. Ratajczaka od skrzyżowania z ul. Święty Marcin poprzez ul. Niezłomnych do skrzyżowania z ul. Matyi i Wierzbicice – w 2024 r. trwała procedura wnioskowania o środki

Nazwa zadania	Koordynator	Etap/zaawansowanie
		unijne dla realizacji tej fazy inwestycji. Ogłoszono przetarg nieograniczony na wybór Generalnego Wykonawcy robót budowlanych. Przewiduje się, że realizacja fazy II projektu będzie trwała do 2027 r.
Rewitalizacja obszaru Śródkki, starej gazowni, elektrociepłowni Garbary i zajezdni tramwajowej przy ul. Madalińskiego	Biuro Koordynacji Projektów i Rewitalizacji Miasta, Miejska Pracownia Urbanistyczna, Zarząd Dróg Miejskich, Wielkopolskie Centrum Wspierania Inwestycji Sp. z o.o., Miejski Konserwator Zabytków, Wydział Gospodarki Nieruchomościami	Prace projektowe, koncepcyjne. Dla terenu po dawnej Elektrociepłowni Garbary uchwalony został w grudniu 2021 r. mpzp. Plan dotyczy obszaru o powierzchni około 13,3 ha. Teren ograniczony jest Wartą oraz kanałem Ulgi, natomiast od południa – torami kolejowymi. Granica planu obejmuje również ul. św. Wincentego do skrzyżowania z ul. Hlonda oraz fragment Cybiny. Dla części Ostrowa Tumskiego plan przewiduje nowe osiedle o industrialnym klimacie, otwarte dla wszystkich poznaniaków i zbudowane z troską o zabytki i zieleni.
Rewitalizacja obszaru Jeżyce-Północ	Biuro Koordynacji Projektów i Rewitalizacji Miasta, Miejska Pracownia Urbanistyczna, Zarząd Dróg Miejskich, Miejski Konserwator Zabytków	Opracowany projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru Jeżyce-Północ poddany został konsultacjom społecznym.
Rewaloryzacja Starego Rynku i placu Kolegiackiego	Biuro Koordynacji Projektów i Rewitalizacji Miasta,	Projekt „Rewaloryzacja przestrzeni płyty Starego

Nazwa zadania	Koordynator	Etap/zaawansowanie
oraz realizacja projektu „Wolny Dziedziniec”	Gabinet Prezydenta, Wydział Zamówień i Obsługi Urzędu, Wydział Kultury	Rynku w Poznaniu wraz z przekształceniem fragmentu bloku śródrynkowego (ul. Jana Baptysty Quadro) w pasaż kultury” – projekt został zakończony w marcu 2024 r. Projekt „Rewitalizacja Plac Kolegiackiego” - projekt został zakończony w 2022 r. – odbiór końcowy 28.02.2022 r. Projekt „Wolny Dziedziniec” – otwarty jest dla mieszkańców i turystów, zachęca przestrzenią, zieloną roślinnością i atrakcjami, jak gry miejskie, stałe wystawy, latem odbywały się koncerty, spektakle, festyny w ramach akcji #NAWOLNYM.
Modernizacja rynków miejskich (rynek Jeżycki, Łazarski, Bernardyński, Wildecki	Biuro Koordynacji Projektów i Rewitalizacji Miasta, Zarząd Dróg Miejskich, Zarząd Transportu Miejskiego	Rynek Łazarski – w 2022 r. zakończono przebudowę Rynku (odbiór końcowy 19.01.2022 r.) oraz rozliczenie inwestycji (pozostało 5 lat rękojmi i gwarancji). Wykonano inwentaryzację geodezyjną w zakresie infrastruktury technicznej podziemnej obszaru pl. Bernardyńskiego oraz rynku Wildeckiego wraz z fragmentem ul. Przemysłowej oraz aktualizację map do celów projektowych dla tych terenów.

Nazwa zadania	Koordynator	Etap/zaawansowanie
Renowacja zabytkowych kamienic miejskich oraz obiektów zabytkowych o walorach turystycznych	Miejski Konserwator Zabytków, Biuro Koordynacji Projektów i Rewitalizacji Miasta, Zarząd Komunalnych Zasobów Lokalowych Sp. z o.o., Wielkopolskie Centrum Wspierania Inwestycji Sp. z o.o.	Działanie ciągłe. W 2024 r. Miasto dofinansowało prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy obiektach wpisanych do rejestru zabytków. Miejski Konserwator Zabytków nadzorował realizację 11. dotacji o łącznej wartości 1,3 mln zł.
Budowa mieszkań komunalnych (ul. Rubież, ul. Bolka, ul. Dymka, Zawady, ul. Biskupińska, ul. Opolska, ul. Dojazd)	Zarząd Komunalnych Zasobów Lokalowych Sp. z o.o.	Prace budowlane, prace projektowe. W 2024 r. kontynuowano realizację inwestycji – przy ul. Nadolnik (budowa 130 mieszkań) oraz ul. Darzyborskiej (łącznie 81 mieszkań) W 2024 r. zakończono budowę i oddano do użytkowania pierwszy z trzech budynków planowanych do realizacji w ramach inwestycji przy ul. Darzyborskiej (15 mieszkań). W przygotowaniu są kolejne inwestycje m.in. przy ul.: Kopanina (planowana budowa 161 mieszkań), Jarzębowej (planowana budowa 181 mieszkań), Kotarbińskiego (planowana budowa 82 mieszkań).
Realizacja projektu „Miejskie Biuro Najmu”	Biuro Spraw Lokalowych	Działanie ciągłe – obecnie „Społeczna Agencja Najmu (ZKZL)” – w 2024 r. Miasto Poznań zawarło z Bankiem Gospodarstwa Krajowego umowę w sprawie stosowania dopłat ze

Nazwa zadania	Koordynator	Etap/zaawansowanie
		środków z Funduszu Dopłat oraz umowę o świadczenie usług za pośrednictwem systemu „Mieszkanie na Start” (MnS). W 2024 r. trwały prace nad wprowadzenie innowacji do funkcjonującego modelu SAN, poprzez połączenie pomocy mieszkaniowej z usługami aktywnej integracji dla min. 100 osób, które nie mogą sobie pozwolić na samodzielny najem lub zakup mieszkania na rynku.
Realizacja programów „Mieszkanie dla Seniora” oraz „Mieszkanie dla Absolwenta”	Biuro Spraw Lokalowych	Działanie ciągłe. Realizacja programu „Mieszkanie dla Seniora”: w 2024 r. do programu pozyskano 3 nowe lokale korzystając z prawa pierwszeństwa w zawarciu umowy partycypacji w kosztach budowy lokalu mieszkalnego w zasobie Poznańskiego Towarzystwa Budownictwa Społecznego sp. z o.o. (przy ul. Słowiańskiej 55A, przy ul. Szyperskiej 10, przy ul. Naramowickiej 211B). Program „Mieszkanie studyjne dla Seniora” – programem jest objętych 17 lokali; w 2024 r. oddano do użytku 8 mieszkań studyjnych dla seniorów w zmodernizowanym budynku przy pl. Bernardyńskim 4.

Nazwa zadania	Koordynator	Etap/zaawansowanie
		Realizacja programu program „Mieszkanie dla Absolwenta”: 143 lokale PTBS.
Budowa placówek przedszkolnych i szkolnych (Strzeszyn, Naramowice, Radojewo-Morasko i Umultowo, Piątkowo, Szczepankowo, Krzesiny, os. Kwiatowe)	Biuro Koordynacji Projektów i Rewitalizacji Miasta, Wydział Oświaty	W 2024 r. zrealizowano roboty budowlanych zespołu szkolno-przedszkolnego do stanu surowego zamkniętego; planowane zakończenie inwestycji 2025 r.
Budowa nowych obiektów sportowych (budowa basenu na os. Zwycięstwa, hali lekkoatletycznej przy ul. Warmińskiej, obiektu wielofunkcyjnego w parku J. Kasprowicza, areny sportów walki przy ul. Reymonta) oraz modernizacja basenu na Ratajach – os. Piastowskie	Biuro Koordynacji Projektów i Rewitalizacji Miasta, Wydział Sportu, Poznańskie Ośrodki Sportu i Rekreacji	Zadanie realizowane sukcesywnie. Budowa basenu na os. Piastowskim zakończył się w 2019 r. W 2021 r. zakończono budowę pływalni na os. Zwycięstwa.
Udostępnianie przestrzeni publicznej i lokali komunalnych na lokalne działania i inicjatywy społeczne, kulturalne oraz promujące zdrowy tryb życia i lokalne rzemiosło	Zarząd komunalnych Zasobów Lokalowych Sp. z o.o., Biuro Koordynacji Projektów i Rewitalizacji Miasta, Gabinet Prezydenta	Działanie ciągłe.
Rozbudowa i modernizacja systemu monitoringu wizyjnego Wydział Zarządzania Kryzysowego i Bezpieczeństwa	Wydział Zarządzania Kryzysowego i Bezpieczeństwa	Działanie ciągłe. Łącznie na koniec 2024 r. w Systemie funkcjonowały 1493 kamery; w 2024 r. System został rozbudowany o kolejnych 100 kamer; zmodernizowano 39 punktów kamerowych zlokalizowanych w rejonie pętli Zawady, pętli Junikowo i na płycie Starego Rynku.

Źródło: opracowanie UMP

Priorytet: „Wspólnotowość i dialog społeczny”

Realizacja priorytetu zakłada tworzenie warunków włączania mieszkańców do odpowiedzialnego współdecydowania o rozwoju miasta. Duża aktywność mieszkańców oraz rosnąca rola organizacji pozarządowych i ruchów miejskich budują wysoki kapitał społeczny, który jest bazą do tworzenia solidarności wśród społeczności lokalnej w celu wyrównywania szans i unikania nierówności społecznych. Zgodnie ze Strategią, Miasto prowadzi działania sprzyjające rozwojowi świadomego i silnego społeczeństwa obywatelskiego, uczestniczy w dialogu społecznym, wspiera partycypację publiczną, oddaje społeczności lokalnej faktyczną decyzyjność wyboru projektów ważnych dla jakości ich życia, wspiera rozwój lokalnych inicjatyw społecznych na rzecz dobra wspólnego. Miasto przygotowuje ofertę dla mieszkańców, która uwzględnia wszystkie grupy społeczne i buduje solidarność oraz wspólnotowość. W ramach rozwijania idei otwartego miasta promowane są i wspierane zachowania i wartości wspierające osoby społecznie słabsze i zagrożone wykluczeniami, integrację przybyszów w lokalnym środowisku, przeciwdziałanie wszelkim rodzajom dyskryminacji. Wdrażane są działania na rzecz podniesienia poziomu wykorzystania inteligentnych technologii w usługach publicznych oraz zaangażowania mieszkańców w rozwój miasta, budowy otwartej administracji, otwierania danych i informacji o mieście, prowadzone są działania i kampanie informacyjno-edukacyjne przeciwdziałające różnym formom wykluczenia społecznego.

W ramach zadań kluczowych w 2024 r. realizowano:

- **w zakresie tworzenia Miasta przyjaznego rodzinom i seniorom:**
 - **Centrum Inicjatyw Rodzinnych (CIR)** – jego celem jest promowanie rodziny i wspieranie jej rozwoju, budowanie przestrzeni do dialogu oraz integracji lokalnych społeczności. CIR prowadziło we współpracy z partnerami i organizacjami pozarządowymi projekty z zakresu polityki prorodzinnej i integracji międzypokoleniowej, w tym zajęcia edukacyjne, rozwojowe i artystyczne dla dzieci oraz projekty, warsztaty i szkolenia dla rodziców; wydawało także certyfikaty Miejsce Przyjazne Rodzinie i Karty Dużej Rodziny oraz świadczyło kompleksowe usługi informacyjne dla rodzin, m.in. o wydarzeniach kulturalno-edukacyjnych, ofercie żłobków oraz placówek oświatowych i wychowawczych, Poznańskiego Centrum Świadczeń; w Centrum realizowane były m.in. warsztaty dla przyszłych rodziców przygotowujących się do roli rodzica, warsztaty kompetencji wychowawczych, spotkania grupy wsparcia dla rodziców, czy różnego typu poradnictwa, warsztaty dla rodziców z pierwszej pomocy udzielanej dziecku, warsztaty kierowane do poznańianek. Projekty realizowane w Centrum Inicjatyw Rodzinnych odbywają się we współpracy z licznymi organizacjami pożytku publicznego; wszystkie wydarzenia realizowane przez CIR mają charakter otwarty i są bezpłatne; w ramach pełnienia funkcji informacyjnej Centrum dysponuje także ofertami poznańskich żłobków,

przedszkoli i szkół, informacjami dotyczącymi kultury, sportu oraz możliwości spędzania wolnego czasu. W 2024 r. Poznańskie Centrum Świadczeń otrzymało Nagrodę Karty Różnorodności za działalność Centrum Inicjatyw Rodzinnych na rzecz budowania spójności społecznej. W 2024 roku z oferty CIR skorzystało 6 937 klientów, z czego 1 611 stanowiły dzieci;

- **Program rozwoju pieczy zastępczej** – ma na celu zapewnienie rodzinom zastępczym wsparcia psychologicznego, pedagogicznego i prawnego, w tym specjalistycznego; działania obejmują zapewnienie wsparcia funkcjonowania systemu pieczy zastępczej (instytucjonalnej), w tym działalności placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz zapewnienie opieki i wychowania dzieciom częściowo lub całkowicie pozbawionym opieki rodzicielskiej poprzez prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych; w 2024 r. udzielono wsparcia finansowego dla 652 dzieci przebywających w 445 rodzinach zastępczych (w tym: 330 rodzin spokrewnionych, 200 rodzin niezawodowych i 122 rodzin zawodowych tj. o 97 rodzin więcej w stosunku do roku 2023).; W Poznaniu powstał **nowy rodzinny dom dla dzieci**. To pierwsza placówka tego typu w mieście, którą poprowadzi organizacja pozarządowa – Fundacja Wspierania Rodziny „Niebieski Koralik”. Zamieszka w niej 6-cioro dzieci.; W 2024 r. otwarte zostało **Centrum Pomocy Dzieciom**, zapewnia dzieciom kompleksową pomoc. Tu dzieci mogą mówić o trudnych doświadczeniach bez strachu i wstydu z dala od formalnej przestrzeni policyjnej. Miejsce to powstało ono dzięki determinacji Marzeny Affeldt, prezeski Fundacji „Dziecko w Centrum”, jej zespołu oraz dotacji Miasta w wysokości 150 tys. zł. O wyposażenie zadbała IKEA i cały sztab wolontariuszy i wolontariuszek;
- projekt **„Wsparcie deinstytucjonalizacji pieczy zastępczej w podregionie poznańskim”** – w 2024 r. kontynuowano realizację projektu w, którym Miasto Poznań jest partnerem; celem projektu jest zwiększenie dostępności i poszerzenie zakresu usług wspierających dla 1162 osób tj. dzieci i młodzieży przebywającej w pieczy zastępczej oraz wsparcie 6 powiatowych systemów pieczy zastępczej i ich 80 pracowników realizujących zadania z zakresu wspierania rodziny i systemu; projekt jest finansowany ze środków Programu „Fundusze Europejskie dla Wielkopolski na lata 2021 – 2027” w ramach działania 6.15 Wsparcie rodziny i systemu pieczy zastępczej; realizowany będzie do 2029 r;
- działania na rzecz **poznańskich seniorów** realizowane były zgodnie z Polityką Senioralną Miasta Poznania; wspomaga je Miejska Rada Seniorów (MRS) V kadencji (od czerwca 2024 r.), która jest organem doradczym, opiniodawczym i inicjatywnym; MRS reprezentuje interesy seniorów wobec władz Miasta oraz w wielu miejskich komisjach i zespołach. W 2024 r. kontynuowano realizację usług w ramach projektu „Poznań Viva Senior”, który obejmował następujący zakres: Karta Seniora – Poznańska Złota Karta, Karta Ok Poznań –Poznańska Złota Karta Złota Rączka dla Seniora, Taksówka dla Seniora, Książka dla Seniora, Miejska wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego, Mobilna pielęgnacja paznokci u stóp seniorów, Poznańskie Pudełko

Życia, Mycie okien w domu seniora, Porządkowanie nagrobków osób bliskich seniorom, Transport seniorów na terenie miejskich cmentarzy. Liczba usług świadczonych w ramach programu „Poznań Viva Senior” w 2024 r. wyniosła 25,3 tys.

- kontynuacja projektu pn. **„Poznań uzależniony od profilaktyki”**. To projekt działań edukacyjno-profilaktycznych dla miejskich placówek pomocy społecznej. Adresatami projektu byli seniorzy, mieszkańcy Poznania, mieszkańcy Domów Pomocy Społecznej w Poznaniu, Dziennych Domów Pomocy. W projekcie uwzględniono również osoby przebywające w Miejskim Centrum Interwencji Kryzysowej oraz pracownicy zatrudnieni w tych placówkach. Celem projektu jest propagowanie aktywnego stylu życia, w tym promowanie zdrowego stylu oraz profilaktyka zdrowia i uzależnień. Celem projektu jest także promowanie świadomości konsekwencji niezdrowego stylu życia oraz nadużywania alkoholu/leków nasennych czy środków uspakajających. Podczas pilotażowej edycji projekt realizowany był w 6 Domach Pomocy Społecznej oraz 3 Dziennych Domach Pomocy oraz w Miejskim Centrum interwencji Kryzysowej w Poznaniu. W 2024 roku odbyła się V edycja projektu w module dla dzieci i młodzieży na rok szkolny 2023-2024. W ramach projektu młodzież uczestniczyła w warsztatach profilaktyczno-edukacyjnych, w spotkaniach profilaktycznych w Kinie Muza. Wychowawcy przeprowadzili lekcje profilaktyczne z wykorzystaniem mini serialu psychologicznego pn. „Po drugiej stronie lustra”. W module dla rodziców i osób zawodowo zajmujących się profilaktyką uzależnień zorganizowano warsztaty edukacyjne z wykorzystaniem poradnika „Nastolatek na zakręcie (...)”. Natomiast w II edycji projektu w module dla Miejskich Placówek Pomocy Społecznej w Poznaniu zorganizowano szereg działań profilaktycznych z zakresu zdrowia i uzależnień, zwłaszcza dotyczących łączenia substancji psychoaktywnych z lekami przyjmowanymi przez seniorów;

- **w zakresie zwiększenia współuczestnictwa mieszkańców w życiu miasta:**

- **Poznański Budżet Obywatelski** – w 2024 r. realizowane były 44 projekty wybrane do PBO24 w głosowaniu w 2023 r.; na realizację tych projektów przeznaczono 26,6 mln zł (19,8 mln zł w 2024 r. oraz 6,8 mln zł w 2025 r.). Ponadto w 2024 r. zrealizowano, w ramach wydatków majątkowych, 5 projektów z edycji PBO23 na kwotę 638 tys. zł, 4 projekty z edycji PBO22 na kwotę 440,7 tys. zł, a także 5 projektów z edycji PBO21 na kwotę 896 tys. zł. W 2024 r. odbył się nabór wniosków i głosowanie nad wyborem projektów do realizacji w 2025 r. W ramach edycji PBO25, podobnie jak w poprzedniej edycji, projekty zostały podzielone na 5 kategorii: rejonowe małe, rejonowe duże, ogólnomiejskie małe, ogólnomiejskie duże, ogólnomiejskie duże w ramach Zielonego Budżetu. Na realizację projektów w ramach PBO25 do dyspozycji mieszkańców i mieszanek Poznania została przeznaczona kwota 28 mln zł (o 1,4 mln zł więcej niż w poprzedniej edycji), z tego 7,6 mln zł na projekty ogólnomiejskie oraz 20,4 mln zł na projekty rejonowe. Do realizacji w ramach PBO25 wybrano 58 projektów: 7 ogólnomiejskich (w tym 2 projekty ogólnomiejskie duże, 3 projekty

ogólnomiejskie małe, 2 ogólnomiejskie w ramach Zielonego Budżetu) oraz 51 rejonowych (w tym 25 rejonowych małych, 26 rejonowych dużych);

- **otwarte konsultacje społeczne** na ważne dla rozwoju miasta tematy, m.in. prowadząc otwarte konsultacje społeczne na temat planowania i zagospodarowania przestrzennego, tworzonych miejskich dokumentów programowych i porządkowych; W 2024 r. przeprowadzono **35 procesów konsultacji społecznych**, w których wzięło udział ponad 12 tys. osób, w tym:
 - 22 dotyczące projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na I i II etapie;
 - 13 dotyczących m.in. zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji Miasta Poznania, projektu aktualizacji "Planu adaptacji do zmian klimatu Miasta Poznania do roku 2030" wraz z prognozą oddziaływania na środowisko, aktualizacji Strategii Akademickiej i Naukowej Miasta Poznania, projektu Planu Ogólnego miasta Poznania na I etapie, aktualizacji Strategii Rozwoju Miasta Poznania 2020+ na I etapie, rewaloryzacji Parku Henryka Wieniawskiego oraz skweru Antoniny Kaweckiej w Poznaniu na I etapie, zmiany organizacji ruchu na terenie Osiedla Ławica na obszarze ograniczonym ulicami: Bukowską, Złotowską i Perzycką, rozbudowy ulicy Lechickiej, koncepcji przebudowy skrzyżowania drogowo-kolejowego w ciągu ulicy Starołęckiej, koncepcji przebudowy skrzyżowania drogowo-kolejowego w ciągu ulicy Umultowskiej, dalej trwały prace związane z zagospodarowaniem placu miejskiego na Łacinie;
- program rozwoju społeczności lokalnej oraz promowania aktywności społecznej „Centrum Inicjatyw Lokalnych”, który wspiera realizację inicjatyw odpowiadających na potrzeby mieszkańców i angażujących ich we współpracę na rzecz lokalnej społeczności; W 2024 r. w Poznaniu działało 27 Centrów Inicjatyw Lokalnych (CIL):
 - a) dziewięć trzyletnich Centrów Inicjatyw Lokalnych:
 - a) 8 Sąsiedzkich Centrów Inicjatyw Lokalnych 2022-2024;
 - b) 1 Regrantingowe Centrum Inicjatyw Lokalnych 2022-2024;
 - c) 18 jednorocznych Centrów Inicjatyw Lokalnych;
 - d) 14 Sąsiedzkich Centrów Inicjatyw Lokalnych kontynuujących działania;
 - e) 4 Sąsiedzkie Centra Inicjatyw Lokalnych – nowe;
 - f) oraz jedno Regrantingowe Centrum Inicjatyw Osiedlowych na rok 2024.

Program Centrum Inicjatyw Lokalnych objął swoim zasięgiem 23 osiedla oraz poprzez działanie R CIL całe miasto. Realizatorami było 27 organizacji pozarządowych;

- **w zakresie budowania szerokiej integracji społecznej ze szczególnym uwzględnieniem osób zagrożonych wykluczeniem:**

- wdrażanie **Standardów Dostępności Miasta Poznania**, dzięki którym obiekty miejskie będą dostępne na płaszczyźnie architektonicznej, komunikacyjnej i informacyjnej dla osób z niepełnosprawnościami, seniorów, osób przemieszczających się z dziećmi, z ciężkim bagażem, czy rowerzystów; prowadzone były także działania mające na celu poprawę dostępności obiektów Urzędu Miasta Poznania dla osób z niepełnosprawnościami. W 2024 r. kontynuowano realizację projektu „Poprawa dostępności architektonicznej w zakresie ewakuacji w budynkach Urzędu Miasta Poznania” w ramach programu „Dostępna Przestrzeń Publiczna”, na który Miasto Poznań uzyskało dofinansowanie ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w 2023 r. Celem projektu jest poprawa dostępu do usług publicznych świadczonych w budynkach Urzędu Miasta Poznania dla osób ze szczególnymi potrzebami w tym osób z niepełnosprawnościami i dysfunkcjami narządów ruchu, o ograniczonej możliwości poruszania się, poprzez spełnienie wymogów dostępności określonych w ustawie o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami. Projekt obejmuje wyposażenie 5. budynków UMP w sprzęt niezbędny przy ewakuacji – krzesła ewakuacyjne. Projekt realizowany będzie do roku 2025;
- **projekt „Pomoc po sąsiedzku – rozwój systemu usług społecznych świadczonych w społeczności lokalnej dla mieszkańców Poznania”** – kontynuacja. W grudniu 2023 r. Miasto Poznań wraz z MOPR-em i DPS-em przy ul. Konarskiego wspólnie z Fundacją Sowelo rozpoczęły realizację nowego projektu pn. „Pomoc po sąsiedzku – rozwój systemu usług społecznych świadczonych w społeczności lokalnej dla mieszkańców Poznania”, współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021–2027 (FEW 2021–2027). Projekt ma przyczynić się do utworzenia 188 miejsc świadczenia usług w społeczności lokalnej, z których w założeniu projektu ma skorzystać ponad 1 tys. osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu ze względu na wiek, stan zdrowia lub niepełnosprawność; projekt będzie realizowany do końca 2026 r.;
- **w zakresie unowocześniania oraz zwiększania dostępności wysokiej jakości usług publicznych oraz usprawnienia systemu komunikacji z mieszkańcami:**
 - **inteligentne rozwiązania z zakresu zarządzania i e-usług** – w ramach e-urzędu UMP udostępniał szeroki katalog miejskich e-usług (dostępny pod adresem: <https://www.poznan.pl/eurzad/>). W 2024 r. zarejestrowano 1 456 232 klientów miejskich e-usług (UMP). Kontynuowano prace związane z rozwojem Zintegrowanego Systemu Wspomagającego Zarządzanie Miastem (ZSIWZM) oraz dostępnością cyfrową e-usług, w tym wprowadzono/wdrożono kolejne rozwiązania jak m.in.: nowe funkcjonalności w module „Podatki” w systemie KSAT w zakresie obsługi aktualizacji danych obiektów podatkowych, rozszerzenie możliwości raportowania oraz generowanie pism; w ramach modułu „Świadczenia rodzinne” (SRD) udostępniono usługę indywidualnej i grupowej informacji o osobach uprawnionych do dodatku pielęgnacyjnego w ZUS oraz KRUS, która została wprowadzona przez Ministerstwo

Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w Centralnym Systemie Informatycznym Zabezpieczenia Społecznego (CSIZS); integrację systemu KSAT z “Platformą e-Płatności”. Dzięki temu rozwiązaniu mieszkańcy Poznania mogą korzystać z usługi ePłatności w aplikacji i serwisie mObywatel 2.0. Można w niej zapłacić podatek od nieruchomości, uregulować opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi, zobowiązania z tytułu podatku leśnego, rolnego.; W 2024 r. kontynuowano proces obsługi klientów z wykorzystaniem rozwiązań sztucznej inteligencji (voicebot i chatbot). Dodatkowo klienci mogli korzystać z infrastruktury 3 chatbotów z zakresu: informacji miejskich (12 596 zapytań), Uchwały Krajobrazowej (2156 zapytań) i gospodarki odpadami komunalnymi (937 zapytań);

- **program „OK Poznań – Osobista Karta Poznańska”** – w 2024 r. kontynuowano realizację miejskiego program zniżek i usług, którego głównym założeniem jest zachęcenie osób mieszkających w Poznaniu do rozliczania podatków w mieście. Na koniec 2024 r. zarejestrowanych było 57,7 tys. użytkowników, w tym 20,6 z aktywnym statusem Podatnika;
- **Aplikacja Smart City Poznań** – w 2024 r. w aplikacji Smart City Poznań wdrożono nową odsłonę graficzną oferującą ulepszony układ oraz nawigację, nowy układ strony głównej, którą zamieniono na informator miejski, harmonogram wywozu odpadów oraz rozkład jazdy na żywo i udoskonalono wyszukiwarkę cmentarną. Dzięki tym zmianom aplikacja jest bardziej intuicyjna, łatwa w obsłudze oraz jeszcze bardziej dostosowana do zasad dostępności cyfrowej. Ponadto zaimplementowano moduł wydarzeń „Dzisiaj w Poznaniu” dzięki któremu użytkownicy mogą przeglądać aktualne wydarzenia oraz dodawać je do kalendarza w swoim smartfonie. Przy użyciu sztucznej inteligencji zaprojektowano tłumaczenie treści w aplikacji na języki angielski oraz ukraiński, zgodnie z potrzebami i rzeczywistością społeczną. Wykorzystane do tego zostanie narzędzie Deepl. W odpowiedzi na oczekiwania senierek i seniorów z poziomu aplikacji wysyłano powiadomienia PUSH dotyczące kwestii seniorskich, dostarczane przez Centrum Inicjatyw Senioralnych. W odpowiedzi na oczekiwania mieszkanek i mieszkańców z poziomu aplikacji wysyłano powiadomienia PUSH dotyczące wydarzeń kulturalno-rozrywkowo-sportowych odbywających się podczas weekendów w Poznaniu. W 2024 r. z aplikacji Smart City Poznań skorzystało 34 tys. osób, które przekazały ponad 31 tys. zgłoszeń o problemach w przestrzeni miejskiej – najczęściej o nieprawidłowym parkowaniu, uszkodzonym chodniku/ulicy i drobnych odpadach. Z wszystkich przekazanych w aplikacji zgłoszeń 78% zostało obsłużonych;
- **wykorzystywano nowoczesne narzędzia wspierające w systemie zarządzania i administrowania miastem** – w działaniach informacyjnych Miasto korzystało z mediów społecznościowych, jak FB, Twitter, Instagram oraz serwisu internetowego YouTube, a także z systemu SMS wysyłanych nieodpłatnie do zainteresowanych mieszkańców; kontynuowano realizację projektów polepszających jakość obsługi klienta w Urzędzie Miasta Poznania i miejskich jednostkach organizacyjnych; proces ten obejmuje zarówno polepszenie dostępu do usług (w tym elektronicznych) oraz

informacji, a także dostosowywanie miejskich obiektów do potrzeb ludzi o różnych możliwościach przemieszczania się.

Tabela 18. Etapy realizacji zadań kluczowych przypisanych do priorytetu „Wspólnotowość i dialog społeczny”

Nazwa zadania	Koordynator	Etap/zaawansowanie
Realizacja projektu Poznańskiego Budżetu Obywatelskiego	Gabinet Prezydenta	Działanie ciągłe. Na realizację projektów w ramach PBO25 do dyspozycji mieszkańców i mieszkanek Poznania została przeznaczona kwota 28 mln zł (o 1,4 mln zł więcej niż w poprzedniej edycji), z tego 7,6 mln zł na projekty ogólnomiejskie oraz 20,4 mln zł na projekty rejonowe. Do realizacji w ramach PBO25 wybrano 58 projektów.
Tworzenie i wspieranie Centrów Inicjatyw Lokalnych	Gabinet Prezydenta	W 2023 r. działało 27 Centrów Inicjatyw Lokalnych, 9 trzyletnich CIL, 18 jednorocznych CIL oraz Regrantingowe Centrum Inicjatyw Osiedlowych na rok 2024.
Uruchomienie centrum usług wspólnych do obsługi wszystkich jednostek miejskich	Międzynarodowe Targi Poznańskie Sp. z o.o.	Funkcjonuje CUW dla placówek polityki społecznej oraz Ogrodu Zoologicznego. W 2021 r. utworzono Centrum Usług Wspólnych Jednostek Oświaty.
Dostosowanie budynków publicznych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami	Wydział Zamówień i Obsługi Urzędu, Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Mieszkaniowej Sp. z o.o., Zarząd Komunalnych Zasobów Lokalowych Sp. z o.o., Termy Maltańskie Sp. z o.o	Działanie ciągłe, wdrażane są Standardy Dostępności Miasta Poznania.

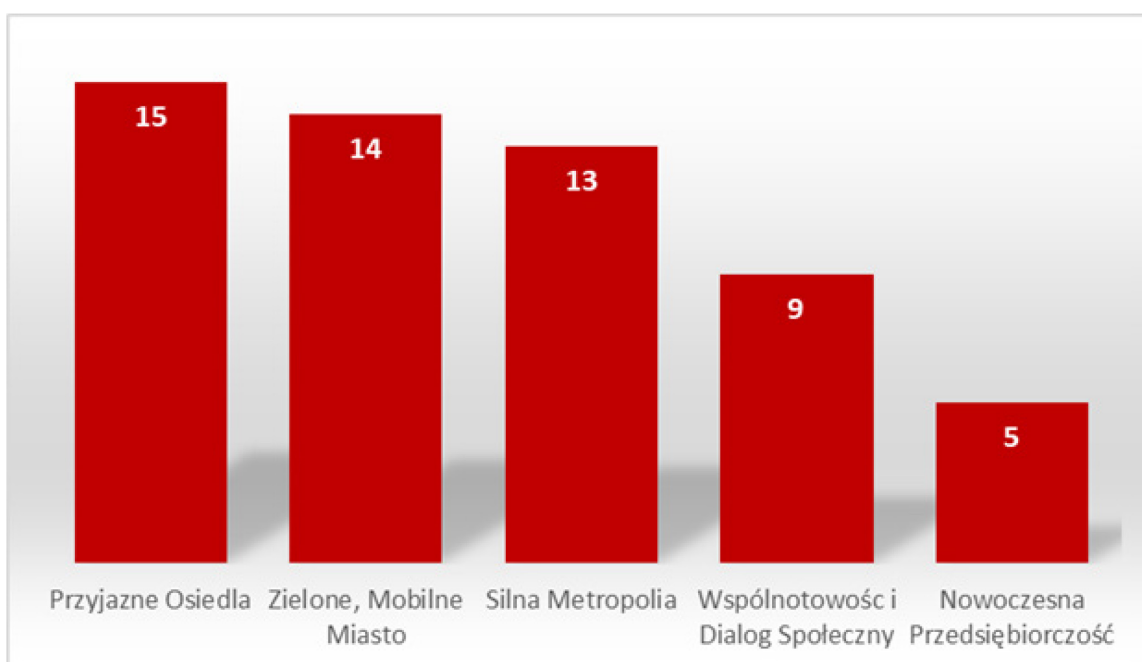
Nazwa zadania	Koordynator	Etap/zaawansowanie
Wykorzystanie nowoczesnych technologii i narzędzi w procesie public relations	Gabinet Prezydenta	Działanie ciągłe.
Realizacja projektów poprawiających jakość obsługi klienta w Urzędzie Miasta Poznania i miejskich jednostkach organizacyjnych	Wydział Organizacyjny, Gabinet Prezydenta, Wydział Informatyki, Wydział Gospodarki Nieruchomościami, Zarząd Geodezji i Katastru Miejskiego GEOPOZ, Biuro Poznań Kontakt, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Mieszkaniowej Sp. z o.o., Zarząd Komunalnych Zasobów Lokalowych Sp. z o.o., Poznańskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o., Zarząd Transportu Miejskiego, Zarząd Dróg Miejskich, Termy Maltańskie Sp. z o.o., Międzynarodowe Targi Poznańskie Sp. z o.o., Port Lotniczy Poznań Ławica Sp. z o.o.	Działanie ciągłe.
Prowadzenie Centrum Inicjatyw Rodzinnych	Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych	Działanie ciągłe.
Utworzenie Centrum Medycyny Senioralnej i Paliatywnej	Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych	Przesunięcie realizacji na późniejsze lata.

Źródło: UMP

III. NAKŁADY BUDŻETU MIASTA NA REALIZACJĘ ZADAŃ PROJEKTOWYCH KLUCZOWYCH

Zakłada się, że na realizację Strategii Rozwoju Miasta Poznania 2020+ bezpośredni wpływ mają wszystkie zadania projektowe. Podczas projektowania konkretnego zadania, w systemie KSAT w module „planowanie i monitorowanie budżetu” następuje przypisanie go do Strategii poprzez wybór odpowiedniego priorytetu i działania strategicznego, na realizację którego dane zadanie będzie w największym stopniu oddziaływać.

Wykres 33. Liczba realizowanych zadań projektowych kluczowych według priorytetów strategicznych

Nazwa priorytetu	Liczba zadań projektowych
Przyjazne osiedla	15
Zielone, mobilne miasto	14
Silna metropolia	13
Wspólnotowość i dialog społeczny	9
Nowoczesna przedsiębiorczość	5

Łączna wartość nakładów z budżetu Miasta na realizację zadań projektowych w 2024 r. (na podstawie informacji ze sprawozdania z realizacji budżetu) wyniosła 587,3 mln zł.

Znaczącą część inwestycji realizują także inne podmioty i instytucje, jak spółki prawa handlowego, w których Miasto Poznań posiada udziały lub akcje, a które realizują zadania własne w imieniu Miasta oraz jednostki zewnętrzne działające na rzecz rozwoju Poznania,

w tym inne jednostki samorządu terytorialnego i ich organizacje, instytucje, przedsiębiorstwa państwowe, firmy i osoby prywatne.

W 2024 r. w strukturze wydatków na zadania projektowe kluczowe najwyższy udział posiada priorytet „Zielone, mobilne miasto” – 67,3%. Na zadania realizowane w ramach priorytetu „Silna Metropolia” wydatkowano 14,8% wydatków ogółem na zadania projektowe kluczowe. 9,3% przeznaczono na realizację zadań w ramach priorytetu „Przyjazne osiedla”. Na niższym, poziomie 6,6% kształtowały się wydatki na zadania realizowane w ramach priorytetu „Wspólnotowość i dialog społeczny”. Najniższy poziom wydatków – 2,0% przeznaczono na realizację zadań w ramach priorytetu „Nowoczesna przedsiębiorczość”.

W 2024 r. nakłady poniesione z budżetu Miasta na realizację zadań projektowych kluczowych w ramach priorytetów strategicznych wyniosły:

- **Priorytet „Silna Metropolia”: 87,1 mln zł.**

Dotyczyły one głównie budowy nowych obiektów instytucji kultury, organizowania w Poznaniu imprez sportowych o zasięgu międzynarodowym i krajowym, intensyfikacji kontaktów i powiązań międzynarodowych oraz rozbudowy i przebudowy układu komunikacyjnego miasta o znaczeniu ponadlokalnym.

Dodatkowo, w ramach inwestycji o zasięgu regionalnym i metropolitalnym, zainwestowane zostały środki innych partnerów, w tym spółek, w których Miasto posiada udziały oraz instytucji i podmiotów zewnętrznych. Wśród zadań projektowych Miasta dominowały projekty wspierające rozwój funkcji metropolitalnych Poznania oraz współpracę regionalną i międzynarodową.

- **Priorytet „Nowoczesna przedsiębiorczość”: 11,9 mln zł.**

Dotyczyły one głównie zwiększenia efektywności kształcenia zawodowego i ustawicznego oraz rozwoju infrastruktury wsparcia rozwoju nowych firm. Dodatkowo znaczący udział w realizacji priorytetu miały, nieuwzględnione w podsumowaniu rzeczowym i finansowym, działania spółki Międzynarodowe Targi Poznańskie Sp. z o.o.

- **Priorytet „Zielone, mobilne miasto”: 395 mln zł.**

Wśród zadań realizowanych w ramach tego priorytetu dominowały inwestycje usprawniające układ transportowy miasta, rozwój transportu publicznego, ekomobilność, w tym rozbudowę miejskiej sieci dróg rowerowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą oraz przedsięwzięcia ekologiczne (termomodernizacja, ochrona powietrza) i rozwój terenów zieleni. We wdrażanie tego priorytetu zaangażowanych było wiele innych podmiotów, także prywatnych.

- **Priorytet „Przyjazne osiedla”: 54,4 mln zł.**

W ramach priorytetu przeważały zadania ważne dla społeczności lokalnych, polepszające jakość życia, ofertę usług społecznych, kulturalnych, oświatowych i rekreacyjnych na osiedlach, a także aktywizujące i wspierające rozwój społeczności osiedlowych. Dodatkowo znaczący udział w realizacji priorytetu miały, nieuwzględnione w podsumowaniu rzeczowym i finansowym, działania spółki Zarząd Komunalnych Zasobów Lokalowych sp. z o.o.

- **Priorytet „Wspólnotowość i dialog społeczny”: 38,9 mln zł.**

Zadania realizowane w ramach tego priorytetu miały na celu zapewnienie rodzinom odpowiednich warunków rozwoju, zapewnienie bezpieczeństwa dzieciom, młodzieży, osobom starszym, zagrożonym wykluczeniami, z niepełnosprawnościami. Realizowane projekty dotyczyły także zapewnienia właściwego poziomu infrastruktury ochrony zdrowia, nowoczesnych form komunikacji z mieszkańcami oraz inteligentnych rozwiązań w zakresie e-usług.

Opracowanie:

Wydział Rozwoju Miasta i Współpracy Międzynarodowej Urzędu Miasta Poznania

Data opublikowania:

30.05.2025 r.